

FGB

MAKRI

3/2021

**FETHİYE
KAYA İNCİRİ**
ARTIK COĞRAFI İŞARETLİ

BABADAĞ ZİRVESİNDEN ÖLÜDENİZ, KAYA KÖY, ADALAR VE KOYLAR

İÇİNDEKİLER

08

KAPAK KONUSU

FETHİYE KAYA İNCİRİ

51

ODADAN HABERLER

KÜÇÜK SANAYİ SİTESİ İÇİN FİZİBİLİTE ETÜDÜ TAMAM

74

BAŞARILI ÜYEMİZ

LIGHTHOUSE İNŞAAT TURİZM GAYRİMENKUL

82

GEÇMİŞ ZAMAN OLUR Kİ

EDİP GÖKÇE

Sunuş
Mustafa BÜYÜKTEKE

05

Sunuş
Osman ÇIRALI

06

Kapak Konusu

08

Odadan Haberler

16

Sektörden

67

İş'te Kalite

69

Başarılı Üyemiz

74

Geçmiş Zaman Olur Ki...

82

Kaybolan Meslekler

87

Gezi

92

Kitap

97

Fethiye'ye Özgü Lezzetler

98

Doğru Bilinen Yanlışlar

100

www.fto.org.tr

İmtiyaz Sahibi

Fethiye Ticaret ve Sanayi Odası adına
Fethiye Güç Birliği Turizm Tanıtım Ticaret
Limited Şirketi Müdürler
Kurulu Başkanı

Osman ÇIRALI

Yayın Kurulu

İbrahim ERDEM
Uğur ÇAÇARON
Ezgi KULLUKÇU
Selda OĞUZ

Sorumlu Müdür

İbrahim ERDEM

Redaksiyon

Uğur ÇAÇARON

Yayın Koordinatörü

Selda OĞUZ

Yazışma Adresi

Taşyaka Mahallesi
144. Sokak No: 1/A Daire: 4
Fethiye / MUĞLA
Tel: 0252 612 84 81
Faks: 0252 612 84 82
info@fethiyegucbirligi.com

Tasarım - Baskı

Başak Matb. ve Tan. Hiz. Ltd. Şti.
T: 0312 397 16 17
www.basakmatbaa.com

Fethiye Güç Birliği Turizm
Tanıtım Ticaret Limited Şirketi
bir Fethiye Ticaret ve Sanayi Odası
Kuruluşudur.

Yayımlanan yazı ve ilanların sorumluluğu, adı
geçen yazar ve firmalara aittir.
Yayın kurulu yayımlanmasına karar verdiği
yazıların özüne dokunmaksızın kısaltma ve
değişiklik yapabilir.

Mustafa BÜYÜKTEKE
FTSO Meclis Başkanı

Değerli Üyelerimiz

Tüm dünya, ülkemiz ve bölgemizde son 1.5 yıldır tüm sosyal ve ticari tüm faaliyetler, Covid-19 pandemisinin gölgesinde sürdürülüyor. Hizmet sektörü özelinde turizm ve bağlı sektörler bu süreçten en ağır etkilenen sektör oldu. 2021 yaz sezonunda İngiltere'nin Türkiye'yi kırmızı listeden çıkarmaması, üyelerimizin dolayısıyla bölge ekonomisinin yaralarını daha da derinleşmesi sonucunu doğurdu.

Tek pazara bağımlı olmanın handikapları bir kez daha yaşanarak görüldü. Bölge olarak artık tek pazara bağımlılıktan acilen çıkmalı, alternatif turizm potansiyelini kullanarak yeni pazarlara yönelmeliyiz. İngiltere'nin ülkemizi kırmızı listeden çıkardığı yılın son 3 aylık döneminde bir taraftan kayıplarımızı telafi etmeye çalışırken, diğer taraftan 2022 sezonu hazırlıklarının yapılacağı bu dönemde krizi fırsata çevirecek arayışlara girmeliyiz. Bölge hatta ülke ekonomisine yön veren turizm sektörü başta olmak üzere şikayet etmek, 'öldük bittik' demek yerine orta vadede stratejik ve çözüm odaklı planlar yaparak vakit kaybetmeden uygulamaya almalıyız.

Bu süreçte başta Meslek Komitelerimiz olmak üzere sektörlerimizin ihtiyaçlarını belirlemek ve çözümü için ilgili mercilere iletmek Odamızın ön önemli görevi haline geldi. Odamız, üyelerimizin ortak sorunlarının çözümünü için Meslek Komitelerimiz, Meclisimiz, Yönetim ve personelimizle birlikte çalışıyor. Pandeminin ilk günlerindeki gerginlik ve korkuyu attık artık daha bilinçli ve sonuç odaklı ilerliyoruz. Alınan tedbirlerle bu zorlu sürecin atlatılması en büyük temennimiz.

2021 yılının son üç ayına girerken bölgemizdeki hava koşullarının da iyi olması ve uzayan turizm sezonun beklentileri karşılamasını ve bölgemiz ekonomisi için bereketli olması temennisiyle tüm üyelerimize ve okurlarımıza hayırlı kazançlar, mutlu ve sağlıklı günler diliyorum.

Saygılarımla,

Osman ÇIRALI

FTSO Yönetim Kurulu Başkanı

Değerli Üyelerimiz; Sevgili Okuyucularımız,

Küresel salgın sürecinde 1 Haziran'da başlayan normalleşme dönemi ve aşı ile birlikte açılan turizm sezonunda hareketlenme beklerken, İngiltere'nin, ülkemizi kırmızı listeden çıkarmaması nedeniyle 2021 yaz sezonu bölgemiz için kayıp bir sezon oldu. Yaz aylarında İngiltere pazarından bölgemize gelmesi beklenen 1.5 milyon turist gelemedi. Tam iç pazara yöneldik, bu kez de Muğla genelinde üst üste çıkan yangınlar turizmi olumsuz etkiledi. Fethiye ve Seydikemer'de çıkan yangınlara halkımızın da desteğiyle acil müdahale edildi ve yangınlar çok büyümeden söndürüldü.

Fakat yangından etkilenen yerler afet bölgesi ilan edilirken, bütün ısrarlarımıza rağmen bölgemiz afet bölgesi dışında bırakıldı.

Bölgemiz 2019 yılı sonundan itibaren Thomas Cook'un iflasıyla başlayan, pandemi yasaklar, kapanmalar ve orman yangınlarıyla geçen son 2 yılda üye işletmelerimiz, önceki yaralarını saramadan başka bir krizle karşı karşıya kaldı. Özellikle turizm sektöründe ve bağlı sektörlerde İngiltere'nin Türkiye'yi kırmızı listeden çıkarmaması nedeniyle bölgemizde ciddi bir nakit sıkıntısı yaşanıyor. FTSO olarak pandemi sürecinde üyelerimizin en önemli talebi olan ve finansman ihtiyacına çözüm bulma girişimimiz doğrultusunda 2020 ve 2021 yıllarında 2 kez TOBB Nefes Kredisi

ve onun yanında da KGF destekli krediler devreye alındı. Tüm kaynaklarımızı üyelerimiz için seferber ettik ve 2020 ve 2021 yıllarında toplam 428 üyemize, 33 milyon 64 bin 500 lira kredi kullandırıldı.

2021 sezonu kısıtlamalardan etkilenmeyen birkaç sektör hariç turizm başta olmak üzere tüm üyelerimiz için kayıp bir yıl oldu. Son iki yılda üst üste olumsuzlukların yaşandığı dönemde ilk günden itibaren üyelerimizin yanında olduk, alınan tedbirleri an ve an takip ederek üyelerimizi bilgilendirdik. Yaşadıkları sıkıntıları yakından takip ederek, çözümü için ilgili makamlara ulaştırdık. Sadece salgın döneminde üyelerimizin sorunlarını ve taleplerini iletmiştiğimiz video konferans ve yüz yüze katılım sağladığımız 15 toplantıda toplam 70 sorun ve talebi ilgili mercilere ilettik.

Tüm bu süreçte yaptıklarımızı son olarak Meslek Komiteleri üyelerimizle, 29 Eylül 2021 tarihinde ikincisini gerçekleştirdiğimiz müşterek toplantımızda paylaştım. Detayları, Odadan Haberler bölümünde Meslek Komiteleri Müşterek toplantımıza ilişkin haberde okuyabilirsiniz.

Son dönemde umutlarımızı arttıran en önemli gelişme, 17 Eylül Cuma günü İngiltere’den gelen haber oldu. İngiltere, ülkemizi kırmızı listeden çıkardı. Bu karar sezonun Kasım ayı sonuna kadar uzayacağı anlamına geliyor ki bu da bölgemiz için yaz sezonu kadar olmasa da iş ve hareketlilik demek.

Dünyanın en iyi yamaç paraşütü merkezleri arasında gösterilen Babadağ, adrenalini tutkunu yerli ve yabancı çok sayıda turiste ev sahipliği yapmaya devam ediyor. Odamızın prestij projesi olan teleferiğin de devreye girmesiyle marka değeri artan Babadağ’dan Eylül sonu itibarıyla 104 bin 805’i tandem 14 bin 641’i single olmak üzere toplam 119 bin 446 kişi eşsiz Ölüdeniz manzarasıyla yamaç paraşütüyle atlayış yaptı.

Diğer taraftan yamaç paraşütünün daha güvenli yapılabilmesiyle amacıyla Odamızın iştiraki FGB’nin Tandem Yamaç Paraşütü Mesleki Yeterlilik Belgelendirme

Merkezi olarak da hizmet vermesine dair çalışmalarımız kararlılıkla sürüyor. FGB bu yolda önemli bir aşamayı daha başarıyla tamamlayarak Türk Akreditasyon Kurumu tarafından akredite edildi. Hedefimiz tandem yamaç paraşütü mesleğini ehil olan pilotların yapmasını sağlamak. Çalışmamız tamamlandığında Tandem Yamaç Paraşütü Mesleki Yeterlilik Belgesi olmaları pilotlar, Babadağ’dan ticari uçuş gerçekleştirilemeyecek.

Oda olarak bölgemizin değerlerine sahip çıkıyoruz. İlk coğrafi işaretli değerimiz Seydiler Kilimi’nin ardından Odamızın da desteği ile Fethiye Belediyesince alınan Kaya Halısı ve Üzümlü Dastarı’nı Odamızın girişimleriyle alınan Çifte Kavrulmuş Fethiye Tahini ve Kaya İnciri takip etti. Göreve geldiğimiz 2018 yılında bölgemizin bir tek bile coğrafi işaretli ürünü yokken, bugün 5 coğrafi işaretli ürünümüz var. Son olarak tescillenen Kaya incirinin özelliklerini ve coğrafi işareti hikayesini dergimizin bu sayısında size detaylarıyla anlatıyoruz.

Değerli Okuyucularımız,

Makri Dergisi’nin bu sayısında 2020 yılında Fethiye Kurumlar Vergisi Rekortmenleri arasında yer alan Odamız üyesi Lighthouse İnşaat Turizm Emlak Gayrimenkul Yatırım Organizasyon İthalat ve İhracat Limited Şirketi’nin Lübnan’dan Fethiye’ye uzanan başarı hikâyesini işledik.

Sektörden bölümünde, geleceğimiz olan çocuklarımızın en önemli sorunu olan eğitim sistemine ışık tutmak istedik. Kısıtlamalar ve kapanmalar nedeniyle okullarından uzak kalan ve eğitimleri aksadığı için Pandemi sürecinden en çok mağdur olan çocuklarımızın durumunu Türkiye Özel Okullar Derneği Başkanı Zafer Öztürk, Makri okurları için değerlendirdi.

Okuyucularımızın merakla takip ettiği Geçmiş Zaman Olur Ki köşemizin konuğu ise Odamızın eski Yönetim Kurulu üyesi Fethiye’nin en eski bakkallarından Salih Gökçe’nin küçük oğlu olan Edip Gökçe.

Keyifli okumalar dilerim.

Saygılarımla,

FETHİYE KAYA İNCİRİ ARTIK COĞRAFI İŞARETLİ

Fethiye Ticaret ve Sanayi Odasının (FTSO), Kaya inciri coğrafi işaret tescili için 2019 yılından bu yana yürüttüğü çalışmalar olumlu sonuçlandı ve Fethiye Kaya inciri, Türk Patent ve Marka Kurumu tarafından tescillendi.

FTSO tarafından gerçekleştirilen, Fethiye Kaya incirinin tarihi geçmişi, coğrafi sınırı, tanımı, ayırt edici özellikleri, üretim metodu uzun soluklu çalışmalarla hazırlanan dosya, Türk Patent ve Marka Kurumunca incelenerek olumlu sonuçlandı. Böylece Fethiye Kaya inciri coğrafi işaret tescili almaya hak kazandı. Fethiye Kaya incirinin coğrafi işaret tescili, Türk Patent ve Marka Kurumunun 16 Ağustos 2021 tarih ve 107 sayılı Resmi Coğrafi İşaret ve Geleneksel Ürün Adı Bülteni'nde yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Fethiye Ticaret ve Sanayi Odası olarak bölgenin tarımsal ve kültürel değerlerine sahip çıkarak yaygınlaştırılması ve markalaşmasına özel önem verdiklerini belirten FTSO Yönetim Kurulu Başkanı Osman Çıralı, "Yöremize özgü ürünlerin 'coğrafi işaret' tescili alması için çalışıyoruz. Seydiler kilimi ile başlayan coğrafi işaret tescil çalışmalarımız, Fethiye tahini ve son olarak da Fethiye Kaya inciri ile devam etti. Diğer taraftan Fethiye Belediyesi Fethiye Kaya halısı ve Üzümlü dastarının coğrafi işaret tescillerini aldı. Böylece Fethiye-Seydikemer bölgesindeki coğrafi işaretli ürün sayımız 5'e yükseldi." dedi.

Yöresel ürünlerin günümüzde çok dikkat çektiğini ve TOBB çatısı altında da coğrafi işaret ile yöresel ürünlerin ekonomiye kazandırılması ve markalaşmasına yönelik çalışmaların yoğun şekilde devam ettiğini kaydeden Osman Çıralı şöyle devam etti:

"Bir bölge doğal ve kültürel varlıklarıyla bir bütün. Artık bu kavramlardan biri diğerinden ayrılmıyor; tüm dünya bu bütünleyici anlayışa odaklanıyor. Günümüzde coğrafi işaret kavramı önümüze daha sık gelmeye başladı. Coğrafi işaret; belirgin bir nite-

liği, ünü veya diğer özellikleri bakımından kökenin bulunduğu yöre, alan, bölge veya ülke ile özdeşleşmiş ürünü gösteren işaret, olarak tanımlanıyor.

Zincir mağazalar, büyük çevrim içi alışveriş siteleri de yöresel ve özellikle coğrafi işaretli ürünlere ayrı bir önem veriyor. Bu ürünler için ayrı stantlar ya da portallar açarak tüketicilerin farkındalıklarını artırmayı hedefliyor. Coğrafi işaretli ürün mahreci ile kaliteli ve usullüne uygun üretim yapan üreticilerimize, bu firmalardan şimdiden talep gelmeye başladı.

Fethiye Kaya inciri de, bir ürünün, tüm veya esas nitelikleri belirli bir coğrafi alana ait doğal ve beşeri unsurlardan kaynaklanması hâlinde kullanılan kavram olan coğrafi işaretlerden 'menşe işareti'ni aldı.

Şimdi bize düşen, Fethiye tahini için bölgemizde yerli susam üretimini artırmak; Fethiye Kaya inciri için incir ağaçlarını korumak, kilim için tezgâhları canlı tutmak ve bu ürünleri tüketiciyle buluşturmak; bunun yanı sıra tanıtımını yapmak için kurumlar arası iş birliği yapmak. Biz Kaya inciri çalışmaları kapsamında incir ağaçlarından 1500 çelik alarak Aydın İncir Araştırma Enstitüsüne yetiştirilmesi için teslim ettik. Kış aylarında bu fideleri üreticilere vererek üretime katkıda bulunmayı hedefliyoruz.

Fethiye Kaya incirinin üretim ve satışını yapanların Fethiye Ticaret ve Sanayi Odasına başvurmaları ve Odamızla yapacakları sözleşme dâhilinde ürünleri coğrafi işaret logosu ve amblemi ile kullanmaları satışlarda artı fayda sağlayacaktır. Bölgemizin en özel ürünlerinden olan Fethiye Kaya incirinin coğrafi işaret tescili üreticilerimize ve bölgemize hayırlı olsun."

Özge ERTÜRK HAKANOĞLU

FETHİYE'NİN SİYAH İNCİSİ

KAYA İNCİRİ

Sessiz sokaklarında gezerken Kaya köyünün (artık mahallesinin), tarih kokan taş evlerin içinden, bahçelerinden incir ağaçları fıskırır; ağustos ve eylül aylarında o heybetli asırlık gövdelerin narin dallarından siyah inciler sallanır. Siyah incilerin içinde ise kırmızı bir hazine bekler görenleri. İncirin canlı kırmızı rengi benzerlerinin çok ötesine

geçer. Ve lezzeti; dalından koparılan yaşının da, özenle mersin yaprakları ve kekikli suya bandırılarak işlenen kurusunun da tadına doyum olmaz Fethiye Kaya incirinin.

Kaya'nın yanı sıra Fethiye ve Seydikemer'in pek çok mahallesinde yetişen kıymetli bir meyve Kaya inciri.

İncir - ficus carica

Bugün tüm dünyada tüketilmekte olan incir, Ficus carica olarak adlandırılan tür adını Kaya bölgesinden almaktadır. Fethiye, antik Kaya ve Likya uygarlıklarının keşişim noktasında yer aldığından, her iki uygarlığın tabiatından, kültüründen izler taşımaktadır. Evliya Çelebi de güney Ege limanlarından incir ticareti yapıldığını belirtmektedir. Bunlardan anlaşılmaktadır ki incir, tarihsel süreçte de bu bölgenin önemli ürünlerinden biridir. Ürünün coğrafi alandaki yakın tarihsel geçmişi in-

celendiğinde Şükrü Gürel'in Fethiye (Tarihi Fotoğraflarla 1874-1923) isimli kitabında Kaya köyü yerlisi Rum asıllı Nikolas Emmanuel Karayeorgiu ve anne ve babasının anılarında (1903 doğumlu): "Levissi Ovası'nda incir, elma vs. meyve ağaçları bulunurdu. 'Levissi'nin incirleri çok tatlı ve ince kabuklu olurlardı. Olgunlaşıp yere düştükten sonra toplanır ve bez üstüne serilip kurumaları beklenirdi. Sonra en iyileri seçilip fırında pişirdikten sonra sandıklara yerleştirilirdi. İkincileri kaynar su ile ıslatıldıktan sonra, kokulu mersin yaprakları koyup uzun sepetlere yerleştirirdi. Küçük ve açılmış olanlardan her evin uzo ya da rakısı çıkardı." ifadeleri yer almaktadır.

Fethiye kaya incirinin coğrafi işaret serüveni

Fethiye Kaya incirinin Türk Patent ve Mar-

ka Kurumundan coğrafi işaret tescili alabilmesi için Fethiye Ticaret ve Sanayi Odasının başlattığı çalışmalar 2021 yılında meyvesini verdi. 11 Ağustos 2021 tarihinde Fethiye Kaya inciri tescilli coğrafi işaretli ürünler arasına girdi.

2019 yılından beri yürütülen çalışmalar

kapsamında saha çalışmalarında üreticiler ile görüşülüp Fethiye Kaya incirinin geleneksel üretim metotları incelendi. Ardından Destek Patent AŞ'nin aracılığı ile Dokuz Eylül Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü Bahçe Bitkileri Ana Bilim Dalında görevli Prof. Dr. Fatih Şen ile bilimsel çalışmalara başlandı.

Bilimsel analiz süreci

Fethiye Kaya incirinin fiziksel, kimyasal, mikrobiyolojik, duyuşsal ve benzeri ilgili özelliklerini açıklayıcı teknik bilgilerin raporlanması için yaş ve güneşte kurutulmuş incir meyve örnekleri alınarak Dokuz Eylül Üniversitesi Ziraat Fakültesi laboratuvarlarında aşağıdaki gerekli ölçüm ve analizler yapıldı. Analiz sonuçlarında Fethiye Kaya incirinin yaş ve kuru meyvelerinin ağırlığı, en ve boyu, kabuk ve iç renk (L^* , a^* , b^* , C^* , h°) değerleri, su miktarı ve su aktivitesi, suda çözünebilir kuru miktarı (SÇKM), titre edilebilir asitlik (TEA) miktarları ile fenol miktarı ve antioksidan

aktivitesi saptandı.

Bilimsel raporda ayrıca Kaya incirinin üretim metodu, iklim koşulları, toprak istekleri, bakım koşulları, budama, toprak işleme, gübreleme, sulama, ilekleme*, hasat ve kurutma işlemleri yer aldı.

İşin püf noktası: hasat ve kurutma

Fethiye Kaya incirinin meyveleri sofralık olarak yaş tüketilmekle birlikte yaygın olarak kurutulmaktadır. Fethiye Kaya inciri meyveleri genellikle ağustos ayının ikinci haftasından eylülün ikinci haftasına kadar sofralık olarak değerlendirilmektedir. Bu dönemde Fethiye Kaya inciri meyveleri sofralık olarak yakın pazarlarda hemen satıldığı için görünüş, kabuk ve iç renk istenilen düzeyde, tat ve aromanın oluştuğu tam olum dönemi veya buna çok yakın dönemde hasat edilir. Ağacın dallarından koparılıp yenen bu taze incire "palamut" denir. Sofralık Fethiye Kaya inciri meyveleri küçük ve siyah renklidir, içi kırmızı ve bol çekirdekli, tatlı ve aromalıdır.

Kuru Fethiye Kaya inciri meyvelerinde hasat, ağaç üzerinde buruklaşarak kendiliğinden veya silkelenerek toprak yüzeyine düşen kuru meyvelerin yerden toplanmasıyla yapılır. Olgunlaşan Fethiye Kaya inciri meyveleri ağaç üzerinde beklerken su kaybederek yumuşayıp, büzüşmeye başlar. %30-50 nem içeriğine sahip bu buruk incir meyveleri kerevet veya toprak yüzeyine serilen örtülerin üzerinde nem oranı %24'ün altına

düşünceye kadar güneş altında kurutulur. Kurutma işlemi hava koşullarına bağlı olarak genellikle 5-7 gün sürmektedir. İncir meyveleri kurutulduktan sonra sergiden alınarak kargıdan yapılma küfelere koyulur. Yörede bu sepete "çingene sepeti" de denir.

Kuru incirin böceklenmesinin engellenmesi ve depolama sırasında kalitesini koruması amacıyla suda haşlanması, halk arasında 'ay karanlık' adı verilen yeni ay zamanı yapılır. Bu işlem için büyük kazanlarda su kaynatılır, kaynayan suya bolca antimikrobiyal ve zararlıları uzaklaştırıcı etki olan taze yapraklı mersin dalı ve kekik atılır. Mersin dalları ve kekik suyun içerisinde demlenir ve su koyu mersin rengini alır. Kuru Fethiye Kaya incirleri yaklaşık 4-5 kilogram incir alan küçük sepetlere konulur ve içinde mersin dalları ve kekik bulunan kaynar suya bu sepetler batırılır. Sepet içerisindeki incirler suyun içinde yaklaşık 5-10 dakika bırakılır ve incirler haşlanır.

Ürünün kaynatma sırasında çektiği aşırı suyun uzaklaştırılması amacıyla ikinci bir kurutma yapılır.

Ürünün sıkıştırılarak hazırlanması aşamasında tam kıvamında kurutulan incirler, tahta

kasalara konulur. Kasaların içine, incir sıralarının arasına mersin yaprağı atılır, bastırarak bez konulup çiğnenir. Bu şekilde sıkıştırılan incir kış boyu saklanır. Fethiye Kaya incirlerinin muhafaza süresinin ilerleyen döneminde şekerlenmeye bağlı olarak meyve yüzeyinde şeker kristalleri oluşmaktadır. Kuru incir meyvelerinde bu şeker kristallerinin yoğunluğuna bağlı olarak yüzey beyaz bir görünüm almakta, un, nişasta serpilmiş gibi görünmektedir. Meyve kabuk renginin koyu olması şekerlenmeyi belirgin daha hâle getirir.

Kurutma sonrası yapılan tüm bu aşamaların tamamlanması sonucunda Fethiye Kaya inciri aromalı besleyici ve sağlık açısından faydalı bir kuru yemiş hâline gelir.

İncir - sağlık için birebir

İncir meyvesinin bünyesinde 50'den fazla bileşik tanımlanmıştır. Bu bileşikler tüketildiği takdirde insan sağlığına zararlı olan birçok hastalığa karşı koruyucu ve önleyici etki göstermektedir. Ayrıca barındırdığı ham ve indirgen lif, mineral ve polifenoller bakımından da mükemmel bir besin kaynağıdır.

Çünkü meyve ve sebzelerde bulunan fenoller, organik asitler, E vitamini ve karetenoidler gibi antioksidan bileşikler, insan hücrelerinde meydana gelen oksidatif zararlanmaları engellemektedir. Fenoller buna ek olarak meyve ve sebzelerde renk, tat ve aromayı oluşturan önemli bileşiklerdir.

Kalsiyum içeriğinin de yüksek olması nedeniyle kemik hastalıklarında ve gelişim

bozukluklarında önerilir. Mineral maddeler ve özellikle demir içeriğinin fazla olması sebebiyle insanlarda meydana gelen vitamin eksikliği ve kansızlık gibi rahatsızlıklara iyi gelmektedir. 100 g kuru incir insan vücudunun ihtiyacı olan kalsiyumun %17'sini, demir ve magnezyumun %30'unu, fosforun %20'sini, B1 vitamininin %5'ini ve B2 vitamininin %4'ünü içerir. 100 gramında 0,3 mg bakır bulunması, demirin vücut tarafından emilimini kolaylaştırmaktadır.

Fethiye kaya inciri bir projeye vesile oldu

Fethiye Kaya inciri coğrafi tescil çalışmaları sırasında Aydın İncir Araştırma Enstitüsü ile görüşmelerde bulunuldu. Fethiye ve Seydikemer'in yanı sıra tüm Muğla bölgesinin incir potansiyelini ön plana çıkarmak isteyen Aydın İncir Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü İslah ve Genetik Bölümünden proje lideri Dr. Arzu Ayar, 'Muğla İlinde İncir Seleksiyon Projesi'ni kaleme aldı. Fethiye Ticaret ve Sanayi Odası (FTSO) ile Fethiye ve Seydikemer Ziraat Odaları iş birliğinde, Aydın İncir Araştırma Enstitüsü tarafından 2019 yılında başlanan projenin saha çalışmaları ve bilimsel analiz süreçleri devam ediyor. Proje kapsamında bölgemize has Fethiye Kaya incirinin de seleksiyon ıslahı yapılarak Muğla'da üstün incir tiplerinin belirlenmesi amaçlanıyor. Yine belirlenecek uygun çeşitler için çelik üretimi, kapama bahçelerin kurulması ile yaygınlaştırılması, demonstrasyon bahçelerinin kurulması, yetiştirme teknikleri ile budama ve ilekleme hususlarında eğitimlerin ger-

çekleştirilerek verim ve kalitenin artırılmasına yönelik konularda iş birlikleri yapılması ve ulusal ve uluslararası düzeyde literatüre de katkı sağlanması hedefleri arasında.

Coğrafi işaret tescili ile fethiye kaya inciri ne kazanacak?

Fethiye Ticaret ve Sanayi Odası olarak bölgenin tarımsal ve kültürel değerlerine sahip çıkarak yaygınlaştırılması ve markalaşmasına özel önem verdiklerini belirten FTSO Yönetim Kurulu Başkanı Osman Çıralı, "Yöremize özgü ürünlerin 'coğrafi işaret' tescili alması için çalışıyoruz. Seydiler kilimi ile başlayan coğrafi işaret tescil çalışmalarımız, Fethiye tahini ve son olarak da Fethiye Kaya inciri ile devam etti. Diğer taraftan Fethiye Belediyesi Fethiye Kaya halısı ve Üzümlü dastarının coğrafi işaret tescillerini aldı. Böylece Fethiye-Seydikemer bölgesindeki coğrafi işaretli ürün sayımız 5'e yükseldi." dedi.

Yöresel ürünlerin günümüzde çok dikkat çektiğini ve TOBB çatısı altında da coğrafi işaret ile yöresel ürünlerin ekonomiye kazandırılması ve markalaşmasına yönelik çalışmaların yoğun şekilde devam ettiğini kaydeden Osman Çıralı şöyle devam etti:

"Bir bölge doğal ve kültürel varlıklarıyla bir bütün. Artık bu kavramlardan biri diğerinden ayrılmıyor; tüm dünya bu bütünleyici anlayışa odaklanıyor. Günümüzde coğrafi işaret kavramı önümüze daha sık gelmeye başladı. Coğrafi işaret; 'belirgin bir niteliği, ünü veya diğer özellikleri bakımından kökenin bulunduğu yöre, alan, bölge veya ülke ile özdeşleşmiş ürünü gösteren işaret' olarak tanımlanıyor.

Zincir mağazalar, büyük çevrim içi alışveriş siteleri de yöresel ve özellikle coğrafi işaretli ürünlere ayrı bir önem veriyor. Bu ürünler için ayrı stantlar ya da portallar açarak tüketicilerin farkındalıklarını artırmayı hedefliyor. Coğrafi işaretli ürün mahreci ile kaliteli ve usullüne uygun üretim yapan

üreticilerimize, bu firmalardan şimdiden talep gelmeye başladı.

Fethiye Kaya inciri, bir ürünün, tüm veya esas nitelikleri belirli bir coğrafi alana ait doğal ve beşeri unsurlardan kaynaklanması hâlinde kullanılan kavram olan coğrafi işaretlerden 'menşe işareti'ni aldı. Şimdi bize düşen Fethiye tahini için bölgemizde yerli susam üretimini artırmak; Fethiye Kaya inciri için incir ağaçlarını korumak, kilim için tezgâhları canlı tutmak ve bu ürünleri tüketiciyle buluşturmak; bunun yanı sıra tanıtımını yapmak için kurumlar arası iş birliği yapmak. Biz Kaya inciri çalışmaları kapsamında incir ağaçlarından 1500 çelik alarak Aydın İncir Araştırma Enstitüsüne yetiştirilmesi için teslim ettik. Kış aylarında bu fideleri üreticilere vererek üretime katkıda bulunmayı hedefliyoruz.

Fethiye Kaya incirinin üretim ve satışını yapanların Fethiye Ticaret ve Sanayi Odasına başvurmaları ve Odamızla yapacakları sözleşme dâhilinde ürünleri coğrafi işaret logosu ve amblemi ile kullanmaları satışlarda artı fayda sağlayacaktır. Bölgemizin en özel ürünlerinden olan Fethiye Kaya incirinin coğrafi işaret tescili üreticilerimize ve bölgemize hayırlı olsun."

Kaynaklar;

ŞEN Fatih; 2020, Kaya İnciri Coğrafi İşareti Raporu
YILDIRIM Barış; 2016; Bursa İlinde Yetiştiriciliği Yapılan "Bursa Siyahı" İncir Çeşidinin SSR Moleküler Markırları Kullanılarak Tanımlanması

GÜREL Şükrü; 2019, Fethiye (Tarihi Fotoğraflarla 1874-1923)

‘SİZİN ORALARIN NESİ MEŞHUR?’

BAŞKAN ÇIRALI, BÖLGENİN COĞRAFI İŞARETLİ ÜRÜNLERİNİ TANITTI

Fethiye Ticaret ve Sanayi Odası (FTSO) Yönetim Kurulu Başkanı Osman Çıralı, Muğla'nın coğrafi işaretli ürünlerinin ve markalaşma çalışmalarının ele alındığı "Sizin Oraların Nesi Meşhur" programının canlı yayın konuğu oldu. Muğla İl Tarım ve Orman Müdürü Barış Saylak, GEKA Genel Sekreteri Özgür Akdoğan, Muğla ticaret ve sanayi odaları ve borsa başkanları ile Fethiye'li Sanatçı Soner Olgun, Milli Futbolcu Taylan Antalyalı ve Oyuncu Yiğit Dören'in de konuk olduğu programda Başkan Çıralı, "Büyük yatırımların yanı sıra üretim, markalaşma ve pazarlama projelerimizle, bölgemizin kendine özgü ürünlerine değer katmak için çalışıyoruz." dedi.

Antalya Ticaret Borsası (ATB) ile Antalya Tarım ve Orman Müdürlüğü iş birliğinde düzenlenen "Sizin Oraların Nesi Meşhur"

programında bu hafta Muğla konuşuldu. Moderatörlüğünü Gürsel Cingöz'ün yaptığı programa, Muğla İl Tarım ve Orman Müdürü Barış Saylak, GEKA Genel Sekreteri Özgür Akdoğan ve FTSO Yönetim Kurulu Başkanı Osman Çıralı'nın yanı sıra Muğla Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Ercan, Marmaris Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Mutlu Ayhan, Milas Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Reşit Özer ve Muğla Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Hurşit Öztürk katıldı. Programa ayrıca Fethiye'li sanatçı Soner Olgun, Milli Futbolcu Taylan Antalyalı ve Oyuncu Yiğit Dören de canlı yayın konuğu oldu. Youtube, Facebook ve Twitter'dan canlı yayımlanan programda Muğla'nın yöresel ve coğrafi işaretli ürünleri konuşuldu. Sırayla söz alan katılımcılar coğrafi işaret

tescil belgesi almaya hak kazanan Muğla'ya özgü yöresel ürünler hakkında detaylı bilgiler verdi. Soner Olgun, Taylan Antalya'lı ve Yiğit Dören'in canlı yayına bağlandığı dakikalar ise eğlenceli anlara sahne oldu.

“Muğla adlı üst marka oluşturmamız gerekiyor”

Fethiye'deki çalışmaları nedeniyle programa FTSO Meğri Salonu'ndan katılan Muğla İl Tarım ve Orman Müdürü Barış Saylak, Muğla'nın özenle yaratılmış bir coğrafya olduğunu belirterek, üretim ve pazarlamada 'Muğla' adlı bir üst marka oluşturmak zorunda olduklarını kaydetti. Dünyanın kuraklıkla mücadele ettiği günümüzde verimli toprakları korumanın büyük önem kazandığını anlatan Müdür Saylak, çiftçilere de uyarılarda bulundu. Çevrenin korunması, Muğla topraklarının verimli kalması için çiftçilere büyük görev düştüğünü vurgulayan Saylak, “Gübre ve ilaç atıklarımız toprağa, derelere, denizlerimize atılırsa ne turizmin anlamı kalır ne de gelecek kuşaklara bırakabileceğimiz verimli toprağımız, su kaynağımız kalır. Bu coğrafyaya ne ekmeniz yetiyor. Öyleyse önümüzde hiçbir engel yok. Pandemi süreci bize gösterdi ki, ürettiğiniz kadar varınız. Ambarınızda ne varsa o kadar güçlü, muktedirsiniz. Müdürlüğümüz üretim yapmaya çalışan çiftçimizin, katma değer yaratmayı hedefleyen üreticimizin daima yanındadır. Üreterek güçlenen bir Muğla için gece gündüz

çalışıyoruz. Çalışmaya da devam edeceğiz.” dedi.

Başkan Çıralı, “Coğrafi işaret yarışına Fethiye olarak geç girdik ancak büyük mesafe kat ettik.”

Fethiye ve Seydikemer'in turizm kenti olduğu kadar bir tarım kenti olduğunu da anlatan FTSO Yönetim Kurulu Başkanı Osman Çıralı ise Oda olarak tarımsal ürünlere sahip çıkarak tanıtmak ve marka değeri yaratarak ekonomiye kazandırmak hedefi ile çalışmalar yürüttüklerini söyledi. Babadağ Teleferik Projesi'ni hayata geçirdiklerini, Seydikemer Tarıma Dayalı İhtisas (Süt Sığırcılığı) Organize Sanayi Bölgesi (TDOİSB) ve Fethiye Su Altı Tarih Parkı gibi büyük projeleri hayata geçirmek için çalıştıklarını anlatan Başkan Çıralı, yöresel ürünlerin tanıtım, markalaşma ve pazarlama çalışmalarını ise hiç ara vermeden sürdürdüklerini belirtti. Fethiye olarak coğrafi işaret yarışına geç girdiklerini ancak kısa zamanda büyük mesafe kat ettiklerini vurgulayan Başkan Çıralı, “FTSO olarak, kendine has renk ve motif özelliğine sahip bölgenin kültürel mirası Seydiler kilimi ile ilk coğrafi işareti bölgemize kazandırdık, Odamızın, Seydiler kiliminin coğrafi işaretinin alınması için başlattığı çalışmalar, Türk Patent ve Marka Kurumu'nun 3 Şubat 2020 tarihindeki coğrafi işaret tescili ile başarıyla tamamlandı. Böylece FTSO olarak bir ilke imza attık ve Seydiler kilimi, Fethiye-Seydikemer

bölgesinde coğrafi işaret alan ilk ürün oldu.” dedi.

“Coğrafi işaretli ürün sayımız 5’e çıktı.”

Seydiler kiliminin ardından Fethiye Belediyesi’nin girişimleriyle Kaya halısı ve Üzümlü dastarının da coğrafi işaret aldığını aktaran Başkan Çıralı, “Odamızın başvurularıyla Fethiye tahini ve son olarak Kaya incirinin tescillenmesiyle coğrafi işaretli ürün sayımız 5’e çıktı. Bölgemizde yetişen yerli susamdan üretilen çifte kavrulmuş Fethiye tahini aynı zamanda Türkiye’nin ilk coğrafi işaretli tahini oldu. Diğer taraftan Fethi-

şimak istiyoruz. Kaya incirimiz askıda. Bundan sonraki aşamada coğrafi işaret tescilli ürünlerimizin, üretim standardının korunması ve üretiminin artırılması konusunda farkındalık yaratılması en önemli hedefimiz.” diye konuştu.

Fethiye’nin coğrafi işaret olarak markalaştırılacak daha birçok ürünü olduğunu söyleyen Başkan Çıralı konuşmasını şu ifadelerle sürdürdü: “Eğitim, üretim, tanıtım, markalaşma ve satış, pazarlamayı içeren projelerimizi, bölgemizdeki diğer kurum ve kuruluşların da desteğiyle gerçekleştirmek için

ye tahini, Fethiye’nin ilk coğrafi işaretli tarımsal ürünü oldu. Yerel susamdan Fethiye tahini üreten firmalarımız artık coğrafi işaret amblemi ve hologramını kullanarak çifte kavrulmuş özelliği ve yüksek yağ oranı ile öne çıkan coğrafi işaretli Fethiye tahinini satışa sunuyor. Böylece hem üreticilerimizin hem tüketicilerin hem de coğrafi işaretli ürünümüzün korunması sağlanıyor. Böylece coğrafi işaretli Fethiye tahinimiz ve bölgemizde yetişen susamımız değer kazanacak. Oda olarak Fethiye tahininin lezzetini ve ününün sınırlarımızın ötesine ta-

çaba sarf ediyoruz. Coğrafi işaret alan ürünlerimizin standartlarının ve kalitesinin korunarak üretimlerinin devam etmesini sağlamak, marka değerlerini yükseltmek, ekonomik hacimlerinin artması vesile ile kırsal kalkınmaya ve kültürel turizme katkı sağlamak Odamızın öncelikli hedefleri arasında yer alıyor. Birlikte üretelim, birlikte kazanalım diyoruz. Üyelerimizin ve halkımızın da desteğiyle bu yolda atılması gerekenleri tüm adımları atmaya devam edeceğiz.”

Muğla İl Tarım ve Orman Müdürü Barış Saylak, AKP Fethiye İlçe Başkanı Turgay Öztürk ile birlikte Fethiye Ticaret ve Sanayi Odasını (FTSO) ziyaret ederek Yönetim Kurulu Başkanı Osman Çıralı ile bir araya geldi. Seydikemer Tarıma Dayalı İhtisas (Süt Sığırcılığı) Organize Sanayi Bölgesi (TDİOSB), Babadağ Teleferik Projesi ve coğrafi işaretli ürünler hakkında görüş alışverişini yapan ziyarette konuşan Başkan Çıralı, “Bölgemizin gelişimine katkıda bulunacak projelerin gerçekleştirilmesi için ayırım yapılmaksınız tüm kurum ve kuruluşlarımızla birlikte yürümek istiyoruz. Elimizdeki projeleri hızla hayata geçirmek ve bölgemize yeni eserler kazandırmak için kurumlarımız bizim önümüzü açmalı, bunun en güzel örneğini Seydikemer TDİOSB’de gördük ve yaşıyoruz.” dedi.

FTSO’ya gelen Müdür Saylak ve beraberindekileri, Başkan Çıralı ile birlikte FTSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Kemal Hıra ve FTSO Genel Sekreteri Ezgi Kullukçu karşıladı. Samimi bir ortamda gerçekleşen ziyarette ilk olarak Babadağ Teleferik Projesi gündeme geldi. Müdür Saylak projenin hayata geçmesinden dolayı Başkan Çıralı’ya hayırlı olsun dileklerini ilettiler. Toplantıda ayrıca Seydikemer TDİOSB’de gelen son nokta değerlendirildi. Heyetin karşılıklı görüş alışverişinde bulunduğu bir başka konu ise Fethiye ve Seydikemer’den daha fazla ürüne coğrafi işaret tescil belgesi alınarak markalaştırma çalışması yürütülmesiydi. Görüşmede Müdür Saylak ve beraberindekilere, FTSO tarafından yapılan başvuru sonucu, bölgenin coğrafi işaretli ilk ürünü olan Seydikemer kilimi tanıtım filmi gösterildi.

Başkan Çıralı “Kurumlarımız önümüzü açmalı”

Nazik ziyaretinden ve Seydikemer TDİOSB kurulması çalışmalarında gösterdiği iş birliğinden dolayı Müdür Saylak’a teşekkür eden FTSO Yönetim Ku-

MUĞLA İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRÜ

BARIŞ SAYLAK, FTSO’YU ZİYARET ETTİ

rulu Başkanı Osman Çıralı, Fethiye ve Seydikemer’in gelişimine katkı sunacak projelerde hiçbir ayırım gözetmeksizin tüm kurum ve kuruluşlarla çalışmaya hazır olduklarını söyledi. Tek amaçlarının Fethiye ve Seydikemer’in gelişimine katkıda bulunmak olduğunu anlatan Başkan Çıralı, “Hazırdaki projelerimizi hızla hayata geçirmek ve bölgemize yeni eserler kazandırmak için kurumlarımız bizim önümüzü açmalı, bunun en güzel örneğini Seydikemer TDİOSB’de gördük ve yaşıyoruz. Muğla

Valiliği ile Muğla İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'nün çabaları, projede çok kısa sürede büyük mesafe almamızı sağladı. Yerin belirlenmesi, tahsisi, gerekli izinlerin alınması gibi süreçler hızla tamamlandı, tamamlanmaya devam ediyor. Biz elimizdeki projeleri hayata geçirmekte ve projelere yenilerini eklemekte çok istekliyiz. Ancak bürokratik süreçlerin hızlanmasında kurumlarımızın desteğine ihtiyacımız var." dedi.

"Daha markalaştırabileceğimiz çok ürünümüz var"

Bölgenin tanıtımına ilişkin tüm faaliyetlerde maddi olarak ellerini taşın altına

leceğimiz daha birçok ürünümüz var. Oda olarak ürünlerimize coğrafi işaret tescili kazandırılması için durmadan çalışıyoruz." diye konuştu.

Müdür Saylak, "Muğla özenilerek yaratılmış bir coğrafya"

Muğla'nın özenilerek yaratılmış bir coğrafya olduğunu aktaran Muğla İl Tarım ve Orman Müdürü Barış Saylak ise, "Çay ve çeltik dışında bu coğrafyaya ne ekmeniz yetiyor. Öyleyse önümüzde hiçbir engel yok. Belediyelerimiz, odalarımız kısacası tüm kurumlarımızı birlikte hareket etmeye çağırıyoruz. Ortak projelerde buluşup güzel şeyler başaralım.

na koymaktan çekinmediklerini vurgulayan Başkan Çıralı, "Turizme yönelik tanıtımları Oda olarak üstleniyoruz. Bunun yanında tarımsal ürünlerimizin markalaşması ve tanıtılması konusunda da yoğun çabalarımız var. Coğrafi işaretli ürünlerimizin sayısı 5'e çıktı. Kooperatifleşme konusunda daha fazla adım atmak istiyoruz. Elmamız, üzümümüz, zeytinyağımız markalaştırabi-

bu konuda çok takdir ediyorum. Seydikemer TDİOSB için bizzat çalıştı, çabaladı. Coğrafi işaretli ürünler konusunda da var gücüyle çalışıyor. Birlik berberlik içinde hareket etmemiz gerekiyor. Muğla genelinde daha yapılması gereken çok proje var." dedi.

Bölge mi-
zin geliş-
mi için hep
birlikte ça-
lışalım. Os-
man Baş-
kanımızı

FETHİYE TAHİNİ

COĞRAFI İŞARET LOGOSUYLA SATIŞA SUNULMAYA BAŞLANDI

Başak Tarım Ürünleri Gıda Sanayi ve Turizm Ticaret Limited Şirketi, Fethiye tahnini coğrafi işaret logosuyla pazarlamaya hak kazanan ilk firma oldu. Firma temsilcisi Yunus Emre Çoban'a, FTSO Yönetim Kurulu Başkanı Osman Çıralı tarafından "coğrafi işaret logo kullanım belgesi" verildi.

Fethiye Ticaret ve Sanayi Odası (FTSO) tarafından Türk Patent ve Marka Kurumundan coğrafi işaret tescil belgesi alınarak Türkiye'nin tescilli ilk tahini olan çifte kavrulmuş "Fethiye tahini" coğrafi işaret logosuyla satışa sunulmaya başlandı. Başvurusu kabul edilerek coğrafi işaret logosu kullanmaya hak kazanan ilk firma Başak Tarım Ürünleri Gıda Sanayi ve Turizm Ticaret Limited Şirketi oldu.

Fethiye ve Seydikemer'de yetişen iri susamlar toplanarak üretilen, çifte kavrulmuş özelliğiyle ise benzerlerinden ayrılan Fethiye tahini, 23 Mart 2021 tarihinde coğ-

rafi işaret tescil belgesi olarak Türkiye'nin tescilli ilk tahini olmuştu. Tescil sürecinin ardından Fethiye'de üretim yapan firmalar, tahini coğrafi işaret logosuyla satışa sunmak için girişimlere başladı. Analiz sürecinin tamamlanması ve gerekli taahhüt-namelerin sunulmasının ardından Başak Tarım Ürünleri Gıda Sanayi ve Turizm Ticaret Limited Şirketi, Fethiye tahnini coğrafi işaret logosuyla pazarlamaya hak kazanan ilk firma oldu. Firma temsilcisi Yunus Emre Çoban'a, FTSO Yönetim Kurulu Başkanı Osman Çıralı tarafından "coğrafi işaret logo kullanım belgesi" verildi.

Başkan Çıralı “Şimdi tanıtım ayağına hız verme zamanı”

Firma yetkilisi Çoban'ı tebrik eden Başkan Çıralı, Fethiye tahininin artık coğrafi işaret logosuyla pazarlanacağını belirterek, markalaşma konusunda çok önemli bir adım attıklarını kaydetti. Firmanın talep edilen analiz sonuçlarını, Fethiye tahini coğrafi işareti kullanım ve denetim talimatını, kullanım sözleşmesini, müstahsil makbuzlarını ve diğer taahhütnameleri hızla FT-SO'ya sunduğunu belirten Başkan Çıralı, “Fethiye ve Seydikemer'in yerel susamı ile ürettikleri Türkiye'nin ilk tescilli tahinini coğrafi işaret logosu ile pazarlamaya hak kazandılar. Coğrafi tescil belgesi firmamıza hayırlı olsun. Şimdi bu ürünü bölgemizin ötesine taşımanın ve tanıtım ayağı-

na ağırlık vermenin zamanı.” dedi.

Firma yetkilisi Yunus Emre Çoban ise yıllardır kaliteli yerli susamı Fethiye ve Seydikemer bölgesinden alarak tahin ürettiklerini belirterek tescil belgesinin yaptıkları çalışmaların haklı sonucu olduğunu kaydetti. Logo kullanımının kendilerini ayrıca mutlu ettiğini aktaran Çoban, “Fethiye tahinini coğrafi işaret ile satışa sunacak olmak ve takdim edilen bu belge firmamız için çok kıymetli. Fethiye Ticaret ve Sanayi Odası'nın yerel değerlere verdiği değer için teşekkür ediyoruz. Coğrafi işaret ile ürünün standardı korunacak ve yerli susamla yapılan Fethiye tahininin değeri daha da artacak.” dedi.

FETHİYE FUAR ALANI VE KONGRE MERKEZİ FİZİBİLİTE RAPORU İÇİN YOL HARİTASI BELİRLENDİ

Fethiye Ticaret ve Sanayi Odası'nın (FTSO), Güney Ege Kalkınma Ajansı'ndan (GEKA) fizibilite desteği alan 'Fethiye Fuar Alanı ve Kongre Merkezi Fizibilite Raporu' projesinde yol haritası netleşti.

Fethiye Fuar Alanı ve Kongre Merkezi Fizibilite Raporu, proje faaliyetlerinin ve takvimin görüldüğü, danışmanlık hizmeti alınan Progem Danışmanlık Limited Şirketi yetkilileri ile 12 Temmuz 2021 Pazartesi günü gerçekleştirilen toplantıya FTSO Yönetim Kurulu Başkanı Osman Çıralı, Progem Danışmanlık Genel Müdürü Adnan Hacıbebekoğlu, FTSO Genel Sekreteri Ezgi Kullukçu, Dış Ticaret ve Sanayi İşlemleri sorumlusu Özge Ertürk Hakanoğlu ile AR-GE ve Projeler Birimi sorumluları İrem Karacan ve Kemal Köse ile Mali Uzman Özge Maden ve Araştırma-Raporlama Sorumlusu Nazlıcan Şener katıldı.

FTSO Yönetim Kurulu Başkanı Osman Çıralı, proje kapsamında ortaya çıkacak fizibilite çalışmasının gelecekte yapılması hedeflenen, Fethiye'nin ve bölgenin ihtiyacı olan fuar alanı ve kongre merkezine planlama ve finansal anlamda ışık tutacağını söyledi. Progem Danışmanlık firması ile yapılan toplantının verimli geçtiğini belirten Osman Çıralı, saha çalışmaları hakkında bilgi alışverişi yapılarak yol haritası belirlendiğini ifade etti. Çıralı, şöyle devam

etti:

"Odamız, 'Fethiye Fuar Alanı ve Kongre Merkezi Fizibilite Raporu' hazırlanması için GEKA'dan 179.770 TL'lik destek aldı. FTSO olarak amacımız sektörlerin ticari kapasitelerini geliştirmek, yurt içi ve yurt dışı iş birliklerini geliştirmek, pazarlama ve tanıtım faaliyetlerine katkıda bulunmak ve 12 ay turizmi geliştirmek. Tüm bu hedeflere katkı verecek bir fuar alanı ve kongre merkezinde mesleki ve bilimsel bilgi birikimlerinin sunulacağı kongre ve toplantıların gerçekleştirilmesi, kültürel ve sanatsal organizasyonların artırılması, ticari iş birliklerini geliştirecek her türlü faaliyetin organize edilmesi önem taşıyor. Tüm bu faaliyetlerin yapılacağı fiziki bir ortamın organizasyon ve yatırım analizini ortaya sunacak fizibilite çalışmasının yapılması gelecekte yapılması hedeflenen bir merkeze finansal ve yapısal anlamda yol gösterici olacak, ışık tutacak. Danışman firmamız Progem Danışmanlık şirketi ile gerçekleştirdiğimiz toplantıda 'Fethiye Fuar Alanı ve Kongre Merkezi Fizibilite Raporu' kapsamında yürütülecek paydaş analizi, odak grup toplantısı, saha çalışmaları hakkında bilgi alışverişi yapılarak yol haritası netleştirildi. Oda olarak Fethiye'mizin ve bölgemizin ihtiyacı olan bir projede daha ilk girişimde bulunmanın mutluluğunu yaşıyoruz. Bölgemize hayırlı olsun."

BAŞKAN ÇIRALI “ 24 TEMMUZ GAZETECİLER VE BASIN BAYRAMI’NI KUTLADI”

Fethiye Ticaret ve Sanayi Odası (FTSO) Yönetim Kurulu Başkanı Osman Çıralı, 24 Temmuz Gazeteciler ve Basın Bayramı dolayısıyla kutlama mesajı yayımladı.

FTSO Yönetim Kurulu Başkanı Osman Çıralı, 24 Temmuz 1908’in basında sansürün kaldırıldığı tarih olduğunu hatırlatarak, “Gücünü halkın haber alma hakkından ve kamuoyu desteğinden alan basın, demokrasinin sağlıklı işleminin temel unsurlarındandır. Sansürün kalkmasıyla birlikte

ifade özgürlüğünün temini, halkın taleplerinin en iyi şekilde yansıtılmasında basının önemli bir rol üstlenmiştir. Bu görevini yerine getirirken gazeteciler fedakârlıkla gece gündüz demeden çalışıyorlar. Teknolojinin gelişmesiyle dijital ortamda kamuoyuna daha da hızlı doğru bilgi aktarmak için haber peşinde 7/24 koşan, gerekirse hayatlarını tehlikeye atan, her koşulda sorumluluk bilinciyle çalışan tüm basın emekçilerinin 24 Temmuz Gazeteciler ve Basın Bayramı’nı kutluyor, başarılarının devamını diliyorum.” dedi.

SEYDİLER KİLİMİNE TALEP ARTTI

Fethiye Ticaret ve Sanayi Odası (FTSO) tarafından Türk Marka ve Patent Kurumundan coğrafi işaret tescil belgesi alınan Seydiler kilimine talep arttı. Yok olma noktasına gelinmişken halı mağazalarından ve hediyelik eşya talebiyle vatandaşlardan çok sayıda sipariş aldıklarını belirten Seydikemer Muhtarlar Derneği Başkanı Mehmet Güven, kilim dokumayı bırakan kadınların yeniden tezgâhlarının başına geçtiğini belirterek FTSO Yönetim Kurulu Başkanı Osman Çıralı'ya teşekkür etti.

Seydikemer'in Seydiler Mahallesi'nde üretilen, özgün renk ve doku ve motifleriyle bölgenin yaşam şeklini yansıtan Seydiler kilimine coğrafi işaret tescili almak için 31 Aralık 2018'de FTSO tarafından başvuru yapıldı. Türk Patent ve Marka Kurumu tarafından incelenen başvuru, 3 Şubat 2020'de onaylandı. Kendine özgü 13 motifli kültürel bir değer olan Seydiler kilimi, bölgenin coğrafi işaret tescili alan ilk ürünü oldu.

Dokunması gençler tarafından talep görmediği için yok olma noktasına gelen Seydiler kilimi, FTSO tarafından gerçekleştirilen tescil ve tanıtım çalışmalarının ardından yoğun rağbet görmeye başladı.

"Kadınlarımız yeniden tezgâhlarının başına geçti"

Seydikemer Postası Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Zekeriya Şahin ile birlikte FTSO Yöne-

tim Kurulu Başkanı Osman Çıralı'yı ziyaret eden Seydikemer Muhtarlar Derneği Başkanı Mehmet Güven, halı mağazaları ve kilimi sevdiklerine hediye etmek isteyen vatandaşlardan çok sayıda sipariş aldıklarını söyledi. Seydikemer'in kültürel bir değerinin yeniden gün yüzüne çıkartılmasından dolayı çok mutlu olduklarını anlatan Başkan Güven, "Coğrafi işaret çalışmaları başladığında Seydiler kiliminin üretimini ve ticaretini artırmak bizim için çok kıymetliydi. Tescil süreci ve tanıtım faaliyetleri için FTSO'ya çok teşekkür ediyoruz. Kilimimiz bugünlerde çok talep görüyor. Yeni siparişler alıyoruz. Uzun süredir bu kilimleri kıymet görmediği için dokumayan kadınlarımız yeniden tezgâhlarının başına geçti. Hem kültürel bir değer hem de ticari bir faaliyet yaratıldı. Bu talebin artmasında vatandaşlarımızın sağlığa verdiği önemde dikkat çekiyor. Doktorlar doğal boya ve iplerden örülen kilimimizin, halılara göre çok daha sağlıklı olduğunu belirtiyor. Bugün FTSO'yu ziyaret ederek, Seydikemer'in kül-

türel bir değerinin yeniden parlatılmasında büyük emeği olan Başkan Çıralı'ya tekrar teşekkür etmek istedik." dedi.

Başkan Çıralı ise yerel değerleri yaşatmak, tanıtmak ve genç nesillere aktarmak için çalışmaya devam edeceklerini belirterek, "Seydiler kilimi ile ilgili aldığımız haberler bizi çok mutlu etti. Amacımız kilimimizi gençlerimizin hevesle dokuyacağı kültürel bir değer, aynı zamanda ticari faaliyet hâline getirmektir. Bu noktada sonuç aldığımızı görmekten dolayı çok mutluyuz. Kilimimiz ile ilgili çalışmalarımızı sürdürmeye devam edeceğiz. Coğrafi işaret tescil çalışmalarımızda sürüyor. Fethiye tahininin tescil süreci tamamlandı. Fethiye Kaya inciri ise Türk Patent ve Marka Kurumu bülteninde yer aldı. 3 aylık askı sürecini tamamlayarak coğrafi işaret almaya hak kazandı. Amacımız bölgemize özgü değerlerimizi ön plana çıkartarak yeni ticari değerler yaratmak. Ben de dernek başkanımız Mehmet Güven'e ziyaretlerinden dolayı teşekkür ediyorum." diye konuştu.

FTSO'DAN FETHİYE MUHTARLAR DERNEĞİ'NE ZİYARET

“

Fethiye Ticaret ve Sanayi Odası (FTSO) Yönetim Kurulu Başkanı Osman Çıralı, geçen 5 Temmuz'da gerçekleştirilen seçimde güven tazeleyen Fethiye Muhtarlar Derneği Başkanı Niyazi Canöz ve yeni yönetimi ziyaret ederek hayırlı olsun dileklerini iletti.

”

Ziyarette birlik beraberlik mesajı veren Başkan Çıralı, belediyeler ve tüm sivil toplum kuruluşu temsilcilerinin bir arada hareket ederek Fethiye'de yaşanan sorunlara ortak tepki koyması gerektiğini belirtti.

Fethiye Muhtarlar Derneği ziyaretinde Başkan Çıralı'ya, FTSO Başkan Yardımcısı Kemal Hıra ve Yönetim Kurulu Üyesi Halil İbrahim Öztürk de eşlik etti. Dernek Başkanı Niyazi Canöz ve yeni yönetimine hayırlı olsun dileklerini ileten heyet, ilçe genelindeki duruma ilişkin karşılıklı görüş alışverişinde bulundu.

FTSO tarafından yapılan çalışmalara ilişkin bilgileri muhtarlarla paylaşan Başkan Çıralı, sorunların çözümü konusunda ortak hareket etmeye ihtiyaç duyduklarını belirterek, "Belediyemiz ve tüm sivil toplum kuruluşlarımızla birlikte, yaşanan sorunlara daha güçlü şekilde tepki koymamız gerekiyor. Turizmin gözbebeği bölgemizde ar-

tan yapılaşma dikkat çekiyor. Odamız önderliğinde bir araya geldiğimiz sivil toplum kuruluşlarımızla birlikte, sorun teşkil eden bölgelere ilişkin açıklamalar yaptık, tepkimizi dile getirdik. Bu anlamda muhtarlarımız bizim için çok kıymetli. Yanlış gördüğümüz adımlara sizlerle birlikte daha gür sesle 'dur' demek isteriz. İlçemizi korumak, gelecek nesillerimize daha güzel bir Fethiye bırakmak için attığımız adımlardan dolayı kimsenin bize kızmaya hakkı yok." diye konuştu.

Fethiye Muhtarlar Derneği Başkanı Niyazi Canöz ise tüm çalışmalardan haberdar olmak istediklerini belirterek dernek olarak yanlış uygulamalara tepki koymaktan çekinmeyeceklerini söyledi. Mahallelerinde vatandaşların ceza ve yıkım tehdidiyle baş başa kalırken turizmin gözbebeği alanlarda devam eden yapılaşmanın vicdan yaradığını belirten Canöz, bu anlamda atılacak tüm adımların destekçisi olacaklarını sözlerine ekledi.

FETHİYE TURİZM KONSEYİ TOPLANDI

Fethiye Turizm Konseyi toplantısında, turizm sezonuna ilişkin son durumun yanı sıra, ilçe merkezi ve Ölüdeniz Mahallesi'nde devam eden altyapı ve yol çalışmaları, Fethiye Körfezi'nde sayıları hızla artan aslan balıklarının avlanması ve sofralarda tüketilmesi ile Fethiye'nin markalaşma sürecine ilişkin çalışmalar konuşuldu.

Fethiye Ticaret ve Sanayi Odasında (FTSO) gerçekleştirilen Fethiye Turizm Konseyi toplantısında, turizm sezonuna ilişkin son durumun yanı sıra, ilçe merkezi ve Ölüdeniz Mahallesi'nde devam eden altyapı ve yol çalışmaları, Fethiye Körfezi'nde sayıları hızla artan aslan balıklarının avlanması ve sofralarda tüketilmesi ile Fethiye'nin markalaşma sürecine ilişkin çalışmalar konuşuldu.

FTSO'nun sekretaryasını yürüttüğü ve ev sahipliğini yaptığı Fethiye Turizm Konseyi, Fethiye Belediye Başkan Yardımcısı Oğuz Bolelli başkanlığında toplandı. Toplantıya FTSO Yönetim Kurulu Başkanı Osman Çıralı, FTSO Başkan Yardımcısı ve Çalış Turizm ve Tanıtma Derneği (Çalış-Der) Başkanı Mete Ay, Fethiye Otelciler Birliği Başkanı Bülent Uysal, TÜRSAB Batı Akdeniz Bölge Temsil Kurulu Başkanı Özgen Uysal, FTSO Yönetim Kurulu ve TÜRSAB Batı Akdeniz Bölge Temsil Kurulu Üyesi Emre Başaran, Ölüdeniz Turizm Geliştirme Kooperatifi

Başkanı Muhammet Kökten, İMEAK DTO Fethiye Şubesi Danışmanı Mehmet Eskici, FETAV Yönetim Kurulu Üyesi Dilek Dinçer, YDA Dalaman Havalimanı İş Geliştirme Direktörü Orçun Songur, Göcek-Der Yönetim Kurulu Üyesi Ramazan Dim, FTSO Genel Sekreteri Ezgi Kullukçu, Muğla Büyükşehir Belediyesi temsilcisi Erdi Filiz, Fethiye Turizm Danışma Bürosu'ndan Safet Dünder, SKAL Fethiye'den Uğur Serindağ, Fethiye Belediyesi'nden Gencay Güngör ve Turizmci Süleyman Kaya katıldı.

Altyapı ve yol çalışmaları hakkında bilgi aldılar

Konsey üyeleri toplantıda ilk olarak Fethiye ilçe merkezi ve Ölüdeniz Mahallesi'nde devam eden altyapı ve yol çalışmaları hakkında Fethiye Belediyesi Fen İşleri Müdürü Tahir Başaran'dan bilgi aldı. Hisarönü mevkinde yürütülen çalışmaların tamamlandığını belirten Başaran, sorumluluğunda kalan diğer bölgelerde de yapım çalışmalarının bitirilmesi için yoğun

şekilde çalıştıklarını kaydetti. Muğla Büyükşehir Belediyesine ait ana yollarda altyapı ve yol çalışmalarının hızlı şekilde tamamlanması için girişimlerde bulunduklarını anlatan Başaran, birçok kurumun aynı bölgede çalışma yürütmesinden kaynaklı gecikmelerin de en kısa sürede atlatılacağını kaydetti.

İstilacı aslan balıklarının avlanması için yarışma gündeme geldi

Toplantıda Akdeniz Su Ürünleri Araştırma, Üretim ve Eğitim Enstitüsü Balıkçılık Teknolojisi Yüksek Mühendisi Merve Karakuş tarafından Akdeniz'de sayıları hızla artan 'aslan balıklarına' ilişkin çevrim içi sunum gerçekleştirildi. Fethiye Körfezi ve çevresinde aslan balıklarının hızla çoğaldığını belirten Karakuş, "Aslan balıkları su altındaki tüm türlerin yavrularını tüketerek besleniyor. Yuvalarını işgal ediyor. Diğer balıklar bu türe karşı savunmasız durumda ve denizlerimiz istila altında. Dikenleri battığında basit bir ilkyardım müdahalesiyle korunmak mümkün oluyor. İğnesinin battığı bölgeyi 40-45 derece sıcaklıktaki suda 2 saat kadar bekletmeniz ge-

reliyor. Denizcilerimizden yanlarında sıcak su termosu bulundurmalarını istiyoruz. Çoğalmalarının önüne geçilmesi için sofralarımızda tüketilmesi konusunda girişimlerimiz var. Dikenleri ayıklandığında bu balık güvenle yenilebilir. İskorpit ailesinden geldiği için tadı oldukça güzel bir balık." dedi.

Sunumun ardından toplantıda aslan balıklarının avlanması ve yenilmesinin özendirilmesi için Fethiye'de yapılması planlanan aslan balığı avlama yarışması konuşuldu. Bu etkinliğin yaz sezonun bitimiyle birlikte yapılabileceği yönünde görüş bildirdi.

Toplantının son bölümünde ise OZC İnternet Teknolojileri firması yetkilisi Kazım Özçelik tarafından Fethiye'de markalaşma süreçleri konulu sunum yapıldı. İlçede yapılabilecek markalaşma adımları konusunda bilgi veren Özçelik, Türkiye genelinde yürüttükleri faaliyetlere ilişkin bilgi verdi. Toplantı Konsey üyelerinin markalaşma üzerine istişarede bulunmasının ardından sona erdi.

FETHİYE GÜÇ BİRLİĞİ, TÜRK AKREDİTASYON KURUMU
TARAFINDAN AKREDİTE EDİLDİ

FGB, TÜRKAK'TAN AKREDİTASYON BELGESİ ALDI

Fethiye Ticaret ve Sanayi Odası'nın iştiraki Fethiye Güç Birliği Tanıtım ve Ticaret Limited Şirketi (FGB), tandem yamaç paraşütü mesleki yeterlilik belgelendirme merkezi olma yolunda kararlılıkla ilerliyor. Denetimden başarıyla geçen FGB, Türk Akreditasyon Kurumu tarafından akredite edildi.

Mesleki Yeterlilik Kurumu bünyesinde; 19UY0400-5 Tandem Yamaç Paraşütü Pilotluğu Meslek Standardı kapsamında Türk Akreditasyon Kurumu'nun TSE ISO/IEC 17024 belgelendirme denetiminden başarıyla geçen FGB, 22 Haziran 2021 tarihi itibarıyla akredite edildi.

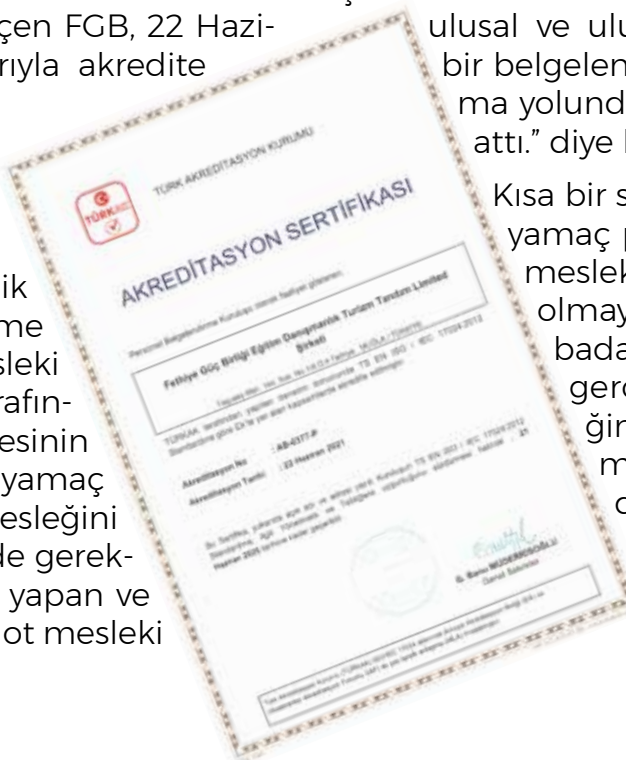
Belgesi olmayan Babadağ'dan ticari uçuş yapamayacak

FGB mesleki yeterlilik sınav ve belgelendirme merkezi olarak Mesleki Yeterlilik Kurumu tarafından yetkilendirilmesinin ardından tandem yamaç paraşütü pilotluğu mesleğini gerek Fethiye özelinde gerekse Türkiye genelinde yapan ve sayıları 450'yi aşan pilot mesleki

yeterlilik belgesi ile çalışabilecek.

FGB'nin Türk Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK) tarafından gerçekleştirilen denetim sonucunda almaya hak kazandığı akreditasyon belgesini teslim alan FTSO Yönetim Kurulu Başkanı ve FGB Müdürler Kurulu Başkanı Osman Çıralı, "FGB, tandem yamaç paraşütü pilotluğu mesleğini yapanların ve aday olanların, gerekli mesleki bilgi, beceri ve yetkinliğe sahip olduklarını tarafsız, adil ve güvenilir bir şekilde belgelendirerek, sektöre katkı veren, ekonomik ve teknik açıdan sürdürülebilirliğini sağlayan ulusal ve uluslararası düzeyde bir belgelendirme merkezi olma yolunda önemli bir adım attı." diye konuştu.

Kısa bir süre sonra tandem yamaç paraşütü pilotluğu mesleki yeterlilik belgesi olmayan pilotların Babadağ'dan ticari uçuş gerçekleştiremeyeceğini vurgulayan Osman Çıralı, "Dünyada ilk olan bu uygulamanın tüm Türkiye'ye yayılmasını

FTSO GÜVENLİ HİZMET BELGESİ DENETİMİNDEN BAŞARIYLA GEÇTİ

FTSO 2020 yılında Covid-19 tedbirlerini eksiksiz olarak uyguladığına dair gerçekleştirilen denetimden başarıyla geçerek TSE tarafından verilen güvenli hizmet belgesi almaya hak kazanmıştı.

Fethiye Ticaret ve Sanayi Odası (FTSO) korona virüsü (Covid-19) tedbirleri kapsamında Türk Standardları Enstitüsü (TSE) Muğla İl Temsilcisi ve Denetmen Yeşim Baş tarafından gerçekleştirilen denetimden başarıyla geçerek "güvenli hizmet belgesi"ni yeniledi.

FTSO 2020 yılında Covid-19 tedbirlerini eksiksiz olarak uyguladığına dair gerçekleştirilen denetimden başarıyla geçerek TSE tarafından verilen güvenli hizmet belgesi almaya hak kazanmıştı. FTSO hizmet binası, 14 Temmuz 2021 Çarşamba günü, TSE Muğla İl Temsilcisi ve Denetmen Yeşim Baş tarafından tekrar denetime tabi tutuldu. Gün boyu süren denetimde Yeşim Baş, birimleri ziyaret ederek tedbirlere ilişkin bilgi aldı. Uygulamaları yerinde gözlemleyen Baş, devam eden tedbirleri ve yeni uygulamaları başarılı bulduğunu kaydetti. Covid-19 korunma tedbirlerini eksiksiz olarak sürdürdü-

ğünü kanıtlayan FTSO, güvenli hizmet belgesini yenileyerek süresini 1 yıl daha uzattı.

Başkan Çıralı, "Üyelerimizin ve çalışanlarımızın sağlığı her şeyden önemli"

Hizmet binasına gelen üyelerin ve çalışanların sağlığına çok önem verdiklerini belirten FTSO Yönetim Kurulu Başkanı Osman Çıralı, belgenin yenilenmesini büyük memnuniyetle karşıladıklarını söyledi. Pandeminin başından bu yana tedbirli davranmaya büyük özen gösterdiklerini aktaran Başkan Çıralı, "Odamızdan hizmet alan üyelerimiz ve çalışanlarımız bizim için çok değerli. Pandemi sürecinde eksiksiz ve güvenli hizmet verebilmek için gayret gösterdik. Temennimiz, pandemi sürecinin bir an önce bitmesi ve eski günlerimize dönmek. Ancak pandemi sona erece kadar tüm tedbirleri almaya devam edeceğiz." dedi.

FTSO ÜYELERİNE, KARATAY ÜNİVERSİTESİNDE AHİLİK BURSU

FTSO İLE KTO KARATAY ÜNİVERSİTESİ ARASINDA
İŞ BİRLİĞİ PROTOKOLÜ İMZALANDI

Fethiye Ticaret ve Sanayi Odası (FTSO) ile Konya Ticaret Odası (KTO) iştiraki olan KTO Karatay Üniversitesi arasındaki eğitimde iş birliği protokolü yenilendi. İki kurum arasında imza altına alınan protokol kapsamında Fethiye Ticaret ve Sanayi Odası üyelerine, birinci derece yakınlarına %15 destek bursu sağlandığını belirten FTSO Yönetim Kurulu Başkanı Osman Çıralı, “Üyelerimize, eşlerine ve çocuklarına KTO Karatay Üniversitesinde ‘Ahilik Bursu’ ile eğitim ayrıcalığı sağlayan protokol hayırlı olsun.” dedi.

Fethiye Ticaret ve Sanayi Odası, Türkiye’nin önemli üniversitelerinden KTO Karatay Üniversitesi ile eğitimde iş birliği protokolü FTSO Yönetim Kurulu Başkanı Osman Çıralı ve KTO Karatay Üniversitesi Rektörü Bayram Sade tarafından imzalandı. FTSO üyelerine KTO Karatay Üniversitesi eğitim ayrıcalığı sağlayan protokol kapsamında FTSO üyelerine, birinci derece yakınlarına ve eşlerine, üniversitenin lisans veya ön lisans programlarına kayıt yaptırmaları hâlinde, %15 oranında indirim ve 10 eşit taksitte ödeme imkânı sağlanıyor.

Protokolle, pilotaj bölümünden tıp fakültesine, hukuk fakültesinden uluslararası ti-

caret ve lojistik bölümüne dek farklı alanlarda toplam 44 ön lisans ve lisans, 31 lisansüstü programı bünyesinde barındıran KTO Karatay Üniversitesi’nde FTSO üyeleri ve birinci derece yakınları “Ahilik bursu” avantajlarından yararlanabilecek. Yaklaşık 8 bin 500 öğrencinin öğrenim gördüğü KTO Karatay Üniversitesi, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği’ne (TOBB) bağlı oda ve borsalara yönelik hayata geçirdiği “Ahilik bursu” imkânıyla iş arayan değil, işte aranan ve kendi işini kuran mezunlar yetiştirmeyi amaçlıyor.

Fethiye Ticaret ve Sanayi Odası üyelerinin ticari ve sosyal hayatlarını kolaylaştırmaya yönelik Türkiye’nin önemli kurumlarıyla iş birliklerinin devam edeceğini vurgulayan FTSO Yönetim Kurulu Başkanı Osman Çıralı, bu noktada eğitim konusuna öncelik verdiklerini söyledi. Çıralı, “Üyelerimize, birinci derece yakınlarına ve eşlerine, KTO Karatay Üniversitesinde %15 oranında indirim ve ödemede 10 eşit taksit imkânı sağlayan protokol hayırlı olsun. Ahilik bursu ile üyelerimize eğitim ayrıcalığı sağlayan KTO Karatay Üniversitesi Rektörü Bayram Sade ve üniversite yetkililerine teşekkürlerimizi sunarım.” diye konuştu.

KONAKLAMA VE YEME İÇME, ULAŞIMDA

KDV İNDİRİMİ AY UZADI

Fethiye Ticaret ve Sanayi Odasının, üyeleri adına ısrarla talep ettiği bir düzenleme daha gerçekleşti. FTSO Yönetim Kurulu Başkanı Osman Çıralı, “Salgın nedeniyle alınan tedbirlerden ve kapanmadan olumsuz etkilenen sektörlerimizin desteklenmesi amacıyla konaklama, yeme içme, ulaşım başta olmak üzere hizmet sektörlerinde bir yıldır uygulanan KDV oranı indirimlerinin uzatılmasına ilişkin talebimiz karşılık buldu. KDV indirim süresi 2 ay daha uzatıldı. Üyelerimize, bölgemize ve iş dünyamıza hayırlı olsun.” dedi.

Küresel salgından olumsuz etkilenen sektörlerini desteklenmesi amacıyla konaklama, yeme içme, ulaşım, iş yeri kiralama ve diğer hizmetlerde son 1 yıldır uygulanan KDV oranı indirimlerinin süresi 2 ay daha uzatıldı. Hazine ve Maliye Bakanı Lütfi Elvan, Covid-19 salgınından olumsuz etkilenen sektörleri desteklemek ama-

ciyla konaklama, yeme içme, ulaşım, iş yeri kiralama ve diğer hizmetlerde son 1 yıldır uygulanan KDV oranı indirimlerinin süresini 2 ay daha uzattıklarını açıkladı. Böylece FTSO’nun bölge ekonomisi için önem arz ettiğine vurgulayarak ısrarla üzerinde durduğu ve ilgili makamlara ilettiği bir taleple ilgili daha düzenleme yapıldı. Konaklama, yeme içme, ulaşım başta olmak üzere hizmet sektörlerinin salgının önlenmesi amacıyla alınan tedbirlerden en fazla etkilenen sektörler olduğunu hatırlatan FTSO Başkanı Osman Çıralı, konuyla ilgili yaptığı açıklamada, “Salgın nedeniyle alınan tedbirlerden ve tam kapanmadan en çok etkilenen sektörlerimizin desteklenmesi büyük önem arz ediyor. Bu konuyu her platform-

da gündeme getirdik. Son olarak 30 Haziran’da Ankara’da gerçekleştirilen TOBB Müsterek Konsey Toplantısı’nda da Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Lütfi Elvan’a bu konuyu birebir aktar-

mıştım. Sayın Bakanın açıkladığı KDV indiriminde süre uzatımı açıklaması ile söz konusu sektörlerimiz bir nebze de olsa rahat nefes aldı. Böylece konaklama, yeme içme, ulaşım başta olmak üzere hizmet sektörlerinde 1 yıldır uygulanan KDV oranı indirimlerinin uzatılmasına ilişkin talebimiz karşılık buldu. KDV indirim süresi 2 ay daha uzatıldı. Üyelerimize, bölgemize ve iş dünyamıza hayırlı olsun.” diye konuştu.

FTSO, YANGIN BÖLGELERİNE DESTEK İÇİN SEFERBER OLDU

Fethiye Ticaret ve Sanayi Odası (FTSO), başta Seydikemer olmak üzere bölgede devam eden yangınlar için seferber oldu. FTSO, Fethiye ve Seydikemer kaymakamları ile belediyeler başta olmak üzere bölgedeki kurum ve kuruluşlarla iş birliği içinde hareket eden FTSO, yangın bölgelerindeki afet masalarının günlük ihtiyaç taleplerini alarak üyelerinden ve vatandaşlardan gelen yardım malzemelerini ihtiyaçlara uygun olarak bölgelere ulaştırıyor.

Antalya ve Muğla'da bir haftadır devam eden orman yangınlarının bölgeyi âdetâ ateş hattına çevirdiğini belirten FTSO Yönetim Kurulu Başkanı Osman Çıralı; yangınlarda şehit olanlar, yanan ağaçlar ve telef olan canlar için üzüntülerinin tarifsiz olduğunu ifade etti. Osman Çıralı, şöyle devam etti:

“Bölgemizde devam eden yangınlarını yakından takip ediyoruz. Afet masaları ile sürekli irtibat hâlindeyiz. Yangın söndürme çalışmalarında görev alan ekiplerin ihtiyaç taleplerini günlük olarak alıyoruz. Ve bunları sosyal medya hesaplarımız ve SMS aracılığıyla üyelerimize ve vatandaşlara duyuruyoruz. Odamız bu süreçte âdetâ bir afet koordinasyon merkezi gibi çalışıyor. Üyelerimiz ve vatandaşlardan Odamıza gelen yardım malzemelerini ihtiyaçlara uygun olarak bölgelere ulaştırıyoruz. İlk olarak Marmaris'te başlayan ve bir hafta devam eden yangın felaketi nedeniyle bölgeden gelen ihtiyaç taleplerine cevap verdik. Özellikle alabalık üreticisi üyelerimizin desteğiyle bölgenin buz, testere gibi acil ihtiyaçlarını karşıladık. Bölgenin ihtiyaçlarını sosyal medya hesaplarımızdan duyurduk. Ovacık'taki yangının söndürülmesi için tüm gece çalıştık, ardından nöbet

tuttuk. Marmaris, Milas ve Köyceğiz'e N95 karbon geçirmez maske, yanmaz eldiven, yanmaz ayakkabı, kazma kürek, tırmık, barret, tepe lambası, gözlük gibi bölgenin ihtiyaçlarını gelen yardımları afet masalarına ulaşmasını koordine ettik. Ardından Arifler köyü ve Çökek'te başlayan yangınlar için bu alanlara acilen kumanya ve ihtiyaç malzemeleri ulaştırdık. Söndürme ve soğutma çalışmalarına destek veriyoruz. Çalışmalara katılmak isteyenleri bölgeye taşıyoruz. Bir personelimiz sürekli alanda, arazi aracımızla 24 saat görev yapıyor. Sarp arazide kurtarma araçlarının giremediği bölgelerde yaralanan ya da dumandan etkilenen vatandaşların tahliyesine destek olduk. Bir diğer aracımız ihtiyaç malzemelerini afet koordinasyon masasına taşıyor.

Ne yazık ki rüzgâr söndürme ve soğutma çalışmalarını olumsuz etkiliyor. Kontrol altına alınan yangınlar yeniden başlıyor. Bugün itibarıyla Çökek bölgesindeki yangının kontrol altına alındı. Söndürme çalışmaları devam ediyor.

Personelimiz mesai kavramı olmadan şehir dışından gelen yardımları koordine ediyor ve yerine ulaşmasını sağlıyor. Gelen malzemelerini Fethiye ve Seydikemer'in yanı sıra Marmaris ve Köyceğiz'e yönlendiriyoruz. Bu süreçte en önemli konunun koordinasyon olduğunu gördük. O nedenle personelimizle birlikte FTSO olarak üzerimize düşeni yapmak için çaba sarf ediyoruz. Kaymakamlıklarımız ve belediyelerimizle iş birliği içinde alevlerle cansiperane şekilde mücadele eden yangın söndürme ekiplerine ve gönüllü vatandaşlarımıza destek sağlamak için çalışıyoruz.

Fethiye ve Seydikemer Türkiye'ye örnek oldu

Yangınlara erken müdahale ve sonrasındaki nöbetlerle Fethiye ve Seydikemer'deki dayanışma tüm Türkiye'ye örnek oldu. Manavgat ve Muğla genelinde devam eden yangınlardaki çalışmalar âdeti seferberlik hâlinde devam ediyor. Tüm Türkiye'den hatta yurt dışından gelen yardımlar için minnettarız. Tek dileğimiz ülkemizin çeşitli bölgelerinde devam eden yangınların bir an önce kontrol altına alınarak söndürülmesi.

Bu süreçte başta Kızılay Fethiye Şubesi olmak üzere Fethiye ve Seydikemer kaymakamlıklarımıza, belediyelerimize, yangın söndürme ve yardımların ulaştırılması çalışmalarına destek veren tüm kurum ve kuruluşlar ile yaptıkları yardımlarla bizi güçlendiren üyelerimize ve vatandaşlarımıza teşekkür ederiz."

HİSARCIKLIOĞLU, YANGIN BÖLGELERİNDE İNCELEMELERDE BULUNDU

ÇIRALI, FTSO ÜYELERİNİN TALEPLERİNİ HİSARCIKLIOĞLU'NA İLETTİ

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği olarak bir yardım kampanyası başlattıklarımızı belirten Hisarcıklioğlu, "Yaralar sarılacaktır. Kimsenin şüphesi olmasın. 1 günde 15 milyonu geçen para toplandı. İnşallah bu yangınlar bittikten sonra biz de iş dünyası olarak elimizden gelen her türlü katkıyı sağlayacağız." diye konuştu.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklioğlu, yangın felaketinin yoğun olarak yaşandığı bölgelere giderek incelemelerde bulundu ve sektörlerin beklentilerini ilk ağızdan dinledi. Ziyarete eşlik eden Fethiye Ticaret ve Sanayi Odası (FTSO) Yönetim Kurulu Başkanı Osman Çıralı, Hisarcıklioğlu'na FTSO üyelerinin ve bölgenin taleplerini aktardı, çözüm önerilerine ilişkin hazırlanan dosyayı iletti. Hisarcıklioğlu, "Oda ve borsalarımıza teşekkür ediyoruz. Yangınların başladığı ilk günden itibaren sahada bulundular. Nerede ne sorun varsa, nasıl bir ihtiyaç varsa ivedilikle bize iletiyorlar.

İnanıyoruz ki yaralarımızı birlikte saracağız." dedi. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği olarak bir yardım kampanyası başlattıklarını belirten Hisarcıklioğlu, "Yaralar sarılacaktır. Kimsenin şüphesi olmasın. 1 günde 15 milyonu geçen para toplandı. İnşallah bu yangınlar bittikten sonra biz de iş dünyası olarak elimizden gelen her türlü katkıyı sağlayacağız." diye konuştu.

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklioğlu, yangın felaketlerini yerinde görmek üzere 7 Ağustos tarihinde gerçekleştirdiği Muğla ziyaretinde ilk olarak Bodrum, Milas ve Menteşe'de incelemelerde bulundu. Bod-

rum Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Mahmut Serdar Kocadon'dan bilgi alan Hisarcıklioğlu, BODTO meclis üyeleri ile de bir araya geldi. Daha sonra Milas'a geçen Hisarcıklioğlu, Milas Ticaret ve Sanayi Odasını ziyaret ederek meclis üyelerinin sorunlarını dinledi. Orman yangınından etkilenen Yeniköy Termik Santrali'ni de ziyaret eden Hisarcıklioğlu, santralin hissedarlarından Nihat Özdemir ve santralde çalışan işçiler adına Türk İş Başkanı Ergün Atalay'a geçmiş olsun dileklerini ilettili.

Ardından Muğla'ya geçen Hisarcıklioğlu Muğla Ticaret ve Sanayi Odasında bölge oda ve borsa başkanları ile bir araya geldi. Hisarcıklioğlu, burada yaptığı açıklamada, "Şu ana kadar 46 ilimizde 214 orman yangını çıktı. Tarihimizde bu bir ilk. 6 ilimizde yangınlar devam ediyor. Yangın sürecinde tüm Türkiye tek yumruk oldu. Allah böyle günlerle bizi sınamasın. Ama bu birliklelik devam etsin. Ormanların tahrip olması iklimde değişikliği tetiklemektedir. Bu nedenle doğamızı ve su kaynaklarımızı korumak en önemli millî meselemiz olmalıdır. Yaralar sarılacaktır. Kimsenin şüphesi olmasın. Ben camiamla gurur duyuyorum.

Hepinize çok teşekkür ediyorum. Allah bir daha böyle sıkıntıları yaşatmasın. Bakanlıklardan gerekli izinleri alarak resmî yardım kampanyası başlattık. Bakınız daha bir gün oldu. Şu anda Türkiye'deki oda ve borsalarımızdan gelen nakdî yardım 15,5 milyon TL'ye ulaştı. İsteyen fidan dikecek, isteyen nakdî bağışta bulunacak. İsteyen ihtiyaçlar neyse, imkânlar neyse bunun karşılanması noktasında koca bir listem var. Züccaciye Meclisi yanan evlerin tüm tabak, çanak, bıçağını vermeyi öneriyor. Mobilya Sektörü Meclisimiz 'mobilyalarını biz verelim' diyor. Müthiş bir dayanışma. Allah bu zor günleri bir daha göstermesin. Böyle dayanışma-

ları depremde de görüyorduk. Müthiş. Türkiye'nin 81 vilayetinde bu dayanışma var. Hepsinin de yüreği sizlerle atıyor." şeklinde konuştu.

Çıralı, FTSO üyelerinin taleplerini Hisarcıkıoğlu'na iletti

Hisarcıkıoğlu, "Ben sizlerin görüş ve önerilerini almak üzere geldim. Sizlerden alacağım görüş ve önerileri başta Sayın Cumhurbaşkanımız olmak üzere bakanlara bizzat ileteceğim. Bu ülke çapında kampanyaya katkı vermek isteyenler ilk günden itibaren başladılar. Bir koordinasyon merkezi altında şu anda kimin neye ihtiyacı varsa bize müracaat ediyor, arkadaşlarımızı Türkiye çapında yönlendiriyoruz." dedi.

Ziyarete eşlik eden Fethiye Ticaret ve Sanayi Odası (FTSO) Yönetim Kurulu Başkanı Osman Çıralı, Hisarcıkıoğlu'na FTSO üyelerinin ve bölgenin taleplerini aktardı, çözüm önerilerine ilişkin hazırlanan dosyayı iletti.

"İş dünyası olarak her türlü katkıyı yapacağız"

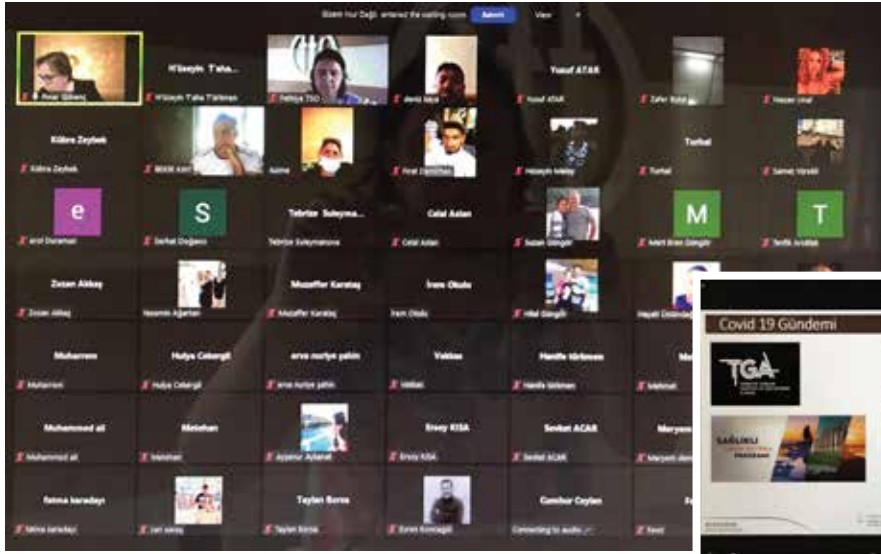
Herkesin yardım yapmak için hazır beklediğini kaydeden TOBB Başkanı Rifat Hisarcıkıoğlu, "Bu yangınlar bittikten sonra iş dünyası olarak her türlü katkıyı yapacağız. Devlet millet birlikteliği ile hepsinin üzerinden gelinecek. Oda, borsalarımıza teşekkür ediyorum. Ne ihtiyaç varsa bize anında

iletiyorlar. Biz de koordinasyon içerisindeyiz. Kampanyada toplanacak kaynaklar en çok ihtiyaç duyulan alanlarda kullanılacak. Yangınlar sona erdikten sonra hep birlikte ağaçlandırma için çalışacağız. Allah milletimize bir daha böyle felaket yaşatmasın." ifadelerini kullandı.

Muğla'nın ardından Marmaris'e geçen Hisarcıkıoğlu, Marmaris Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Mutlu Ayhan'dan yangınların son durumu hakkında bilgi aldı ve meclis üyelerini dinledi.

İncelemelerine Antalya'da devam eden Hisarcıkıoğlu, Manavgat Ticaret ve Sanayi Odasını ziyaret ederek, Yönetim Kurulu Başkanı Seydi Tahsin Cüngör'den bilgi aldı, meclis üyeleri ile bir araya geldi.

'COVID-19 TEDBİRLERİ VE HİJYEN UYGULAMALARI EĞİTİMİNE 66 KİŞİ KATILDI

Fethiye Ticaret ve Sanayi Odası (FTSO) tarafından konaklama ve yeme içme sektörüne yönelik düzenlenen 'Covid-19 Tedbirleri ve Hijyen Uygulamaları Eğitimi'ne 66 kişi katıldı. Eğitime katılan sektör temsilcilerinin pandemi sürecinde uyulması gereken kurallara ilişkin detaylı bilgiler aldığını belirten FTSO Yönetim Kurulu Başkanı Osman Çıralı, 66 katılımcı ile birlikte pandemi sürecinde eğitim verilen Oda üyesi ve çalışan sayısının bin 44 kişiye çıktığını kaydetti.

FTSO ile Eczacıbaşı Profesyonel (EP) Akademi iş birliğinde 10 Ağustos 2021 Salı günü çevrim içi olarak gerçekleştirilen eğitimde, EP Akademi Yöneticisi Pınar Günenç konuşmacı olarak yer aldı. Eğitimde, pandemi sürecinde konaklama ve yeme içme sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin ve çalışanlarının uymak zorunda oldukları kurallar anlatıldı. Mutfak, kat hizmetleri,

ön büro, restoran ve işletmelerin diğer bölümlerinde dikkat edilmesi gereken kurallara hakkında ise sunum yapıldı. Yönetici Günenç, 1 saat süren eğitimin sonunda katılımcıların sorularını yanıtladı.

"Eğitim verilen üye ve çalışanlarımızın sayısı bin 44'e çıktı."

FTSO Yönetim Kurulu Başkanı Osman Çıralı, konaklama ve yeme içme sektöründen gelen yoğun talep üzerine gerçekleştirilen eğitimin başarıyla sonlandırıldığını söyledi. Eğitime katılan

sektör temsilcilerinin pandemi sürecinde uyulması gereken kurallara ilişkin detaylı bilgiler aldığını belirten Başkan Çıralı, bu tedbirlerin ayrıca pandemiyin yayılmasının önüne geçmesi konusunda da etkili olmasını beklediklerini kaydetti. Başkan Çıralı, 66 katılımcı ile birlikte 4 ayrı grupta eğitim verilen Oda üyesi ve çalışan sayısının bin 44 kişiye çıktığını kaydetti.

İL TURİZM MÜDÜRÜ ZEKERİYA BİNGÖL FETHİYE TURİZM KONSEYİ TOPLANTISINA KATILDI

Fethiye Ticaret ve Sanayi Odası (FTSO) ev sahipliğinde yapılan Fethiye Turizm Konseyi toplantısına Muğla İl Kültür ve Turizm Müdürü Dr. Zekeriya Bingöl katıldı. Muğla genelinde etkili olan orman yangınlarının etkilerinin ele alındığı toplantıda ayrıca Türkiye'nin hâlen kırmızı listede olduğu İngiltere pazarı için yapılabilecekler görüşüldü.

Fethiye'de temaslarda bulunan İl Kültür ve Turizm Müdürü Dr. Zekeriya Bingöl'ün de katıldığı Turizm Konseyi toplantısı, FTSO Yönetim Kurulu Başkanı Osman Çıralı, FTSO Başkan Yardımcısı ve Çalış Turizm ve Tanıtma Derneği (Çalış-Der) Başkanı Mete Ay, Fethiye Otelciler Birliği Başkanı Bülent Uysal, TÜRSAB Batı Akdeniz Bölge Temsilciliği Başkanı Özgen Uysal, Fethiye Turizm Danışma Bürosu Müdürü Saffet Dünder FTSO Yönetim Kurulu Üyesi ve Göcek-Der Yönetim Kurulu Üyesi Ramazan Dim, Ölü-

deniz Turizm Geliştirme Kooperatifi Başkanı Muhammet Kökten, Göcek-Der Yönetim Kurulu Üyesi Onur Ugan, YDA Dalaman Havalimanı İş Geliştirme Direktörü Orçun Songur, İMEAK DTO Fethiye Şubesi Danışmanı Mehmet Sıtkı Eskici, FETAV Yönetim Kurulu Üyesi Dilek Dinçer, FTSO Genel Sekreteri Ezgi Kullukçu ve Turizmci Süleyman Kaya'nın katılımı ile gerçekleşti.

Bölgede yoğunluğun yaşandığı 17-25 Temmuz 2021 tarihleri arasındaki Kurban Bayramı tatili etkilerinin değerlendirildiği toplantıda, 28 Temmuz 2021 tarihinde başlayan Muğla ve ilçelerinde etkili olan orman yangınları da ele alındı.

Afet koordinasyon masası oluşturulmalı

Toplantıda konuşan FTSO Başkanı Osman Çıralı, orman yangını felaketi sırasında yaşanan koordinasyon sorununun, bölgede bir afet koordinasyon merkezinin kurul-

ması gerekliliğini bir kez daha ortaya çıkardığını söyledi. Çıralı, Fethiye’de acilen bir afet koordinasyon merkezi kurulması ve görev dağılımı yapılması gerektiğini ifade etti. Konuyla ilgili kaymakamlık ve belediye nezdinde girişimde bulunacaklarını belirtti. Zekeriya Bingöl de Fethiye’nin hem deprem hem de yangın bölgesi olduğunu vurgulayarak, afet koordinasyon merkezi oluşturulmasının önemine dikkat çekti ve gerekli desteği vereceklerini kaydetti. Toplantıda Turizm Konseyi üyeleri afet koordinasyon merkezi oluşturulması ve afet anına ilişkin görev dağılımı yapılması konusunda görüş birliğine vardı.

Turizmde pazar çeşitliliği zorunlu

Toplantıda ayrıca Türkiye’nin hâlen kırmızı listede olduğu İngiltere pazarı için yapılabilecekler de görüşüldü. İngiltere pazarının kapalı olması nedeniyle birçok otelin

sezonu erken kapatmasının gündemde olduğuna işaret eden Konsey üyeleri, tek pazarın yanlışlığını vurgulayarak, özellikle kriz dönemleri dikkate alınarak bölge turizminde pazar çeşitliliğine gidilmesi ve bu konuda çalışma yapılması konusunda fikir birliğine vardı.

Toplantıda konuşan İl Turizm Müdürü Zekeriya Bingöl, bölge otellerinde fiyat politikası olması gerektiğine dikkat çekerek doluluk sağlamak için fiyatların çok düşürülmesinin yanlış olduğunu dile getirdi. Bingöl, ayrıca kendi sorumluluk alanlarında olmamasına rağmen villa ve apart kiralama sorunuyla ilgili kendilerine çok sayıda şikâyet ulaştığını ifade etti. Konsey üyeleri de kayıt dışılığa ve misafir mağduriyetlerine de neden olan villa kiralama konusundaki mevzuat boşluğunun giderilmesi için yasal düzenleme yapılması gerekliliğini vurguladılar.

İYİ PARTİ İLÇE YÖNETİMİNDEN FTSO'YA ZİYARET

Fethiye Ticaret ve Sanayi Odasını (FTSO) ziyaret eden İyi Parti Fethiye İlçe Yönetimi, FTSO Yönetim Kurulu Başkanı Osman Çıralı ile bir araya gelerek Muğla ve çevre illerde etkili olan orman yangınlarına ilişkin görüş alışverişinde bulundu. Yangınlardan Fethiye turizminin de olumsuz etkilendiğini belirten Başkan Çıralı, Dalaman Havalimanı'na inen uçak sayısının azaldığına dikkat çekerek, birçok rezervasyonun iptal edildiğini söyledi.

FTSO Hizmet Binası'na gelen İyi Parti Fethiye İlçe Başkanı Ali Fatih Çoban ve ilçe yönetimini, Başkan Çıralı ile birlikte FTSO Yönetim Kurulu Üyesi Halil İbrahim Öztürk karşıladı. Ziyarette Muğla ve çevre illerde etkili olan orman yangınlarına ilişkin görüş alışverişinde bulunuldu. Yangınların ilçe turizmini olumsuz etkilediği vurgulanan ziyarette, sorunların çözümü için ortak akılla hareket etmenin önemine değinildi.

Muğla ve çevre illerin büyük bir felaketle karşı karşıya kaldığını belirten İyi Parti Fethiye İlçe Başkanı Ali Fatih Çoban, Fethiye'nin yangınlardan etkilenmemesinde vatandaşların duyarlılığının çok önemli rol oynadığını belirtti. Ovacık Mahallesi'nde başlayan yangının büyümeden söndürüldüğüne dikkat çeken Çoban, "Halkımızın gösterdiği duyarlılık takdire şayandı. Yoksa o bölgede çıkan yangının da rüzgârın etkisiyle büyüme potansiyeli vardı. Halkımız orman sınırlarında günlerdir nöbet tutuyor. Bu duyarlılık Fethiye açısından oldukça önemli. Ancak koordinasyonun sağlanması konusunda atılacak birçok adım var. Süreci takip ediyoruz. Fethiyemizin sorunlarını dile getirebileceğimiz ortak platformlara eskisinden çok daha fazla

ihtiyaç var." diye konuştu.

Yangından tüm turizm bölgelerinin olumsuz etkilendiğini belirten FTSO Yönetim Kurulu Başkanı Osman Çıralı, "Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yangından etkilenen yerler için 'mücbir sebep hâli' ilan edildi. Böylece söz konusu bölgelerdeki mükellefler için vergi beyanamesi verme ve ödeme süreleri kasım ayına ötelendi. Ancak Dalaman Havalimanı'na inen uçak sayısında büyük düşüş var. Bu durumdan Fethiye de etkileniyor. Rezervasyonlar iptal ediliyor. Bu kapsamın daha iyi düzenlenmesinde fayda vardı." dedi.

Yangınlar devam ederken bölgelere yardım malzemesi ulaştırmak için yoğun çaba gösterdiklerini belirten Başkan Çıralı, "FTSO olarak çok sayıda yardım malzemesi topladık. Bu malzemeleri araçlarımızla yangın bölgelerine ulaştırdık. Çalışanlarımız ve araçlarımız yangın bölgelerinde aktif rol aldı. Bölgemizde yangınların kontrol altına alınmasıyla birlikte elimizdeki malzemeleri Fethiye Kaymakamlığı bünyesinde oluşturulan koordinasyon merkezine teslim ettik. Toplanan tüm yardımların dışında sadece bir üyemiz yaklaşık 500 bin TL değerinde söndürme çalışmalarında kullanılacak malzeme yardımında bulundu. Bu noktada yardım malzemelerinin kontrollü olarak dağıtılması, envanterinin tutulması, söndürme çalışmaları bittikten sonra geri toplanması büyük önem kazanıyor. Doğal felaketler yangınlarla sınırlı kalmıyor. Bu malzemelere her an tekrar ihtiyaç duyabiliriz. Bu koordinasyonun sağlanması konusunda elimizden geleni gayreti göstereceğiz." dedi.

SAHİL GÜVENLİK KOMUTANI, BAŞKAN ÇIRALI'YI ZİYARET ETTİ

Fethiye Ticaret ve Sanayi Odası (FTSO) Yönetim Kurulu Başkanı Osman Çıralı'yı makamında ziyaret eden Fethiye Sahil Güvenlik Karakol Komutanı Sahil Güvenlik Binbaşı Erdal Kireker ve Sahil Güvenlik 65 Bot Komutanı Sahil Güvenlik Yüzbaşı Raşit Gödelek, bölgemizde etkili olan yangınlara ilişkin görüş alışverişinde bulundu. Fethiye'deki görevine yeni atanan Binbaşı Erdal Kireker'e başarılar dileyen Başkan Çıralı ikiliye, Fethiye Su Altı Tarih Parkı Projesi hakkında da bilgi verdi.

Ziyarette Başkan Çıralı'ya FTSO Yönetim Kurulu başkan yardımcıları Kemal Hıra, Mete Ay, FTSO Yönetim Kurulu üyeleri Halil İbrahim Öztürk ve Emre Başaran da eşlik etti. Samimi bir ortamda gerçekleşen ziyarette Başkan Çıralı, Sahil Güvenlik Binbaşı Erdal Kireker ve Sahil Güvenlik Yüzbaşı Raşit Gödelek ile bölgemizde etkili olan orman yangınlarına ilişkin görüş alışverişinde bulundu. Yangınlar sırasında bölgelere yardım ulaştırmak için büyük çaba gösterdiklerini vurgulayan Başkan Çıralı, Marmaris'te denizden söndürme çalışmalarına katılan sahil güvenlik ekiplerine de teşekkür etti.

Başkan Çıralı Binbaşı Kireker ve Yüzbaşı Gödelek'e, izin süreçleri devam eden Fethiye Su Altı Tarih Projesi ve yapımı tamamlanan Babadağ Teleferik Projesi hakkında da bilgi verdi. Fethiye'deki görevine yeni başlayan Sahil Güvenlik Binbaşı Erdal Kireker'e hayırlı olsun dileklerini ileten Başkan Çıralı, bölgede görev yapan tüm sahil güvenlik ekiplerine çalışmalarında başarılar diledi.

AK PARTİ MİLLETVEKİLİ YELDA EROL GÖKCAN, FETHİYE İŞ DÜNYASINA GEÇMİŞ OLSUN DİLEKLERİNİ İLETTİ

AK Parti Muğla Milletvekili Yelda Erol Gökcan, Fethiye Ticaret ve Sanayi Odasına (FTSO) geçmiş olsun ziyaretinde bulunarak, Oda yönetiminin yangın felaketinin yaralarının sarılmasıyla ilgili taleplerini aldı.

AK Parti Fethiye İlçe Başkanı Turgay Öztürk ve beraberindeki ilçe teşkilatı ile birlikte FTSO'yu ziyaret eden AK Parti Muğla Milletvekili Yelda Erol Gökcan, FTSO Meclis Başkanı Mustafa Büyükteke, Yönetim Kurulu Başkanı Osman Çıralı, Başkan Yardımcısı Kemal Hıra, Yönetim Kurulu Üyesi Halil İbrahim Öztürk ve FTSO Genel Sekreteri Ezgi Kullukçu ile bir araya geldi. Oda yönetimi nezdinde Fethiye ve Seydikemer iş dünyasına geçmiş olsun dileklerini ileten Milletvekili Gökcan, yangınlardan etkilenen ilçelerle ilgili hükümetin yaptığı

çalışmalar hakkında bilgi verdi. Fethiye'de çıkan yangınlara hızlı bir şekilde müdahale edilmesinden dolayı Fethiye halkını tebrik eden Yelda Erol Gökcan, "Bu yangını diğer yangınlarla karşılaştırmak doğru olmaz. 200 yıl kadar geriye gittik, böyle bir afet yok. 16 gündür süren bir felaketle karşı karşıyayız. Hem maddi hem manevi olarak etkilendik. Bu süreçte tüm Türkiye Muğla için tek yürek oldu. Aynı anda 7 ilçe yandı. Yangından zarar gören ilçeleri tek tek ziyaret ediyoruz. Bu felaketten alınacak çok önemli dersler var. Geçmiş olsun dileklerimizi iletmek, yapılması gerekenleri ve talepleri almak için geldik. Sonuna kadar devletimizin tüm kurumları ile birlikte Muğla'nın yanındayız. Yangında evi yananlara acil ihtiyaçlarının karşılanması için 50 bin TL hesaplarına yattı. Hayvanları zarar gören çiftçilerimize ödemelere başladı.

Yangında Muğla'da 110 evimiz hasar gördü. Daha çok ormanlar etkilendi. Muhtarlarımızla da birebir görüşerek talepleri alıyoruz. Hep birlikte el ele vererek yaraları saracağız. AYDEM ve Türk Telekom çok ciddi bütçe ayırdı, bölgeye yatırım yapacaklar. 48'in tamamını ilmek ilmek işler gibi işleyeceğiz.” diye konuştu.

hiye'nin Hazine ve Maliye Bakanlığınca mücbir sebep ilan edilen afet bölgesinin dışında tutulması üyelerimizi zor durumda bıraktı. Üyelerimiz için destek çok önemli Muğla ilinin tamamı afet bölgesi olmalı.” dedi.

Bölgedeki yangınların afet koordinasyon

Yangın felaketi sırasında destek olan iş insanlarına, FTSO meclisi ve yönetimi aracılığıyla teşekkür eden Milletvekili Gökcan,

TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu ile de temas hâlinde olduklarını belirterek, Muğla ziyaretinde Hisarcıklıoğlu'na oda ve borsalardan iletilen taleplerin de takipçisi olacaklarını söyledi.

Muğla'nın tamamı afet bölgesi ilan edilmeli

FTSO Yönetim Kurulu Başkanı Osman Çıralı da ziyaretinden dolayı AK Parti Muğla Milletvekili Yelda Erol Gökcan'a teşekkür ederek, Fethiye ve Seydikemer'in taleplerini içeren bir dosya sundu.

Turizm bölgesi olan Fethiye'nin önce pandemi ardından yangınlar nedeniyle çok zor süreçten geçtiğini belirten Çıralı, “Fet-

merkezlerinin oluşturulmasının gerekliliğini ortaya çıkardığını vurgulayan Çıralı, “Koordinasyon merkezlerinin içinde biz odalara

da yer verilmeli. Kendi başımıza iş yapmak istemiyoruz.” şeklinde konuştu.

Başkan Çıralı ayrıca Milletvekili Gökcan'dan Ölüdeniz'deki trafik yoğunluğunu azaltılması için alternatif yol yapılması konusunda da destek istedi. Milletvekili Yelda Erol Gökcan da, “Ayrımız gayrımız yok. Memleket hepimizin.” diyerek sorunun çözümü için elinden gelen desteği vereceğinin sözünü verdi.

Ziyaret daha sık bir araya gelinmesi ve sorunların çözümü için birlikte hareket edilmesi temennileri ve toplu fotoğraf çekimiyle sona erdi.

FTSO'DAN BAŞSAVCI BİNGÜL'E HAYIRLI OLSUN ZİYARETİ

Fethiye Ticaret ve Sanayi Odası (FTSO) Yönetim Kurulu Başkanı Osman Çıralı, FTSO Meclis Başkanı Mustafa Büyükteke ve Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Kemal Hıra, ilçede göreve başlayan Fethiye Cumhuriyet Başsavcısı Ünal Bingül'e hayırlı olsun ziyaretinde bulunarak başarılar diledi.

Erzurum Bölge Adliye Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığı görevinden Fethiye Cumhuriyet Başsavcılığı'na atanan Başsavcı Bingül, FTSO heyetini Fethiye Adliyesi'ndeki makamında ağırladı. Samimi bir ortamda gerçekleşen ziyarette Başsavcı Bingül ve FTSO heyeti ilk olarak, Muğla genelinde etkili olan orman yangınları ve yürütülen soruşturmalara ilişkin görüş alışverişinde bulundu. Yangınlar sırasında bölgelere yardım ulaştırmak için yoğun çaba

gösterdiklerini belirten Başkan Çıralı, Muğla'da orman varlıklarının korunması için yangınların çıkış nedeninin aydınlatılmasının büyük önem kazandığını söyledi. Fethiye ve Seydikemer'de çıkan yangınlara vatandaşların cansiperane şekilde müdahale ettiğini aktaran Başkan Çıralı, ilçe genelinde ormanlık alanlara girişi engellemek için vatandaşların nöbet tutmaya devam ettiğini kaydetti.

Başkan Çıralı, Başsavcı Bingül'e FTSO tarafından Fethiye ve Seydikemer'de yürütülen projeler hakkında da bilgi verdi. Babadağ Teleferik Projesi'nin yapımı tamamlanarak hizmete girdiğini, Fethiye Su Altı Tarih Parkı Projesi'nde ise izin süreçlerinin devam ettiğini anlatan Çıralı, Fethiye'nin gelişimine katkıda bulunmak için çalışmaya devam ettiklerini sözlerine ekledi.

MUĞLA ODALARI VE BORSASINDAN

“TATİLE
GELİN”

ÇAĞRISI

Muğla genelinde etkili olan orman yangınlarının sona ermesinin ardından ortak açıklama yapan Muğla odaları ve borsası, “Yeryüzü Cenneti Muğla’da Yaşam Devam Ediyor” başlıklı duyuruyla ülke genelindeki vatandaşlara tatile gelme çağrısı yaptı.

Muğla ticaret ve sanayi odaları ve borsası, orman yangınlarının tamamen söndürülmesine rağmen yaratılan olumsuz havanın devam ettiği ve turistik yörelerin bu durumdan çok etkilendiği izlemine karşı açıklama yaptı. Yangınlar nedeniyle tatilini Muğla’da geçirmekten çekinen Türkiye genelindeki vatandaşlara yönelik yapılan çağrıda, yangının izlerinin silindiği belirtilerek, güvenli bir tatil için Muğla’nın misafirlerini hazırlamaya hazır olduğunu belirtti.

Duyuruda, “Oteller, restoranlar, plajlar, tekneler büyük yangın sonrası başta Marmaris ve Bodrum olmak üzere Muğla’nın tüm tatil beldelerinde sizleri bekliyor. Pandemi ve yaşanan yangın afetinin yaralarını, ticari çarkların dönmesi ile hep birlikte sarabiliriz. Biliyoruz ki, tüm yürekler bu süreçte ‘Nasıl destek olabiliriz?’ diye bizimle

çarptı. Bize vereceğiniz en büyük destek işletmelerimizi doldurmanızdır. Rezervasyonlarınızı bekliyoruz. Dayanışma yaşatır.” ifadelerine yer verildi.

Çağrıya ilişkin açıklamalarda bulunan Fethiye Ticaret ve Sanayi Odası (FTSO) Yönetim Kurulu Başkanı Osman Çıralı, yangınların günler önce sona erdiğini belirterek, Muğla’ya gelmek isteyen tatilcilerin aklında oluşan kötü izlenimi silmek istedikleri-

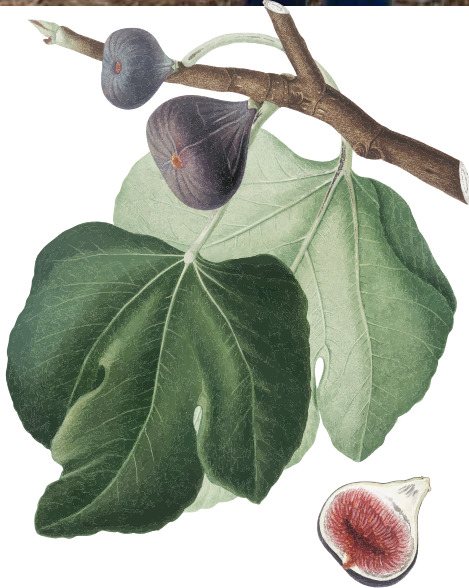
ni belirtti. Tatilcilerin güvenliği için yangınlar sırasında da geniş çaplı güvenlik önemleri alındığını belirten Başkan Çıralı, ulaşımda yaşanan aksaklıklar ve tedbir amaçlı önemler dışında herhangi bir sorun yaşanmadığının altını çizdi. Yangınların söndürülmesi, aşırı hava sıcaklarının ise mevsim normallerine dönmesiyle Muğla’nın neşeli yaz günlerine geri döndüğünü belirten Başkan

Çıralı, tüm vatandaşları Muğla’da tatil yapmaya davet etti. Tüm vatandaşları, yangınlardan olumsuz etkilenen turistik işletmeler ve bağlı sektörlerle birlikte Muğlalıların yanında olmaya çağıran Başkan Çıralı, hem güzel bir dayanışma örneği hem de unutulmayacak bir tatil için çok güzel bir fırsat yakalandığını sözlerine ekledi.

Fethiye KAYA İNCİRİ'NE

İHRACAT KAPISI AÇILIYOR

Fethiye Ticaret ve Sanayi Odası'nda (FTSO) başta coğrafi işaret tescilli Fethiye Kaya İnciri olmak üzere, bölgemizde yetişen incir çeşitlerinin yurt dışına ihracatının sağlanmasına yönelik toplantı gerçekleştirildi.

Fethiye ve Seydikemer'deki incir çeşitlerini incelemek üzere FTSO'ya gelen Bursa'nın duayen incir ihracatçılarından Yavuz Taner, Fethiye Kaya İnciri'nin küçük boyutlu türünün özellikle İngiltere pazarında büyük rağbet gören çerezlik incir ihracatına uygun oldu-

ğunu belirterek, bölgenin büyük bir potansiyel taşıdığını kaydetti.

FTSO Meğri Salonu'nda düzenlenen toplantıya, Seydikemer Ziraat Odası Başkanı Muhsin Gümüş, FTSO Genel Sekreteri Ezgi Kullukçu, Aydın İncir Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü İslah ve Genetik Bölümü'n-

den 'Muğla İlinde İncir Seleksiyon Projesi' lideri Dr. Arzu Ayar, Bursa'nın duayen incir ihracatçılarından Yavuz Taner, Manisa'nın Salihli ilçesinde faaliyet gösteren SafirBerry firması Proje Geliştirme Müdürü Sedat Özer, Fethiye Ata Tarımsal Kalkınma Kooperatif Başkanı Hüseyin Fikret Ünal ve incir yetiştiricileri katıldı.

Toplantıda ilk olarak Fethiye ve Seydikemer'de ihracata uygun incir çeşitleri konuşuldu. Bölgedeki tarım arazileri ve fiyatların da ele alındığı görüşmede, maliyet-kazanç değerlendirmesi yapılarak, Fethiye ve Seydikemer'in incir üretimindeki geleceği masaya yatırıldı.

Yavuz Taner, "Bursa'da her yıl 20 bin ton incir ihraç ediliyor"

İhracata uygun incir çeşitlerini tespit ede-

bilmek için bölgeye gelen duayen incir ihracatçısı Yavuz Taner, Fethiye ve Seydikemer'in büyük bir potansiyel taşıdığını belirterek FTSO tarafından coğrafi işaret tescil belgesi alınan Fethiye Kaya İnciri'nin küçük boyutlu türünün çerezlik incir olarak İngiltere pazarına ihraç edilebileceğini söyledi. Bursa'nın incir ihraç sürecine ilişkin bilgiler

veren Yavuz Taner, "Bursa Siyah İnciri ile ilgili çalışmaya 40 yıl önce başladım. Tarlalar arasında sınır ağacı olarak kullanılan bu inciri, bahçelere yaydık. 1990'lı yıllarda Bursa Siyah İnciri'ni yurt dışına ihraç etmeyi başardık. Büyük markalarla işbirliklerimiz oluştu. Bugün Avrupa başta olmak üzere Asya ve Amerika ülkelerine incir ihraç edebilir konuma geldik. Şuanda emekliyim ancak uzun yıllar yönetim kurulu başkanlığını yaptığım firmamız ve bizim bünyemizden doğan diğer firmalarımız şuanda Bursa ve çevresinde ürettiği incirin yüzde 70'ini ihraç ediyor. Yıllık ihraç rakamımız ise 20 bin tona ulaşıyor." dedi.

Yavuz Taner "Çerezlik incir türlerine yoğun rağbet var"

Fethiye ve Seydikemer'deki incelemele-

rinin özellikle İngiltere pazarında yoğun rağbet gören çerezlik incir türü üzerinde yoğunlaştığını belirten Yavuz Taner, “Küçük boyutlu çerezlik olarak atıştırılan incir türlerine şuanda Avrupa’da büyük bir rağbet var. Muğla İlince İncir Seleksiyonu Projesi’ni yöneten hocamız Arzu Ayar, bana fotoğraflar gönderdi. Küçük boyutlu incir türünü görünce hemen gelmek istedim. Afrika’da 4 yıl önce kurulan incir bahçeleri bu türle şuanda İngiltere’ye incir ihraç ediyor. Küçük bardaklarda pazarlanan bu incirler taze olarak tüketiliyor ve büyük rağbet görüyor. Bu bölgenin de bu anlamda büyük bir potansiyeli var.” diye konuştu.

Seydikemer Ziraat Odası Başkanı Muhsin Gümüş ise incir çeşitlerine gösterdikleri ilgiden dolayı Yavuz Taner ve beraberindekilere teşekkür etti. Fethiye ve Seydikemer’in Türkiye’nin önemli turizm merkezlerinden olduğunu hatırlatan Gümüş, “Bu nedenle

birçok bölgede tarım arazilerimiz turizme yönelik kullanılmaya başlandı. Seydikemer halen bu konuda şanslı, ancak Fethiye’de tarım yapmak oldukça zorlaştı. Kapalı incir bahçelerinin kurulmasına yönelik fikirler geliyor. İhraca yönelik sizlerin yapacağı yönlendirme bu alanda birçok insanı cesaretlendirecektir. İncir ağaçları dikildikten 4 yıl sonra meyve vermeye başlıyor. Coğrafyamız gereği bakım maliyetleri oldukça düşük. Bu nedenle ihracata yönelik girişimleri oldukça mantıklı buluyoruz ve incir bahçesi oluşturmak isteyen vatandaşlarımızı destekliyoruz.” dedi.

“Amacımız yeni bir ihracat potansiyeli yaratmaktır”

Yavuz Taner ve beraberindekileri ağırlamaktan büyük mutluluk duyduklarını vurgulayan FTSO Genel Sekreteri Ezgi Kullukçu da Oda olarak Fethiye Kaya İnciri’nin coğrafi işaret tescil başvurusunu yaparken ve Muğla İlinde İncir Seleksiyon Projesi’ne destek verirken amaçlarının Fethiye ve Seydikemer’de yeni bir ihracat potansiyeli yaratmak olduğunu kaydetti. Bölgedeki incir çeşitlerine yönelik ilginin kendilerini çok mutlu ettiğini sözlerine ekleyen Kullukçu, FTSO olarak bu alanda ortaya çıkacak projelere ve atılacak adımlara sonuna kadar destek vereceklerini söyledi.

Fethiye Ticaret ve Sanayi Odası'nın (FTSO), Güney Ege Kalkınma Ajansı (GEKA) 2019 Fizibilite Destek Programı kapsamında %100 destek hibe alarak yürüttüğü, "Fethiye ve Seydikemer Küçük Sanayi Sitesi Fizibilite Etüdü" projesi başarıyla tamamlandı.

KÜÇÜK SANAYİ SİTESİ İÇİN FİZİBİLİTE ETÜDÜ TAMAM

Fethiye Ticaret ve Sanayi Odası'nın (FTSO), Güney Ege Kalkınma Ajansı (GEKA) 2019 Fizibilite Destek Programı kapsamında %100 destek hibe alarak yürüttüğü, "Fethiye ve Seydikemer Küçük Sanayi Sitesi Fizibilite Etüdü" projesi başarıyla tamamlandı. Toplam proje bedeli

128.413 TL olan proje kapsamında, Fethiye merkez sanayi bölgesinde değişik iş kollarında faaliyet gösteren sanayi işletmelerinin ihtiyaç duydukları fonksiyonları yerine getirmeye imkânı bulabilecekleri, sağlıklı çevre koşullarında verimli olabilecekleri, şehir imar planlarına uygun seçilen araziler

üzerinde inşa edilebilecek küçük sanayi sitesi için fizibilite çalışması gerçekleştirildi.

Fethiye Ticaret ve Sanayi Odası, Fethiye ve Seydikemer'deki küçük sanayi sitelerinin ihtiyaca cevap vermediği yönündeki talep ve şikâyetler üzerine Güney Ege Kalkınma Ajansı (GEKA) 2019 Fizibilite Destek Programı kapsamında %100 hibe destekli "Fethiye ve Seydikemer Küçük Sanayi Sitesi Fizibilite Etüdü" projesini başlattı. Proje kapsamında, Fethiye sanayi bölgesinde değişik iş kollarında bakım/onarım ve üretim alanlarında faaliyet gösteren sanayi işletmelerinin uğraşları gereği ihtiyaç duyduk-

Mevcut sanayi ihtiyaçları karşılamıyor

"Sanayide yer alan üye işletmelerimize yaptığımız ziyaretlerde sanayinin mevcut alanının, firmaların ihtiyaç duyduğu kapasiteyi sağlama imkânı olmadığı bilgisine ulaştık.

Firmalar, üretim tezgahlarını koyacak yeterli alanlarının bulunmadığını; üretim yaptıktan sonra stoklama yapabilecek yeterli depo alanlarına sahip olmadıklarını belirttiler.

Ayrıca özellikle mal indirme/yükleme esnasında trafik ve otopark sorununun had

safhaya ulaştığını gözlemledik. Sonuç olarak özellikle imalatçı firmalar, üretim kapasitelerine göre daha geniş alanlara ihtiyaç duyuyorlar. Gerek Fethiye, gerekse Seydikemer'de yer alan mevcut sanayi bölgeleri bu talebi karşılayamıyor. Bunun sonucu olarak da kapasiteleri artan firmalar çevre yolunda yer alan geniş parselli alanlara taşınıyor. Ayrıca mevcut sanayi bölgeleri, belediye, deprem ve iş sağlığı ve güvenliği mevzuatlarına da uygun değil. Kurulabilecek yeni bir sanayi sitesinin hem Fethiye hem de Seydikemer bölgesindeki sanayiciler için bir çekim mer-

kezi haline geleceği öngörülerek; Fethiye Esnaf ve Sanatkarlar Odası ile Seydikemer Esnaf ve Sanatkarlar Odası'nın ortağı ve Fethiye Belediyesi'nin de iştirakçisi olduğu fizibilite projesini gerçekleştirdik. Proje ile kapasitesi sonunun yanı sıra Fethiye merkez sanayisindeki trafik sıkışıklığı, otopark sorunu ve atık problemlerine de dikkat çekilmiş oldu. Fizibilite etüdü sonunda, üst yapı ve altyapı inşaatlarının devlet kredileri ile desteklenmesiyle sanayi işletmelerine ucuz altyapı sağlanabileceği ortaya çıktı.

Ek olarak fizibilite etüdü tamamlanan kü-

ları fonksiyonları yerine getirmeye imkan bulabilecekleri, sağlıklı çevre koşullarında verimli olabilecekleri, şehir imar planlarına uygun seçilen araziler üzerinde planlanmış altyapı ve üst yapı tesisleri ile inşa edilecek küçük sanayi sitesinin fizibilite çalışması yapıldı.

Projenin GEKA'dan Şubat 2020'de hibe almaya hak kazandığını hatırlatan FTSO Yönetim Kurulu Başkanı Osman Çıralı, Fethiye'nin merkezindeki sanayinin 261.886,345 m²'lik alanda yer aldığını belirterek şunları söyledi:

çük sanayi sitesiyle, 3500'e yaklaşan öğrenci sayısı ile her yıl ortalama 700 mezun veren Mesleki ve Teknik Anadolu Liseleri ile yapılacak ortak çalışmalarla mesleki eğitimi yayma/geliştirme ve istihdam sorununu çözmeye katkı sağlaması için farkındalık yaratılacak. Olası bir küçük sanayi sitesi (KSS) yatırımında AR-GE ve inovasyon çalışmalarına yönelik araştırma geliştirme merkezleri, ilk yardım merkezleri ve revir gibi mevcut sanayide olmayan ancak bu boyuttaki sanayi bölgelerinde bulunması gereken yapılar da değerlendirildi."

Proje kapsamında hazırlanan fizibilite raporunu, Fethiye Ticaret ve Sanayi Odası olarak tüm paydaşlara göndereceklerini vurgulayarak, "GEKA desteğiyle gerçekleştirdiğimiz Fethiye ve Seydikemer Küçük Sanayi Sitesi Fizibilite Etüdü projesi raporu kamu nezdinde yapılacak planlama ve faaliyetlere ışık tutacaktır.

FTSO olarak biz sanayi sitesinin taşınması ile ilgili yatırım fizibilitesini hazırlatarak; olası bir KSS yatırımının maliyetini, taşınıp-taşınmamasındaki avantaj ve dezavantajları, anketler uygulayarak işletmelerin ve halkın bu konudaki bakış açısını ortaya koyduk. Bundan sonraki aşama sanayi bölgelerinin taşınacağı yeri belirlemek, bu konuda lobi yapmak, bu işte yetki sahibi kamu kurum ve kuruluşlarının dikkatini çekmek." diye konuştu.

485 işletmeye anket yapılarak beklentiler alındı

Fethiye ve Seydikemer Küçük Sanayi Sitesi Fizibilite Etüdü projesi çerçevesinde danışmanlık desteği alınarak Fethiye ve Seydikemer mevcut sanayi sitelerinde yer alan işletmeler belirlendi.

Toplam 485 işletmeye ve 300 vatandaşa anket yapıldı. İşletmeler faaliyet konularına göre ayrıldı; sektörel kapasiteleri ve büyüme trendleri ile bölgesel kalkınma ve rekabet gücü açısından analiz edildi.

Paydaş analizi ve arama konferansı gerçekleştirilerek paydaşların beklentileri alındı, ayrıca ilgili bakanlık kamu kurum ve kuruluşlarının görüşlerinden de faydalandı. Başta Muğla olmak üzere yakın bölgeler (Bodrum, Marmaris) Türkiye'deki başarılı sanayi sitelerinin analizi yapılarak ve kıyaslama çalışması gerçekleştirildi.

KSS yatırımı için paydaşlar tarafından önerilen ve Çevre Düzeni Planlarına işletilebilecek olası yerlerin uygunluğu araştırıldı. Bu analizler ışığında bölgemizin kapasitesine uygun ölçekte, altyapı ve lokasyonda kurulacak sanayi sitesi yatırımının mümkün olup olmadığını, yatırımın faydalarını, sürdürülebilirliğini, riskleri ve engellerini ortaya koyan bir fizibilite etüdü raporu ortaya çıkarıldı.

Proje kapsamında gerçekleştirilen anket sonuçlarından bazıları şöyle:

Vatandaş anketinde 75,7 sanayinin yerinden memnun değil. Ulaşım, trafik sıkışıklığı, otopark ve görüntü kirliliği sorunundan şikayetçi. %90,9'u altyapısından memnun değil. %73'ü sanayiye ulaşmakta zorlanıyor. %81,6'sı taşınmasını istiyor.

• İşletmeler bazında; imalatçılar taşınmak istiyor. Araba boya kaporta, tamir ve diğer işlerle uğraşanlar ise şehir merkezinden uzak bir yere taşınacağı endişesiyle sanayinin taşınmasına sıcak bakmıyor.

'FETHİYE FUAR ALANI VE KONGRE MERKEZİ FİZİBİLİTE RAPORU'

toplantısı gerçekleştirildi

Fethiye Ticaret ve Sanayi Odası (FTSO) tarafından hazırlanan ve Güney Ege Kalkınma Ajansı (GEKA) 2020 Yılı Fizibilite Desteği'nden yararlanmaya hak kazanan 'Fethiye Fuar Alanı ve Kongre Merkezi Fizibilite Raporu' projesinin odak grup toplantısı gerçekleştirildi. Fethiye ve Seydikemer'in kongre ve fuar alanına ihtiyaç duyduğu konusunda görüş birliğine varılan toplantıda, fuar alanı ile kongre merkezinin yapı ve hedef kitle açısından birbirinden farklı yerlerde inşa edilmesinin daha faydalı olacağı görüşü ön plana çıktı.

FTSO Meğri Salonu'nda 8 Eylül 2021 tarihinde gerçekleştirilen toplantıya, Fethiye Belediye Başkan yardımcısı Oğuz Bolelli, Güzide Özkaya, FTSO Yönetim Kurulu Başkanı Osman Çıralı, Seydikemer Belediyesi Kültür İşleri Müdürü Kasım Gürbüz, Fethiye Turizm Danışma Şube Müdürü Saffet Dün-

dar, YDA Dalaman Havalimanı Genel Müdürü Cengiz Ayaz, TÜRSAB Batı Akdeniz BTK Başkanı Özgen Uysal, FETOB Yönetim Kurulu Başkanı Bülent Uysal, FETOB Yönetim Kurulu Üyesi Oykun Ocak, Marmaris Fuarçılık Genel Müdürü Volkan Gürcan, FTSO Yönetim Kurulu Üyesi Ramazan Dim, FTSO Genel Sekreteri Ezgi Kullukçu ile fizibilite raporunun hazırlanmasında görev alacak Progem Eğitim Danışmanlık Genel Müdürü Adnan Hacıbebekoğlu, firma koordinatörü Özge Maden ve firmanın araştırma sorumlusu Nazlıcan Şener katıldı.

Projenin iki farkı yerlerde inşa edilmesi görüşü ön plana çıktı

Toplantıda ilk olarak fuar alanı ve kongre merkezinin turizm başta olmak üzere diğer sektörlerle olumlu etkileri ele alınarak, Fethiye ve Seydikemer için önemli bir ihtiyaç olduğu konusunda görüş birliğine va-

rıldı. Katılımcılar projenin gerçekleştirileceği alternatif alanlar ile fuar alanı ve kongre merkezinde gerçekleştirilebilecek organizasyonlar hakkında düşüncelerini katılımcılarla paylaştı. Toplantıda, bölgenin dinamikleri göz önüne alındığında fuar alanı ile kongre merkezinin yapı ve hedef kitle açısından birbirinden farklı yerlerde inşa edilmesinin daha faydalı olacağı görüşü ön plana çıktı. Toplantıda ayrıca projenin tamamlanmasıyla birlikte konaklama ve ulaşım için yapılacak çalışmalar, organizasyonların turizm sezonun uzatılmasına katkı sağlaması yönünde yapılacak hazırlıklar da masaya yatırıldı.

Toplantıda söz alan Progem Eğitim Danışmanlık Genel Müdürü Adnan Hacıbebekoğlu, fizibilite çalışmasından dolayı Fethiye Ticaret ve Sanayi Odasına teşekkür etti.

bir faaliyet olduğunun gün yüzüne çıktığını aktaran Başkan Çıralı, “Bugün ilgili tüm kurum ve kuruluşlarla görüş alışverişi yaparak Fethiye ve Seydikemer için en uygun ihtiyacı belirlemek ana amacımız. Önemli olan talep ve ihtiyaçları doğru belirleyerek bölgemiz ölçeğine uygun bir proje gerçekleştirmek. Ayrıca sürdürülebilirliğini sağlayacak tüm faktörleri ortaya koymak.” diye konuştu.

“Fethiye’de fuar alanı ve kongre merkezi için ayrılmış alanlar var”

Fethiye Belediye Başkan Yardımcısı Oğuz Boilelli ise Fethiye imar planında fuar alanı ve kongre merkezi için ayrılmış alanlar olduğunu belirterek, projenin hayata geçirilmesi hâlinde kongre ve benzeri etkinliklerin sıklıkla bölgeye taşınabileceğini söyledi.

Yapılacak çalışmanın projenin verimliliği açısından oldukça değerli olduğunu belirten Hacıbebekoğlu, bazı illerde fizibilite çalışması yapılmadan gerçekleştirilen yatırımların olumsuz sonuçlar doğurduğunu kaydetti.

Bölge için kapsamlı bir çalışma gerçekleştirileceklerini vurgulayan Genel Müdür Hacıbebekoğlu, raporun şimdiden bölge için hayırlı olmasını diledi.

“Fethiye ve Seydikemer için en uygun ihtiyacı belirlemek ana amacımız”

Projenin amacına ilişkin bilgi veren FT-SO Yönetim Kurulu Başkanı Osman Çıralı, pandemi koşullarının olumsuz etkileri dikkate alınmazsa fuar, kongre ve katılımı yüksek benzer etkinliklerin yerel ekonomiye değerli katkıları olduğunu belirtti. TÜRSAB ve TÜROB tarafından yayımlanan raporlarda, fuar ve kongre turizminin tüm dünyada ve Türkiye’de turist kazandırıcı önemli

Fethiye Belediye Başkan Yardımcısı Güzide Özkaya da bölgede bir fuar alanı ve kongre merkezinin gerekliliğinin uzun yıllardır konuşulduğunu vurgulayarak aynı çatı altında ya da ayrı alanlarda yapılmasının belirlenmesinin önemine dikkati çekti.

Proje 2021 sonuna kadar devam edecek

Toplantı karşılıklı görüş ve önerilerin kayıt altına alınmasının ardından sona erdi. ‘Fethiye Fuar Alanı ve Kongre Merkezi Fizibilite Raporu’ çalışmaları 2021 sonuna kadar devam edecek. Proje kapsamında merkezin kurulacağı alternatif uygulama alanları belirlenecek, turizm, tarım ve imalat sektöründeki firmalara anket çalışmaları düzenlenecek. Bölgenin ihtiyaçlarının da raporlanacağı çalışmayla, farklı merkezler incelenerek kıyaslamalar yapılacak ve toplam yatırım tutarı ile yıllara dağılımı, organizasyon yapısı gibi sorulara yanıt verilecek.

FETHİYE TİCARET VE SANAYİ ODASINDAN EĞİTİME DESTEK

Fethiye Ticaret ve Sanayi Odası (FTSO) yeni eğitim öğretim döneminde Fethiye ve Seydikemer'deki ihtiyaç sahibi ailelerin okul çağındaki çocuklarına desteğini sürdürüyor. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) öncülüğünde ilköğretim okulu öğrencileri için hazırlanan 742 çanta ve içindeki kırtasiye ürünleri, ilçe milli eğitim müdürlüklerine teslim edilirken 100 üniversite öğrencisine verilecek burslar için de kayıtlar devam ediyor. Yaklaşık 2 yıl süren pandemi belirsizliğinin ardından çocuklarını okula gönderen ailelerin sırtındaki yükü hafifletmek için harekete geçtiklerini belirten FTSO Yönetim Kurulu Başkanı Osman Çıralı, tüm yardımları FTSO üyeleri adına ihtiyaç sahibi ailelere ulaştırmaya çalıştıklarını kaydetti.

TOBB öncülüğünde, FTSO tarafından ilköğretim okulu öğrencileri için hazırlanan okul çantalarının 412'si Fethiye İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne, 330'u ise Seydikemer İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne teslim edildi. İçerisinde 2 defter, kalem seti, kalemlik, boya ve cetvel seti bulunan çantalar, ilçe milli eğitim müdürlükleri tarafından belirlenen ihtiyaç sahibi ailelerin ço-

cuklarına dağıtılacak.

Eğitime destek çalışmalarını sürdüren FT-SO'da okul çantalarının teslim süreciyle birlikte, üniversite öğrencileri için burs kayıtları da devam ediyor. Kayıtların sona ermesinin ardından 100 üniversite öğrencisine eğitim faaliyetlerine destek olmak amacıyla burs verilecek.

Başkan Çıralı, "Desteklerimiz artarak sürecektir"

Pandemi sürecinde yaşanan belirsizliklerin ardından ülke genelindeki tüm kademelerde yüz yüze eğitimin kararlı şekilde başlatıldığını belirten FTSO Yönetim Kurulu Başkanı Osman Çıralı, ailelerin sırtındaki yükü hafifletmek için TOBB öncülüğünde eğitim faaliyetlerine destek verdiklerini kaydetti. Öğrencilerin okula başlangıç dönemine tamamen yetecek kırtasiye malzemeleri bulunan çantaların, Fethiye ve Seydikemer'e teslim edildiğini anlatan Başkan Çıralı, üniversite öğrencileri için burs kayıtlarının da devam ettiğini vurguladı. Geçen dönemden yaklaşık 70 başarılı öğrencinin bu yıl da FTSO'dan burs almaya devam edeceğini belirten Başkan Çıralı, yardımların tüm FTSO üyeleri adına ihtiyaç sahibi ailelerin çocuklarına ulaştırıldığının altını çizdi. Başkan Çıralı, "Tüm üyelerimiz adına öğrencilerimize yeni eğitim öğretim yılında başarılar diliyorum. Uzun süre ayrı kaldıkları okullarına nihayet kavuştular. Biz de FTSO olarak onların eğitimine katkıda bulunmak istedik. Bundan sonraki süreçte de desteklerimizi artırarak sürdürmeye kararlıyız." dedi.

“ DEVA PARTİSİ GENEL BAŞKAN YARDIMCISI FTSO’NUN TALEP VE BEKLENTİLERİNİ ALDI ”

Fethiye Ticaret ve Sanayi Odasını ziyaret eden Demokrasi ve Atılım (DEVA) Partisi Genel Başkan Yardımcısı Birol Aydemir, Genel Merkez Yönetim Kurulu Üyesi Gülay Göktürk, Muğla İl Başkanı Tolga Keskin ve Fethiye İlçe Başkanı Saniye Kulaç; Odamız Yönetim Kurulu Başkanı Osman Çıralı ve Yönetim Kurulu Üyesi Halil İbrahim Öztürk ile görüştü.

Ziyarette Thomas Cook’un iflası ile başlayan, pandemi ve orman yangınlarıyla devam eden zorlu dönemde, başta turizm olmak üzere bölge ekonomisinde yaşanan sorunlar ele alındı. Orman yangınlarının bölge ekonomisine etkilerinin de görüldüğü ziyarette Fethiye’nin afet bölgesi ilan edilmesini eleştiren Birol Aydemir, Deva Partisi olarak ilk olarak tarım eylem planını açıkladıklarını, ardından afet yardımlarına ilişkin eylem planı hazırladıklarını söyledi. Aydemir, yanan orman alanlarının takipçisi olacaklarını kaydederek, bu alanların başka amaçla kullanılması durumunda konu-

yu kamuoyuna taşıyacaklarını ve bu alanları rantı kurban vermeyeceklerini ifade etti. Deva Partisi olarak yakın bir zamanda 90 günlük ve 360 günlük somut adımların yer alacağı turizm eylem planı açıklayacaklarını belirten Birol Aydemir, Başkan Çıralı’dan bölgenin sorunlarını, talep ve beklentilerini aldı.

Başkan Osman Çıralı, bölge turizminin İngiltere pazarı ağırlıklı olduğunu hatırlatarak 2019 yılı sonunda Thomas Cook’un iflasıyla başlayan, pandemi, yasaklar, kapanmalar ve orman yangınlarıyla bölgedeki işletmelerin çok zorlu bir süreçten geçtiğini anlattı. Çıralı, özellikle turizm sektöründe ve bağlı sektörlerde İngiltere’nin Türkiye’yi kırmızı listeden çıkarmaması nedeniyle nakit sıkıntısı yaşandığına dikkat çekerek en büyük beklentinin hibe olduğunu söyledi.

Ziyaret toplu fotoğraf çekiminin ardından sona erdi.

MÜFTÜ KAMİL OKTAY'DAN FTSO'YA AHİLİK HAFTASI KUTLAMASI

Feethiye Müftüsü Kamil Oktay, beraberindeki heyetle 13-19 Eylül Ahilik Haftası dolayısıyla Fethiye Ticaret ve Sanayi Odasını ziyaret etti.

FTSO Yönetim Kurulu Başkanı Osman Çıralı ve Yönetim Kurulu Üyesi Halil İbrahim Öztürk ile görüşen, Türk kültüründe ahiliğin önemine dikkat çeken Fethiye Müftüsü Kamil Oktay, "Kardeşlik anlamına gelen ahilik, ticaret ile ahlâkı buluşturan bir hayat düsturudur. Ahi, vicdaniyla davranan, helalinden kazanan, yerinde ve yeterince harcayan, ölçü ve tartıya çok dikkat eden, hak gözeten, yararlı şeyler üretip topluma sunan insandır." dedi. Ahilik kültürünün gelecek nesillere anlatılması gerektiğini belirten Müftü Kamil Oktay, Başkan Çıralı'ya üzerinde öğütlerin yer aldığı 'Ahilik Nasihati' plaketiyle birlikte kitap hediye etti.

Ziyaretten duyduğu memnuniyeti dile getirerek, Müftü Oktay'a teşekkür eden Osman Çıralı da; iş hayatında başarıyı, eğitimi, çalışmayı, alın terini, dayanışmayı, fırsat eşitliğini, dürüstlüğü ve iyi bir meslek ahlakını öngören Ahilik kültürünün asırlardır Türk ticaret anlayışının temeli olduğunu vurguladı. Ticaret hayatında tüm bu değerlere sahip çıkılmasının önemine değinen Çıralı, Türk milletinin yıllarca ticarette ilke edindiği Ahilik kültürü ile diğer toplumlara örnek olduğunu ifade ederek, "Ahilik Haftası vesilesiyle üyelerimiz başta olmak üzere Fethiye ticaret hayatına katkı sunan herkese şükranlarımı sunuyorum, birlik, beraberlik ve dayanışmamızın her daim devam etmesini temenni ediyorum." dedi.

DİJİTAL PAZARLAMA VE SOSYAL MEDYA YÖNETİMİ

EĞİTİMİ TAMAMLANDI

Fethiye Ticaret ve Sanayi Odasının (FTSO) Güney Ege Kalkınma Ajansından (GEKA) hibe destek alarak gerçekleştirdiği “Dijital Pazarlama ve Sosyal Medya Yönetimi Eğitimi”nin 2’nci fazı tamamlandı. Toplam 5 gün süren uygulamalı eğitim sonunda 22 katılımcı sertifika almaya hak kazandı.

GEKA “2020 Yılı Teknik Destek Programı” kapsamında gerçekleştirilen eğitim, 13-17 Eylül tarihleri arasında FTSO Likya Salonunda düzenlendi. Dijital Pazarlama Uzmanı Gökhan Güzel tarafından verilen 5 günlük eğitimin ilk bölümünde imalat, perakende satış, e-ticaret ve turizm sektörüne yönelik sosyal medya hedeflemeleri konusunda teorik bilgilere ağırlık verildi. Eğitimin 2’nci bölümünde ise uygulamalı çalışmalara geçildi. Dijital pazarlama ekosistemi, dijital pazarlama kanallarına genel bakış, sosyal medya yönetimi, arama motoru op-

timizasyonu, Google reklamları, Facebook reklamları, Google Analytics ve raporlama, konu başlıkları altında gerçekleştirilen uygulamalı eğitimi de başarıyla tamamlayan 22 katılımcı sertifika almaya hak kazandı.

Sosyal medyada daha geniş kitlelere ulaşmanın püf noktalarını anlattığı eğitimde, sektör temsilcilerinin tüm sorularına yanıt veren Dijital Pazarlama Uzmanı Gökhan Güzel, başarılı bir eğitim sürecini geride bıraktıklarını söyledi. Dijital mecraların ticari faaliyetlerde etkin kullanımına yönelik tüm araçları uygulamalı olarak incelediklerini vurgulayan Güzel, “Yaptığımız eğitimde reklam tanıtım faaliyetleri-

ni gerçekleştirme, sonuçlarını analiz etme, analiz sonucu reklamın faydalı olup olmadığını tespit ederek yeni hedefler belirleme konusunda uygulamalı çalışmalar yaptık. Oldukça verimli bir eğitim geride kaldı. Sektör temsilcilerimizden gelen tüm soruları cevaplamaya çalıştık.” dedi.

22
KATILIMCI
SERTİFİKA
ALMAYA
HAK
KAZANDI

“

SEYDİKEMER SÜT SIĞIRCILIĞI TDİOSB İÇİN ÇED MÜJDESİ”

Fethiye Ticaret ve Sanayi Odası (FTSO) Yönetim Kurulu Başkanı Osman Çıralı, Ankara’da gerçekleştirilen Seydikemer Tarıma Dayalı İhtisas (Süt Siğirciliği) Organize Sanayi Bölgesi (TDİOSB) İnceleme Değerlendirme Komisyon Toplantısına katıldı. Toplantıda, ÇED süreci olumlu sonuçlanan Seydikemer Süt Siğirciliği TDİOSB projesinin, 15 Ekim 2021 tarihine ka-

dar tüzel kişilik kazandırılarak sürdürülmesine karar verildi.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğünde 22 Eylül 2021 tarihinde Genel Müdür Yardımcısı Ahmet Talha Türkoğlu başkanlığında yapılan toplantıya Muğla Vali Yardımcısı Ayhan Yazgan, Muğla Tarım ve Orman İl Müdürü Barış Saylak,

FTSO Yönetim Kurulu Başkanı Osman Çıralı, Seydikemer Belediye Başkan Yardımcısı Mustafa Ali Türkan, Seydikemer Tarım ve Orman İlçe Müdürü Engin Maraşlı, Seydikemer Ziraat Odası Başkanı Muhsin Gümüş ile Seydikemer Süt Üreticileri Birliği Başkanı Turgut Tokmak da katıldı.

Toplantıda, Seydikemer'in Çobanisa Mahallesi'nde FTSO önderliğinde yapılacak Seydikemer Süt Sığırcılığı TDİOSB projesinin çevresel etki değerlendirme (ÇED) raporu görüşüldü. Yapılan inceleme sonucu ÇED sürenin olumlu sonuçlandığı belirtilen projenin, 15 Ekim 2021 tarihine kadar tüzel kişilik kazandırılarak sürdürülmesine karar verildi.

Toplantının ardından Başkan Çıralı, Muğla Vali Yardımcısı Ayhan Yazgan ve Muğla Tarım ve Orman İl Müdürü Barış Saylak ile birlikte Tarım ve Orman Bakanlığı Bakan Yardımcısı Akif Özkaldı'yı makamında ziyaret etti. Görüşmede Fethiye ve Seydikemer'in sorunlarına ilişkin talepler iletilerek

karşılıklı görüş alışverişinde bulunuldu.

Çevre dostu yatırım

Ankara temaslarını ve Seydikemer Süt Sığırcılığı TDİOSB projesinde geline aşamayı değerlendiren Osman Çıralı, ÇED sürecinin başarıyla tamamlanmasından duyduğu memnuniyeti dile getirerek, proje ile ilgili önemli bir aşamanın daha geride kaldığını vurguladı. Bundan sonraki süreçte projenin alt ve üstyapı modüllerinin şekilleneceğini belirten Başkan Çıralı, "Bölgemizle bu müjdeli haberi paylaşırken, emeği geçen tüm paydaşlarımıza desteklerinden dolayı teşekkür ediyorum. 15 Ekim'e kadar Seydikemer Süt Sığırcılığı TDİOSB tüzel kişilik kazanacak. İlk aşamada çevreye vereceği olumsuz etkileri en aza indirmek için biyogaz, gübre paketleme ve arıtma tesisi inşa edilecek. Bu tesisleri en kısa sürede tamamlayıp 1 yıl içinde inşaat çalışmalarına başlayacağız. Bölgemiz, Odamız önderliğinde, hayvancılık sektöründe dev bir yatırıma ev sahipliği yapacak." dedi.

FTSO MESLEK KOMİTELERİ MÜŞTEREK TOPLANTISI YAPILDI

Fethiye Ticaret ve Sanayi Odası (FTSO) tarafından gerçekleştirilen FTSO Meslek Komiteleri Müşterek Toplantısı'nda pandemi döneminde Odanın yaptığı çalışmalar, yürütülen lobi faaliyetleri ve projeler ele alındı. Toplantıda konuşan FTSO Yönetim Kurulu Başkanı Osman Çıralı, FTSO üyelerinin yaşadıkları sıkıntıları meslek komiteleri aracılığıyla yakından takip ettiklerini belirterek meslek komiteleri üyelerine teşekkür etti.

Her yıl iki kez düzenlenen ve bu yıl ilki 24 Mart 2021 tarihinde gerçekleştirilen FTSO'nun Meslek Komiteleri Müşterek Toplantısı'nın ikincisi 29 Eylül Çarşamba günü Likya Toplantı Salonu'nda yapıldı. Online katılımı da olan toplantının açılış konuşmasını yapan FTSO Yönetim Kurulu Baş-

kanı Osman Çıralı, özellikle pandemi döneminde Odanın yaptığı çalışmalar, yürütülen lobi faaliyetleri ve projeler hakkında katılımcılara bilgi verdi. 2020 yılı mart ayından itibaren etkili olan küresel salgın nedeniyle bölge ekonomisinin her anlamda zorlu bir süreçten geçtiğine dikkat çeken Osman Çıralı, "Yaklaşık 1.5 yıldır devam eden salgının önlenmesi için alınan yoğun tedbirler ve kapanmalar döneminde bölgemizdeki ticari hayat neredeyse durma noktasına geldi. 1 Haziran'da başlayan normalleşme dönemi ve aşı ile birlikte yeni bir döneme girdik. Turizm sezonu da bu gelişmelere bağlı olarak geç başladı. Turizmde hareketlenme beklerken, İngiltere'nin, ülkemizi kırmızı listeden çıkarmaması nedeniyle 2021 yaz sezonu bölgemiz için tam bir hayal kırıklığı oldu. Yaz aylarında İngil-

tere pazarından beklenen yaklaşık 1.5 milyon turist bölgemize gelemedi. İç pazara yöneldik, bu kez de bölgemizde üst üste çıkan yangınlar turizmi olumsuz etkiledi. Neyse ki Fethiye ve Seydikemer’de çıkan yangınlara halkımızın da desteğiyle acil müdahale edildi ve yangınlar çok büyümeden söndürüldü. Ancak tüm girişimlerimize rağmen bölgemiz afet bölgesi dışında kaldı.

Üst üste yaşanan bu gelişmeler nedeniyle, 2021 sezonu kısıtlamalardan etkilenmeyen birkaç sektör hariç turizm başta olmak üzere tüm üyelerimiz için kayıp bir yıl oldu derken, 17 Eylül Cuma akşamı İngiltere’den gelen haberle bir nebze de olsa rahatladık. İngiltere, ülkemizi kırmızı listeden çıkardı.

tının ardından Oda tarafından gerçekleştirilen faaliyetleri anlatarak devam eden Çıralı, şunları söyledi:

“Müşterek toplantımızın hemen ardından Ankara’ya gittim ve 13 meslek grubumuzla yaptığımız toplantılar sonucu ortaya çıkan ortak sorun, talep ve çözüm önerilerin yer aldığı raporumuzu; Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Ersoy’a, Ticaret Bakan Yardımcısı Sezai Uçarmak’a ve TOBB Başkanımız Rifat Hisarcıklioğlu’na bizzat ilettim. Raporu ayrıca Muğla Büyükşehir Belediye Başkanımız Osman Gürün ve Fethiye Belediye Başkanı Alim Karaca ile de paylaştık. Yine Birlik Başkanımız Rifat Hisarcıklioğlu başkanlığında 30 Nisan’da çevrimiçi gerçekleştirilen Marmara ve Ege Bölge Toplan-

Bu sezonun Kasım ayı sonuna kadar uzayacağı anlamına geliyor ki bu bölgemiz için yaz sezonu kadar olmasa da iş ve hareketlilik demek.” diye konuştu

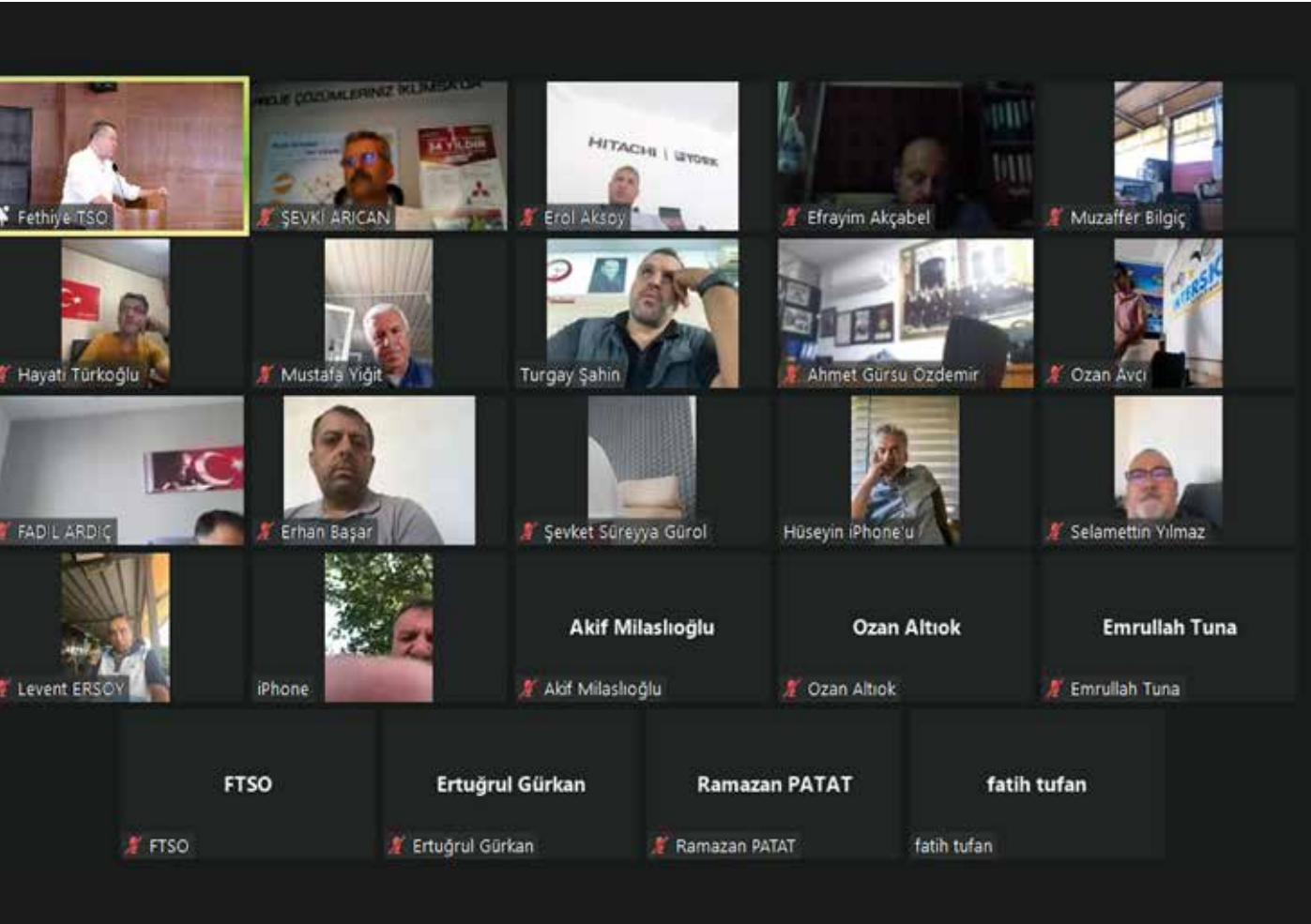
Çıralı, meslek komitesi üyelerine teşekkür etti

Pandeminin başından itibaren FTSO’nun üyeleri adına alınan tedbirleri an ve an takip ederek bilgilendirme yaptığını ve yaşadıkları sıkıntıları meslek komiteleri aracılığıyla yakından takip ederek, çözümünü için ilgili makamlara ulaştırdığını anlatan Osman Çıralı, “Bu noktada siz meslek komitesi üyelerimize katkılarınız ve destekleriniz için teşekkürlerimi sunuyorum.” dedi.

Konuşmasına 24 Mart’ta yapılan ilk toplan-

tısı’nda tam kapanma nedeniyle mağdur olan işletmelere hibe desteği istedik. Muğla Odaları ve Borsası ile birlikte Mayıs ayı içinde iki kez ortak açıklama yaparak üye işletmelerin yaşadıkları sorunlara dikkat çekmek amacıyla bir açıklama yayımladık. Yine kademeli normalleşme tedbirleri kapsamında kapalı kalan yeme-içme işletmelerinin 1 Haziran’ı beklemeksizin açılması için, İçişleri Bakanlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ile Muğla Valiliği bünyesinde girişimde bulunduk.

Hazine ve Maliye Bakanı Lütfi Elvan’ın katılımıyla 30 Haziran Çarşamba günü Ankara’da gerçekleşen TOBB Müşterek Konsey Toplantısı’nda üyelerimizin sorunlarını aktardık. Toplantıda yaptığım konuşma-

da; Turizm sektöründe Alacak Sigortası uygulanması, SGK ve vergi muafiyeti, turizm sektöründe KDV indiriminin devam etmesi, kısa çalışma ödeneğinin uzatılması, 1.5 yıl kapalı kalan eğlence sektöründeki işletmelerde müzik yayını saatinin kısıtlamasının kaldırılması, işveren üzerindeki istihdam yükünün azaltılması, ayrıca, işten ayrılan personelin açacağı tazminat, yıllık izin alacağı vs. gibi davalarda zaman aşımı süresinin indirilmesi için gerekli çalışmalar yapılması ve ekmek azami fiyat tarifesini ilgili üyelerimizin talepleri dile getirdim.

Salgın döneminde üyelerimizin sorunlarını ve taleplerini ilgili mercilere iletmek amacıyla video konferans ve yüz yüze gerçekleştirilen 15 toplantıya katılım sağlayarak toplam 70 sorun ve talep ilettik.

Salgın sürecinde Oda olarak üyelerimize kesintisiz bağlantıda olmak için dijitalleşmeye önem verdik ve başta web setimiz olmak üzere sosyal medya, SMS, mail tüm dijital alanları kullanarak üyelerimizi 7/24 bilgilendirdik. Sorun, talep ve önerilerini

aldık. Üyelerimize daha kaliteli ve hızlı hizmet anlayışıyla Odamızın web sitesini yeniledik. Kolay erişim için Android ve iOS uyumlu cep telefonları için mobil uygulamamız hizmete girdi.

428 üyeye 33 milyon TL kredi

Küresel salgın nedeniyle üyelerimizin finansman ihtiyacına cevap verebilmek adına, TOBB Başkanımız Sayın Rifat Hisarcıklıoğlu'nun yoğun girişimleriyle Nefes Kredisini yeniden hayata geçirildi. FTSO olarak, TOBB ile birlikte, tüm kaynaklarımızı üyelerimiz için seferber ettik. Üyelerimize nefes olması amacıyla 6 ay tamamen ödemesiz, 12 taksit ödeme imkanı olan TOBB Nefes Kredisini 1 Haziran'da başlatıldı. Pandemi sürecinde üyelerimizin en önemli talebi olan ve finansman ihtiyacına çözüm bulma girişimimiz doğrultusunda 2020 ve 2021 yıllarında 2 kez TOBB Nefes Kredisini ve onun yanında da KGF destekli krediler devreye alındı. 2020 ve 2021 yıllarında toplam 428 üyemize, 33 milyon 64 bin 500 lira kredi kullandırıldı.

Yine bu süreçte üyelerimize kaliteli ve sağlıklı hizmet verebilmek için; Hijyen belgesi aldık, akreditasyon belgemizi yeniledik.

Babadağ Teleferik

Küresel salgına rağmen devam eden Odamızın prestij projesi Babadağ Teleferik Projesi tamamlanarak, Haziran ayı itibariyle hizmete açıldı. Babadağ Teleferik bölge-mize yeni bir değer daha kattı. Fethiye'nin 25 yıllık rüyası Babadağ Teleferik ile bölge-mize gelen misafirlerimiz, Ölüdeniz manzarası eşliğinde 15 dakikada 1900 rakımlı Babadağ'a çıkabiliyor. Babadağ Teleferik'in gerçekleşmesi için bugüne kadar yanı-mızda olan, emek veren, hizmetine girmesi için çalışan bizlere inanarak destek veren; üyelerimiz başta olmak üzere, geçmiş Oda meclis üyelerimize, mülki amirlerimiz kaymakamlarımıza, belediye başkanlarımıza, merkezi ve yereldeki tüm kamu kurum ve kuruluşlarımıza, paydaşlarımıza, Bakanlarımıza, hükümetimize Odamız Yönetim Kurulu ve Meclisimiz adına şükranlarımızı sunuyorum.

Babadağ teleferik, Fethiye'de turizmi 12 aya çıkarma hedefine ulaşılmasına da önemli katkı yapacak. Dünyanın en iyi yamaç paraşütü merkezleri arasında gösterilen, adrenalini tutkunu yerli ve yabancı çok sayıda turiste ev sahipliği yapan Babadağ, 2018 ve 2019 yıllarında her yıl uçuş rakamlarını artırarak bölge ekonomisine de önemli katkı sağladı.

2021'de 119 bin 446 kişi Babadağ'dan yamaç paraşütüyle uçtu

2020 Mart ayından itibaren ülkemizde etkili olan Covid-19 salgını nedeniyle bir dönem uluslararası sınırların kapanmasına rağmen Babadağ, 2020 yılında da macera severlerin gözdesi olmaya devam etti. Yamaç paraşütü severleri bölgemizde Babadağ'da ağırlamaktan mutluluk duyduk.

Türkiye'de yamaç paraşütü denince ilk akla gelen Babadağ'dan COVID-19 salgınına rağmen, 2020 yılında 63 bin 174'ü tandem, 10 bin 749'u single olmak üzere toplam 73 bin 923 kişi yamaç paraşütü ile uçuş yaptı. Bu yıl ise 28 Eylül itibarıyla 104 bin 805'i tandem 14 bin 641'i single olmak üzere toplam 119 bin 446 kişi Babadağ'dan yamaç paraşütü atlayış yaptı."

"Bölgemizin 5 coğrafi işaretli ürünü var"

FTSO'nun girişimleriyle bölgenin ilk coğrafi işaretli değeri Seydiler Kilimi'nin ardından bölgenin değerlerine sahip çıkmak amacıyla coğrafi işaret çalışmalarının devam ettiğini kaydeden Çıralı, "Seydiler Kilimi'ni, Odamızın da desteği ile Fethiye Belediyesi tarafından alınan Kaya Halısı ve Üzümlü Dastarı ile Odamızın girişimleriyle alınan Çifte Kavrulmuş Fethiye Tahini ve Kaya İnciri takip etti. Odamızın öncülüğünde yürütülen çalışmalarla bugün bölgemizin 5 coğrafi işaretli ürünü var." şeklinde konuştu.

3 yılda 8 proje

FTSO olarak üyelerin ihtiyaçlarına cevap vermek ve bölgenin gelişimi amacıyla 3 yılda toplam 8 proje hazırlandığını ifade eden Osman Çıralı, yürütülen projeler ve geline aşamaları hakkında Meslek Komitesi üyelerine şu bilgileri aktardı:

"2018 yılında GEKA'ya başvuruda bulunduğumuz 'Hedef Dış Ticaret' projesi kapsamında 13-17 Mayıs 2019 tarihlerinde Odamızda eğitim verildi. 21 katılımcı, 40 saat süren 5 günlük eğitim sonunda katılım sertifikası aldı.

'Hedef Dış Ticaret' projesinin ardından GEKA 2019 Teknik Destek Programı kapsamında, 'Fethiye Dış Ticaret ile Büyüyor' projemiz de GEKA'dan hibe aldı. Proje ile ihracatçı firmalarımız ve ihracat potansiyeli olan firmalarımızın çalışanlarını kapsayan, ihracatta pazarlama ile satış stratejilerine ilişkin 8 saat eğitim verildi. Danışmanlık desteği kapsamında ise firmaların ihtiyaçlarına, eksikliklerine ve ihracat hedeflerine yönelik birebir danışmanlık sağlandı.

GEKA 2019 Fizibilite Destek Programı kapsamında Odamızın "Fethiye ve Seydikemer Küçük Sanayi Sitesi Fizibilite Etüdü" projesi, Ocak 2020'de hibe almaya hak kazandı. Toplam proje bedeli 153.454 TL ve %100'ü GEKA destekli.

Odamız öncülüğünde yürütülen Seydikemer Tarıma Dayalı İhtisas Süt Organize Sanayi Bölgesi için çalışmalar, girişimlerimizle hız kazandı. Çobanisa Mahallesi'nde yaklaşık 1200 dönümlük arazi, Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından uygun bulundu. 400 milyon TL yatırımla hayata geçirilecek projenin ilk aşamada 2 bin 500 kişiye istihdam sağlayacak.

Odamızın “Eko-Turizmin Farkındayız” Eğitim ve Danışmanlık Projesi de GEKA’dan yaklaşık 50 bin TL hibe almaya hak kazandı. Proje kapsamında bölgemizde eko turizm potansiyeli taşıyan noktalar belirlenerek eko turizm rotaları oluşturulacak.

Başta üyelerimiz olmak üzere Fethiye ve Seydikemer’de faaliyet gösteren firmaların dijital pazarda yer almaları hedefiyle hazırladığımız ‘Dijital Pazarlama ve Sosyal Medya Yönetimi’ Projesi de GEKA’dan 2020 yılında 25 bin TL hibe desteği aldığımız proje kapsamındaki eğitim faaliyetlerini gerçekleştirdik.

GEKA’dan onay alan bir başka projemiz “Fethiye Sualtı Tarih Parkı” projemiz de de-

tek veriyoruz. Milli Eğitim Bakanlığı ve TOBB arasında 2019 yılında imzalanan Mesleki Eğitim Protokolü kapsamında Oda olarak, Fethiye Mustafa Kemal Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi ile protokol imzalararak, meslek lisesini proje okulu yapacağız. Proje okulunun, sınıf, ekipman gibi ihtiyaçları tespit edilerek Odamızca karşılanacak. Böylece öğrenciler daha donanımlı sınıflarda ve daha kaliteli eğitim alacaklar.

Burada amacımız ve hedefimiz Üyelerimizin nitelikli eleman ihtiyaçlarının karşılanması. Konuyla ilgili İlçe ve il Milli Eğitim Müdürlükleri ile Bakanlık arasındaki yazışma ve onay sürecinin tamamlanmasını bekliyoruz.

vam ediyor. Projemizle, Fethiyemizin dalış turizminde Türkiye’de ve dünyada bir çekim noktası olması hedefliyoruz.

Yine GEKA’dan 2020 fizibilite desteği kapsamında hibe almaya hak kazanan ‘Fethiye Fuar Alanı ve Kongre Merkezi Fizibilite Raporu’ projemizin toplam bütçesi yaklaşık 180 bin TL. Proje bütçesinin %90’ı GEKA’dan sağlanan mali destekle karşılanıyor.

Mesleki Yeterlilik Belgelendirme Sınavları

FTSO olarak Mesleki Yeterlilik Belgesi gerektiren mesleklerde sınav düzenledik ve başarılı olanları belgelendirdik. 3 yılda 4 ayrı meslek kolu için düzenlediğimiz mesleki yeterlilik sınavlarına toplam 643 kişi katıldı.

Oda olarak ayrıca mesleki eğitime de des-

FTSO’nun faaliyet kârı arttı

Tüm bu hizmetleri gerçekleştirirken şeffaf, hesap verebilen ve paylaşımcı olduk. Son 3 yılda gerek Odamızın gerekse FGB’nin faaliyet kârı arttı. Odamızın 2017 yılı sonundan bugüne kadar 3 yılda faaliyet kârı 4 -5 misli artarken, iştirakimiz FGB’nin kasasındaki para 10 ila 12 misli arttı. Üyelerimizden aldığımız güç ve güvenle hizmet üretiyor, bölgemiz için çalışıyoruz.”

Başkan Çıralı’nın konuşmasının ardından FTSO Meslek Komiteleri Müşterek Toplantısı, dilek ve temennilerin alınması ve toplu fotoğraf çekimiyle sona erdi.

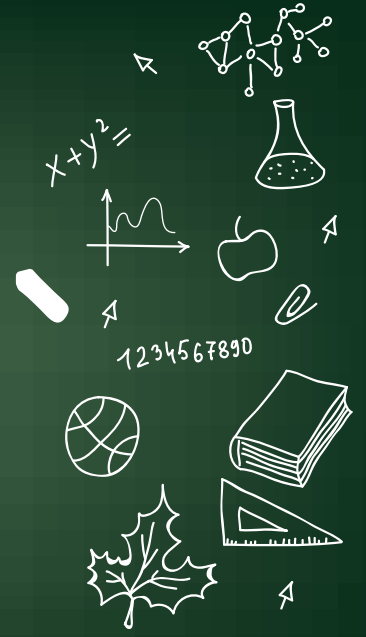
Zafer ÖZTÜRK

Türkiye Özel Okullar Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

PANDEMI
DÖNEMİNDE

**ÖZEL
OKULLAR**

COVİD-19 pandemisi dünyanın her yerinde, sadece insan sağlığı ve toplumsal hayatın devamlılığını değil, çalışma hayatını ve özellikle eğitim hayatını derinden etkiledi. Bu süreç 2020-2021 öğretim yılında da etkisini devam ettirdi. Maalesef önümüzdeki yılda belki yıllarda da kendisinden söz ettirecektir. Pandeminin insanlar, ekonomiler ve toplumlar üzerindeki etkisi arttıkça; çalışma hayatı, insan ilişkileri, çalışma şartları, hizmet alanları, talep ve tedarik olanakları, hizmet ulaştırma şartları gibi konularda, toplumları yeni arayışlar ve stratejiler geliştirmeye yönlendirmektedir. Pandemi sürecinin başlangıcındaki genel belirsizlik ve telaş içinde veli koşuşturmaları ve öğrencilerin kafa karışıklığı Milli Eğitim Bakanlığının kararlı tutumu sayesinde kısa sürede aşılmıştır.

2020 ve 2021 yıllarında COVID-19 pandemisi gereği uygulanan uzaktan öğretim, resmi ve özel öğretim kurumları çalışmalarında kapsamlı değişikliklerin yapılmasını zorunlu kılmıştır. Ancak çevrim içi (online) olarak verilmeye başlanan eğitim hizmeti, bazı özel okullarımızda başlangıç aşamasında tereddütler oluşturmuş ise de, kısa sürede toparlanarak başarı ile gerçekleştirilmiştir.

Uzaktan öğretim, bazı özel okulların öğrencilerin desteklenmesi için önceden yapılmakta idi. Ancak pandemi süreci ile bütün okullarda zorunlu bir uygulamaya geçilmesiyle altyapı, teknik donanım ve uzman personel bakımından yeterli olmayan okullarımızda zorluklar yaşan-

mıştır. Ayrıca uzaktan öğretim uygulamasına geçilmesinin ciddi bir maliyet boyutu olduğu da göz ardı edilmemelidir. Özel okulların bu aşamaları özveriyle geçerek uzaktan öğretim alanında kayda değer bir performans gösterdiğini memnuniyetle belirtmek isterim.

Uzaktan öğretim sürecinde öğretmenlerin görev ve tanımlamaları daha da güçlenmiş ve çeşitlenmiştir. Online iletişim ile yapılan öğretim etkinlikleri, öğretmenlerimizin teknolojiyle daha yakından ilgilenmelerini sağlayarak, ders konularının anlatımında yeni metotlar uygulamak için derneğimizce yoğun hizmet içi eğitim çalışmaları yapılmıştır. Öğretmenlerimiz, yüz yüze yapılamayan, sadece dijital ortamda iletişim kurulabilecek durumlarda, öğrencilere motivasyon kazandırarak derse ilgiyi zayıflatmayacak metotlar uygulamayı başarmışlardır.

Türkiye Özel Okullar Derneği olarak bu süreçte düzenli şekilde öğretmenlerimize yönelik olarak online sistem ile webinar* ortamında uzaktan eğitim konularında bir dizi etkinlikler düzenlemiştir.

Gerçekleştirilen bu seminerlerde;

- Öğrenmenin temelinde yer alan duyguların görülmesi ve bağ kurma ihtiyacının uzaktan eğitim araçlarıyla karşılanması,
- Uzaktan öğretim, okul çatısı altında sahip olunan sosyal ilişki kurma fırsatlarından tüm paydaşları mahrum bırakmaması için uzaktan öğ-

retimde çocuklarla bağ kurma, akran ilişkilerini destekleme, duyguları düzenleme ve odaklanma sağlama yolları aktarılması,

-Duygusal zekâ becerilerini geliştirme hakkındaki destek sağlayan duygu koçluğu yaklaşımı çocukların duygularına rehberlik etme, sosyal ilişki kurma, olumlu bir iklim oluşturma konusunda eğitimcilere önemli araçlar sunması vb. konularda bilgilendirme çalışmaları yapılmıştır.

Etkinliklerin yanı sıra Derneğimiz mali danışmanımız ve hukuk danışmanımız tarafından öğretmenlerimizle ilgili olan, kısa çalışma, ücretsiz izin, fesih yasağı uygulamaları ve bu konularda dikkat edilecek diğer hususlarda düzenli olarak webinar ortamında gerekli bilgilendirme çalışmaları yapılmıştır.

Tabii ki bu zorlu dönemde sektörümüzün ayakta kalmak için büyük özveride bulunduğu ve da her alanda dikkate alınması gerektiğini ayrı bir başlık olarak belirtmek isterim.

Eğitim, resmi veya özel kurumlara ciddi maliyet gerektiren bir hizmet alanıdır. Pandeminin olumsuz sonuçlarının, ülke ekonomisini ve doğal olarak velinin de ekonomik durumunu etkilemesi, 2020 ve 2021 yıllarında özel okul sektöründe öğrenci kayıtlarında ve kayıt yenilemelerinde %20 öğrenci kaybının yaşanmasına sebep olmuştur. Özel anaokullarımızda bu oran %30'dur.

Bu gelişmeler yaşanırken özel okullardan personel çıkarılmadı ve maaşları ödendi. Okul binası kiralari, yasal vergiler, uzaktan öğretim için harcanan altyapı giderleri, okulun çeşitli alanlarda yaptığı anlaşmalar gereği ödemekle yükümlü olduğu harcamalar aksatılmadı.

Özel okullar sahip oldukları kapasitenin çok altındaki öğrenci sayılarıyla hizmet verdikleri, pandemi şartlarının oluşturduğu güçlüklerin de sektöre ek maliyetler getirdiği hususu da göz ardı edilmemeli.

Önümüzdeki dönemde genel anlamda ekonomimizde daha güçlü gelişmelerin olmasını ve

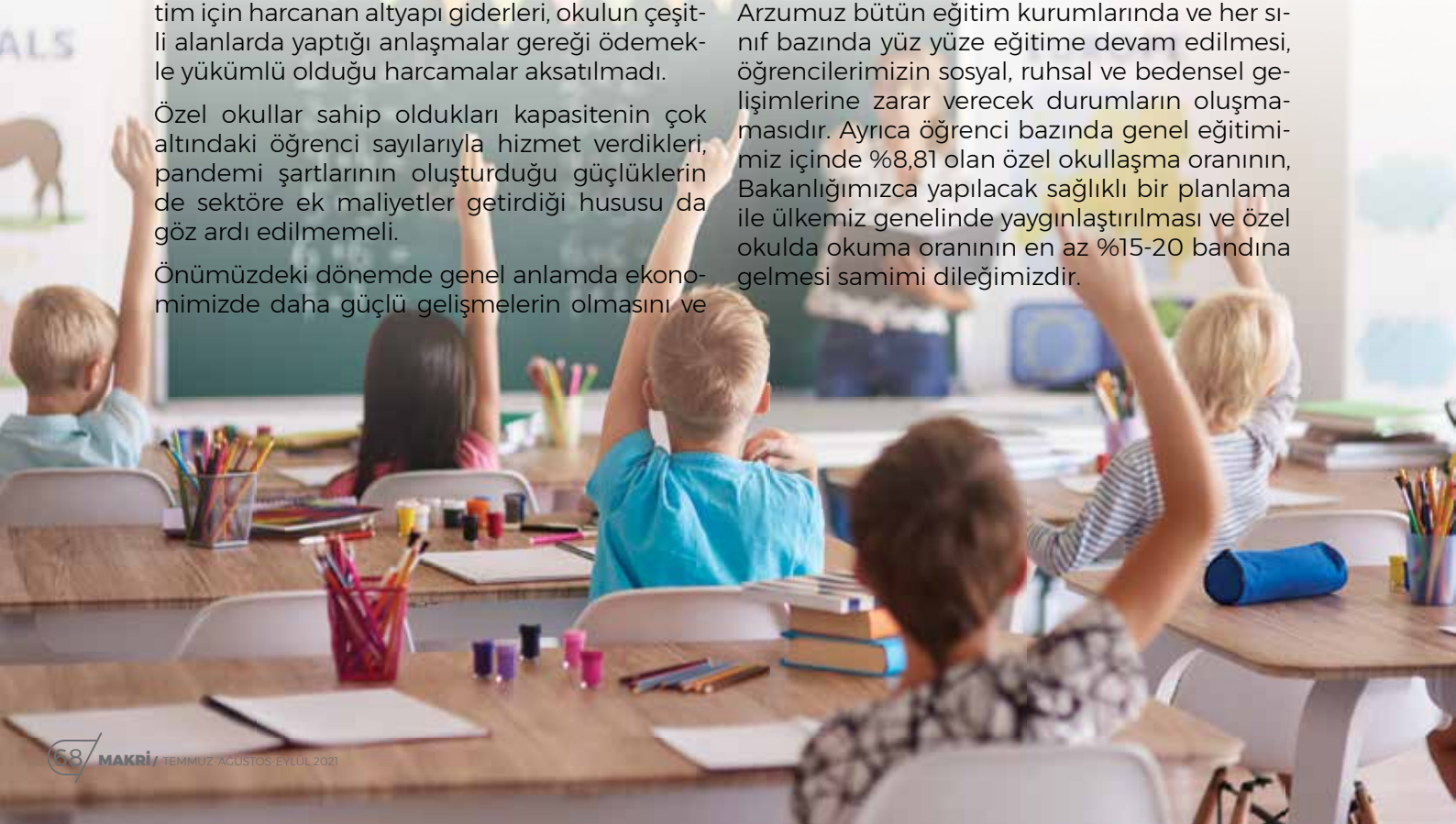
2021-2022 öğretim yılında öğrenci sayısı ve mali kayıpların telafi olmaya başlayacağını umuyoruz.

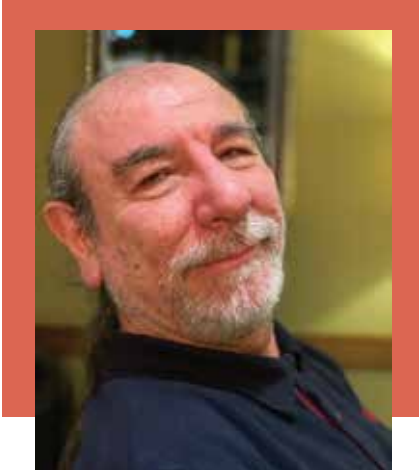
Tabii ki, pandemi sürecinin ülkemiz ve velilerimiz ekonomisinde ve buna bağlı olarak ailelerin gelir durumuna etkisi, özel okullardaki öğrenci sayılarının artış veya eksilişlerini şekilleneceğini düşünüyorum.

Pandemi sürecinde, özel okul şirket sayılarında kayda değer bir değişiklik olmamıştır. Çünkü yapılan 882 özel okul devri sonucunda eğitim sektöründen ayrılan şirketin veya gerçek kişilerin yerini bir başka şirket veya gerçek kişi almıştır. Ancak özel okul sayılarındaki büyüme gerilemeye dönmüş, geçen yıllara oranla %10 civarında bir daralma göstermiştir. İstihdam alanında ise, pek çoğu anaokulu olmak üzere, (kaç tanesi pandemi nedeniyle, kaç tanesinin değişik işletme hatalarından kaynaklandığı netleşmemekle birlikte) kapanan 938 okuldan dolayı 4.940 öğretmen özel okullardan ayrılmak durumunda kalmıştır. Özel okulların, 2021-2022 öğretim yılı için Bakanlıkça yayımlanan Hijyen Kılavuzu kapsamında gerekli önlemleri en sağlıklı şekilde uygulayacaklarına eminim. Özel okullarca derslikler, yemek salonları, kantin, spor alanları, laboratuvarlar kısacası okulun her birimi ve hatta servis araçları için alınabilecek bütün önlemleri alınmıştır.

Velilerimizin de okulların gösterdiği dikkat ve hassasiyetleri göstereceklerinden kuşumuz yoktur. Dolayısıyla bu öğretim yılında özel okullardan kaynaklanan yüz yüze eğitimi aksatıcı bir ortam oluşmayacaktır.

Arzumuz bütün eğitim kurumlarında ve her sınıf bazında yüz yüze eğitime devam edilmesi, öğrencilerimizin sosyal, ruhsal ve bedensel gelişimlerine zarar verecek durumların oluşmamasıdır. Ayrıca öğrenci bazında genel eğitimi içinde %8,81 olan özel okullaşma oranının, Bakanlığımızca yapılacak sağlıklı bir planlama ile ülkemiz genelinde yaygınlaştırılması ve özel okulda okuma oranının en az %15-20 bandına gelmesi samimi dileğimizdir.

Haluk Ali GÜNEŞ
Baş Denetçi

BİLGİ GÜVENLİĞİ YÖNETİM SİSTEMİ

Hem kuruluşlar hem de kişiler için “bilgi güvenliği” kavramı sıkça konuşuluyor olmakla birlikte aslında “bilgi”nin ne olduğunu da kısaca bir gözden geçirmek yerinde olacaktır.

Örneğin kuruluşlar için bilgi, diğer ticari varlıklar gibi kurum için bir değeri olan, bu nedenle de korunması gereken bir varlıktır. Birçok varlığın, kaybedilmesi hâlinde para karşılığı yerine konulması mümkünken, kurumsal hafızanın dayanağı olan bilginin kolaylıkla yerine konulması çoğunlukla mümkün olmayabilir. Kurum sahip olduğu bilgiyi; derler, üretir, işler, saklar, satar, kaybedebilir ya da imha edebilir, diğer kişi ve kurumlarla paylaşabilir. Bu bilgiler, üretim veya hizmet tasarımı, müşteri bilgisi, mali bilgiler, veri analizleri gibi çok çeşitli olabilir.

Kişiler için ise, “kişisel veri” olarak tanımladığımız “bilgi”ler de bir gerçek kişiyi tanımlayan veya bir gerçek kişiyle ilişkilendirilebilen her türlü veridir. Bunlar da; adı soyadı, TC vatandaşlık numarası, kredi kartı şifresi gibi çok çeşitli olabilir. Bu bilgiler kişiyi tanımlayarak ona hizmet vermeyi sağlamak için kullanılıyor olmakla birlikte, yetkisiz ve kötü niyetli kullanıma da meydan vermeleri ihtimali nedeniyle hem fırsat hem de risk olabilmektedir.

Aslında teknik olarak, henüz işlenmemiş olan en küçük bilgi parçasına “veri” denmektedir. Tek başına anlamlı bir şekilde kullanılamaz hâldedir. “Veri”lerin bir araya getirilerek anlamlı bir çıktı oluşturduğu topluluğa da “bilgi” diyoruz. Bilgilerin güvenliğinden söz ederken de aslında bilgilerin uygun şekilde korunmasını anlatmak istiyoruz.

Bilginin korunması için de bilginin **gizliliğinin, bütünlüğünün, erişilebilirliğinin** sağlanması gerekecektir. Bilginin korunması, gizliliğinin gözetilmesi, bütünlüğünün bozulmadan garanti altında tutulması ve gerektiğinde erişilebilir durumda olması anlamına gelmektedir. Ek olarak, doğruluk, hesap verebilirlik, inkâr edememe ve güvenilirlik gibi diğer özellikleri de kapsar.

Bilginin gizliliğinin gözetilmesi; sadece yetkili kişiler tarafından erişilebilir durumda olması, diğer yetkisiz kişilerin erişiminin engellenmesidir.

Bilginin bütünlüğü; içeriğinin doğru, güncel ve geçerli olduğunu, yetkisiz kişiler tarafından içeriğinin değiştirilmemiş olduğunu ifade eder.

Bilginin erişilebilirliği ise; bilginin olması gereken yerde ve zamanda kullanıma hazır tutulmasıdır.

Bilgi güvenliğini etkileyen unsurlar da; insan (çalışanlar, yöneticiler), süreçler (ticari aktiviteler), kullanılan teknolojiler (bilgisayar, internet, telefon) olarak özetlenebilir.

Bilgileri alan, derleyen, işleyen, üreten çalışanlar insan faktörünü oluştururlar. Bilgilerin güvenliğini sağlamak üzere bilgili ve bilinçli insanların çalışması hâlinde daha güvende olacağımız, tam tersi durumda ise bilgilerimizin kolaylıkla ifşa olabileceği açıktır.

Öte yandan etik olmayan rakipler, bilgisayar korsanları, dolandırıcılar gibi kötü niyetle, amacı bilgi sızdırmak olan insanların da varlığı unutulmamalıdır.

Süreçler, kuruluşun iş yapma biçimi ve iş istasyonları olarak kabaca tanımlanabilir ve bu süreçlerde bilgilerin, kullanılması, toplanması ve paylaşılması faaliyetleri esnasında da korunması gerekecektir. Ayrıca kuruluşun kullandığı veya kullanmak zorunda olduğu teknoloji de ayrı bir güvenlik unsurudur. Örneğin, bilgisayarlar, sunucular, erişim kanalları, kilitler, bariyerler, kameralar, kablolar bu kapsamdadır.

Bütün bunları yönetmek için **ISO 27001:2013 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi** standardı referans alınarak bir yönetim sistemi kurgulanması ve işletilmesi tabii ki önemlidir.

ISO (Uluslararası Standardizasyon Kuruluşu) ulusal standart kuruluşlarının (ISO ülke kuruluşları) dünya çapında federasyonudur. Uluslararası standart hazırlama çalışması genelde ISO teknik komiteleri aracı-

lığı ile yapılır. Teknik komitenin konusu ile ilgilenen üyelerin o teknik komitede temsil edilme hakkı vardır. ISO ile iş birliği içindeki resmî ya da sivil uluslararası kuruluşlar da çalışmalarda yer alabilir. ISO, elektroteknik standardizasyonla ilgili tüm konularında Uluslararası Elektroteknik Komisyonu (IEC) ile yakın iş birliği içinde çalışır. ISO 27001:2013 standardı da bilgi güvenliği yönetim sistemi kurmak ve işletmek için referans alınan uluslararası uygunluk değerlendirme kuruluşları tarafından da denetlenerek belgelendirilebilen bir standart olarak ülkemizde de etkin olarak kullanılmaktadır.

Bu standart; bir bilgi güvenliği yönetim sisteminin kurulması, uygulanması, sürdürülmesi ve sürekli iyileştirilmesi için şartları ortaya koymak amacıyla hazırlanmıştır. Bir bilgi güvenliği yönetim sisteminin benimsenmesi, bir kuruluş için stratejik bir karardır. Kuruluşun bilgi güvenliği yönetim sisteminin kurulması ve uygulanmasında, kuruluşun ihtiyaç ve amaçları, güvenlik gereksinimleri, kullanılan kurumsal prosesler, kurumun boyutu ve yapısı etkilidir. Tüm bu etkileyen faktörlerin zaman içinde değişmesi beklenir.

Bilgi güvenliği yönetim sistemi; bilginin gizliliği, bütünlüğü ve erişilebilirliğini, risk yönetimi prosesini uygulayarak muhafaza eder ve ilgili taraflara risklerin doğru bir şekilde yönetildiğine dair güvence verir.

Bilgi güvenliği yönetim sisteminin kurumsal prosesler ve genel yönetim yapısının bir parçası olması ve bunlar ile entegre olması ve bilgi güvenliğinin süreçlerin, bilgi sistemlerinin ve kontrollerin tasarımında dikkate alınması önemlidir. Bir bilgi güvenliği yönetim sisteminin kuruluşun ihtiyaçları doğrultusunda ölçeklenmesi beklenir.

Bu standart, iç ve dış taraflar tarafından kuruluşun kendi bilgi güvenliği gereksinimlerini karşılayıp karşılamadığına ilişkin kabiliyetinin değerlendirilmesi amacıyla kullanılabilir.

Standart, AnnexSL olarak isimlendirilen şablona uygun olarak ve kalite, çevre, iş güvenliği, enerji gibi diğer bazı yönetim sistemlerinde olduğu gibi 10 maddeli yeni yapıda (HLS High Level Structure – Yüksek Seviyeli Yapı) yazılmıştır.

Aşağıda bu standardı kurmak ve işletmek isteyenlerin yararlanabileceği şekilde özetlenmiştir.

Kuruluşun Bağlamı ve Kapsamı (Madde 4)

Kuruluş, amaçları ile ilgili olan ve bilgi güvenliği yönetim sisteminin hedeflenen çıktılarını başarma kabiliyetini etkileyebilecek iç ve dış hususları belirlemelidir. Bu husus-

rerek, liderlik ve bağlılık göstermelidir:

- a) Bilgi güvenliği politikası ve bilgi güvenliği amaçlarının oluşturulmasının ve kuruluşun stratejik yönü ile uyumlu olmasının temin edilmesi,
- b) Bilgi güvenliği yönetim sisteminin şartlarının kuruluşun süreçleri ile bütünleştirilmesinin temin edilmesi,
- c) Bilgi güvenliği yönetim sistemi için ge-

lar, yukarıda sözünü ettiğim insan, süreçler, kullanılan teknolojiler, kurum kültürü, dış çevre gibi konulardan oluşabilir. Öte yandan, yasal ve düzenleyici kurumların beklentileri, sözleşmesel yükümlülükler gibi konular da ilgili tarafların beklentileri olarak belirlenmeli ve bu beklentilerin ne şekilde karşılanabileceği değerlendirilmelidir. Bu bilgileri belirledikten sonra kuruluşun kapsamı, bu bilgileri de içerecek şekilde yazılı olarak oluşturulmalıdır. Kapsam, süreçleri ve sınırları belirler.

Liderlik ve Bağlılık (Madde 5)

Üst yönetim bilgi güvenliği yönetim sistemi ile ilgili olarak aşağıdakileri yerine geti-

rekli olan kaynakların erişilebilirliğinin temin edilmesi,

- ç) Etkin bilgi güvenliği yönetiminin ve bilgi güvenliği yönetim sisteminin şartlarına uyum sağlamanın önemini duyurulması,
 - d) Bilgi güvenliği yönetim sisteminin hedeflenen çıktılarının başarılmasının temin edilmesi,
 - e) Bilgi güvenliği yönetim sisteminin etkinliğine katkı sağlamaları için kişilerin yönlendirilmesi ve desteklenmesi,
 - f) Sürekli iyileştirmenin desteklenmesi
 - g) Kendi sorumluluk alanlarında liderliklerini sergileyebilmeleri için diğer ilgili yönetim rollerinin desteklenmesi.
- Bunun için üst yönetim tarafından, kuru-

veya azaltmak için ve sürekli iyileştirmeyi sağlamak için riskler ve fırsatların ele alınması sağlanmalıdır. Bu aşamada, standardın EkA kontrol maddeleri özellikle ele alınmalı ve bu kontroller ile ilgili riskler değerlendirilmelidir. Bilgi varlıklarının sınıflandırılması ve bilgilerin gizliliği, bütünlüğü, erişilebilirliği ile ilgili olarak riskler işlenmelidir. Riskler değerlendirilirken bir metodolojinin belirlenmesi gerekir. Bu aşamada, riskler gerçekleştiği takdirde muhtemel sonuçların değerlendirilmesi ve gerçekleşme olasılığı ele alınarak ölçülebilir, sayısal bir metodun oluşturulması ve kabul edilebilir risk seviyesinin belirlenmesi gereklidir. Kabul edilebilir seviyenin üzerinde kalan riskler için, riski ortadan kaldırma (yok etme), azaltma, dağıtma ve kabul etme olarak özetlenebilecek şekilde aksiyon belirlenmeli ve bunun sonucunda öngörülen yeni risk seviyesi hesaplanmalıdır. Kalan risk değerleri (artık risk) için üst yönetimin onayı ve risk sahiplerinin onayları alınmalıdır.

Ele alınacak riski azaltacak aksiyonlar için de dâhil olmak üzere, BGYS hedeflerine ulaşmak üzere yapılacaklar için; ne yapılacak, nasıl yapılacak, hangi kaynaklar gerekecek, kim yapacak, ne zamana kadar yapacak, tamamlanıldığında kim değerlendirecek ve onaylayacak şeklinde bir planlama belirlenmeli ve dokümanite edilmelidir.

Standardın EkA maddelerine karşılık gelecek şekilde bir “uygulanabilirlik bildirgesi” (SoA) bu aşamada yayımlanır ve EkA içinde olan ve kuruluş tarafından uygulanmayan maddeler burada “kapsam dışı – uygulaması yok” olarak belirtilir.

luşun amacına uygun, bilgi güvenliği gerekleri için bir çerçeve çizen, uygulanabilir şartların karşılanmasını taahhüt eden ve sürekli iyileştirme için bir taahhüt içeren bir politika yazılmalıdır.

Üst yönetim, bilgi güvenliği yönetim sisteminin (BGYS) işletilmesi ve uygunluğunun belirli aralıklarla kontrol edilerek üst yönetime raporlanmasını sağlamak üzere görevlendirmeleri yapmalıdır.

Planlama (Madde 6.1, 6.2)

Kuruluşun bağlamı ve kapsamına uygun olarak, hedeflenen çıktılara ulaşmak için ve bu yolda istenmeyen etkileri önlemek

Kaynaklar (Madde 7)

Kuruluş, bilgi güvenliği yönetim sisteminin kurulması, uygulanması, sürdürülmesi ve sürekli iyileştirilmesi için gerekli olan kaynakları belirlemeli ve sağlamalıdır. Bilgi güvenliği performansını etkileyen kendi kontrolü altında çalışan kişilerin gerekli yeterliliklerinin belirlenmesi, Uygun öğretim, eğitim veya tecrübe temelinde bu kişilerin yeterliliklerinin temin edilmesi, Uygun ol-

duğu durumlarda, gerekli yeterliliğin sağlanması için girişimde bulunulması ve bu girişimlerin etkinliğinin değerlendirilmesi ve yeterliliğin delili olarak uygun yazılı bilgilerin muhafaza edilmesi gerekmektedir.

Çalışanların yeterlilikleri; eğitim, öğretim ve deneyim ile belirlenebilir. Her bir çalışan için de bilgi güvenliği farkındalığını sağlamak üzere eğitimler yapılmalıdır. İnsan kaynakları ile, gizlilik sözleşmeleri sağlanması, işe alımdan önce mesleki yeterlilik ve güvenlik yönüyle araştırma, işte ayrılırken erişim yetkilerinin öncelikle kapatılması gibi konular ele alınmalı ve kurallar belirlenmeli, dokümanite edilmelidir. Çalışanlara verilecek bilgi işleme olanakları (bilgisayar vb.) zimmetlenmeli, kabul edilebilir kullanım kuralları dikte edilmeli ve yasaklı kullanımlar için bilgilendirilmelidirler.

BGYS ile ilgili olarak iç ve dış iletişim ihtiyaçları belirlenmeli ve uygun bir şekilde yayımlanmalıdır. İletişimin konusu, ne zaman iletişim kurulacağı, kiminle iletişim kurulacağı, kimin kuracağı, iletişimin hangi süreçten etkileneceği belirlenmeli ve bir tablo hâlinde sunulabilmelidir. Otoriteler ve Özel ilgi grupları ile iletişimden sorumlular tayin edilmelidir.

Yönetim sisteminin işletilmesini temin etmek üzere yayımlanacak dokümantasyon için format belirlenmeli, hazırlama ve onaya dair yetki ve sorumluluklar atanmalıdır.

İşletimsel Planlama ve Kontrol (Madde 8)

Kuruluş, bilgi güvenliği şartlarını karşılamak ve Madde 6.1'de belirlenen faaliyetleri gerçekleştirmek için gerekli olan süreçleri planlamalı, uygulamalı ve kontrol etmelidir. Kuruluş, madde 6.2'de belirlenen bilgi güvenliği amaçlarını başarmak için aynı zamanda planları uygulamalıdır. Kuruluş, süreçlerin planlandığı gibi yürütüldüğünden emin olduğu noktaya kadar yazılı bilgileri saklamalıdır.

Kuruluş, planlanan değişiklikleri kontrol etmeli ve istenmeyen değişikliklerin sonuçlarını gözden geçirerek, gerekiyor ise kötü etkileri azaltmak için eyleme geçmelidir. Kuruluş, dış kaynaklı süreçlerin belirlenmesini ve kontrol edilmesini temin etmelidir.

BGYS işletimini sağlamak üzere gerek du-

yulan operasyonların ne şekilde sağlanacağına dair prosedür ve talimatlar oluşturulmalı, uygulamaların kayıtlarını oluşturmak üzere form düzeyinde yapılandırılmalı ya da uygun dijital teknolojileri kullanmalıdır.

İzleme Ölçme, Değerlendirme, Sürekli İyileştirme (Madde 9, 10)

Kuruluş, bilgi güvenliği performansı ve bilgi güvenliği yönetim sisteminin etkinliğini değerlendirmelidir. Bunun için, Bilgi güvenliği süreçleri ve kontrolleri dâhil olmak üzere neyin izlenmesi ve ölçülmesinin gerekli olduğunu ve geçerli sonuçları temin etmek için uygun izleme, ölçme metodunu belirlemelidir.

Kuruluş, bilgi güvenliği yönetim sisteminin; standardın şartlarını, kuruluşun üst yönetimi tarafından belirlenmiş şartları, yasal ve düzenleyici taraflar ile sözleşmelerden gelen şartları karşılama yeterliliğini ölçmek için belirli aralıklarla iç tetkikler gerçekleştirmelidir.

İç tetkikler, bir plan çerçevesinde kuruluşun tüm proseslerini kapsayacak şekilde, eğitim almış çalışanlarca, tarafsız ve bağımsızlığı da sağlayarak yapılmalıdır. İç tetkik sonuçları raporlanarak, tetkikte elde edilen uygunsuzluklar için de düzeltici faaliyetler planlanarak ve planlanan faaliyetler yapıp takip edilerek sürekli iyileştirme sağlanacaktır.

Yönetimin gözden geçirmesi, sistemin tüm performansının üst yönetim tarafından değerlendirildiği bir toplantı olarak organize edilir ve standartta tanımlı gündem maddeleri ile yapılarak, iç tetkik raporları da dâhil olmak üzere izleme ve ölçme sonuçları, risk ve fırsat analizleri, uygunsuzluklar ve düzeltici faaliyetler, bilgi güvenliği ve BGYS amaç - hedeflerine uyum, ilgili iç ve dış konularda meydana gelen değişiklikler, önceki toplantıdan kalan işler ile sürekli iyileştirme için fırsatlar bu toplantıda görüşülür. Toplantı çıktısı olarak alınan kararlara dair bir aksiyon planı sürekli iyileştirmeyi sağlamak üzere ele alınmalıdır.

Röportaj: Selda OĞUZ

FETHİYE 2020 KURUMLAR
VERGİSİ REKORTMENİ

LIGHTHOUSE İNŞAAT TURİZM GAYRİMENKUL

**TURİZMDE FARKLI PAZARLARA YÖNELDİ ORTA
DOĞU ÜLKELERİNİ FETHİYE'YE İLE TANIŞTIRDI
VİLLA TURİZMİNE YENİ BİR ANLAYIŞ GETİRDİ**

1 953 yılında Kızılada açıklarında denize zorunlu iniş yapan Lübnan uçağı, 57 yıl sonra Türkiye'den Lübnan'a uzanan köklü bir ortaklığın temeli oldu. Adını Kızılada deniz fenerinden alan Fethiye merkezli Lighthouse, turizm sektöründe pazar çeşitliliğini kullanan, inşaat, gayrimenkul ve villa turizmini kazan-kazan anlayışına dayanan bir bakış açısıyla birleştirerek farklı bir strateji izlemiş. Ağırlıklı olarak Orta Doğu piyasasında faaliyet gösteren firma, Fethiye'de yoğun olarak yapılan villa turizmindeki potansiyeli görerek, yıllar önce farklı bir noktaya taşımış. Fethiye'de başta Çalış olmak üzere Ovacık, Hisarönü, Ölüdeniz bölgele-

rinde lüks apart ve villalar inşa eden ve "mütekabiliyet anlaşması" olan ülkelerde pazarlaması yapan Lighthouse'un Lübnan'dan Fethiye'ye, uzanan örnek bir girişimcilik olduğu kadar duygusal ve ilgi çekici de öyküsü var.

Fethiye 2020 kurumlar vergisi rekortmenleri sıralamasında 2. sırada yer alan Fethiye Ticaret ve Sanayi Odası üyesi Lighthouse İnşaat Turizm Emlak Gayrimenkul Yatırım Organizasyon İthalat ve İhracat Limited Şirketi'nin, başarı hikâyesini, şirketin fikir babası ve Genel Müdürü Ersin Gür ile konuştuk. Lighthouse'un vergi rekortmeni olduğunu bizden öğrenen Ersin Gür, kayıt dışı olması nedeniyle eleştirilen villa turiz-

mi ile nasıl kurumlar vergisi rekortmeni olunabileceğinin de sırrını paylaştı. Yatırımcılarına sadece tatil apartları ve villaları satmadıklarını aynı zamanda yıllık kazanç imkânı da sunduklarını vurgulayan Ersin Gür, villa misafirlerine Orta Doğuluların alışkın oldukları lüks bir yaşam tarzı sunduklarını anlattı.

Aynı zamanda mühendislik ve danışmanlık şirketi olan GER ile Türkiye’de bir ilk olan “Gayrimenkul Ekspertiz Raporlama Hizmetleri” verdiklerini kaydeden yönetici, turizmci, girişimci ve yatırım danışmanı Ersin Gür, yeni şirketleri olan VEXPO Bilişim ve Teknoloji Limited Şirketi ile yazılım sektörüne de giriş yaptıklarını açıkladı.

Yazılım alanında yaklaşık 4 yıldır üzerinde çalıştıkları uluslararası kapsamlı bir projede son aşamaya geldiklerinin müjdesini veren Ersin Gür, proje tamamlandığında Fethiye’den tüm dünyanın kullanacağı çok boyutlu bir yazılımın çıkacağını ifade etti. Klasik fuar

anlayışına son verecek, sanal fuarcılık alanında çığır açacak, sanal ticaret yapılmasına kolaylık sağlayacak olan proje tamamlandığında detayları okuyucularımızla paylaşma sözü aldık ve Lighthouse’un başarısını konuşmaya devam ettik.

“Rol modelim” dediği Fethiye’nin efsane ormancısı Orman Bölge Şefi İsmail Gür’ün ilk çocuğu olarak 1972 yılında Fethiye’de dünyaya gelen Ersin Gür’ün çocukluğu babasıyla birlikte orman yangınları ile mücadele ederek geçmiş. Turizm işletmeciliği alanında tamamladığı üniversite hayatı sonrası yaptığı askerlik görevi sırasında katıldığı yabancı dil sınavlarında ülke üçüncülüğü derecesi alan Gür, diğer tüm elemeleri de geçerek Belçika’da bulunan NATO Askeri Karargâhına uluslararası askeri polis olarak Türkiye’yi temsil etmiş. Daha sonra yaklaşık 25 yıl Fethiye, Bodrum, Antalya, Çeşme ve Marmaris bölgelerinde otel yöneticiliği yapan Ersin Gür, ardından girdiği gayrimenkul yatırım sektöründe üst üste yaşanan krizler ve pazarda İngiliz ağırlığı nedeniyle pazar çeşitliliğinin gerekliliğini görerek, yeni pazar arayışları çerçevesinde dünyanın farklı ülkelerini gezmiş ve fuarlara katılmış.

Lübnan ile 2010 yılında imzalanan ve gayrimenkul alım satımında yabancıların taşınmaz edinebilmelerini sağlayan “mütekabiliyet anlaşması” Ersin Gür’ün Lübnan pazarı ile tanışmasını, ardından da Lighthouse İnşaat Turizm Emlak Gayri-

menkul yatırım sektöründe üst üste yaşanan krizler ve pazarda İngiliz ağırlığı nedeniyle pazar çeşitliliğinin gerekliliğini görerek, yeni pazar arayışları çerçevesinde dünyanın farklı ülkelerini gezmiş ve fuarlara katılmış.

menkul Yatırım Organizasyon İthalat ve İhracat Limited Şirketi'nin kuruluşunu getirmiş. Lighthouse'un fikir babası olan Ersin Gür, o süreci şöyle anlattı:

gerekıyor. Gelişmeleri yakından takip etmek ve geleceği iyi okumak, hazırlıklı olmanın en önemli koşulu. Bu anlayışla, herkesin giderek daralan İngiltere

- Neden Lübnan ve Orta Doğu pazarı?

Fethiye, hatta Dalaman Havalimanı bölgesi turizmde yıllarca tek pazara, İngiliz pazarına bağımlı kaldı. Turizm sektöründe yöneticilik yaptığım dönemde tek pazara bağlı kalınması nedeniyle yaşanan sorunları ve bu eksikliği çok net yaşayarak gördüm.

Ülkeler arası çıkan en ufak bir krizde bile turizm sektörü ağır yaralar aldı, turizmle ilgili sektörlerde de ciddi sıkıntılar yaşandı. Ekonomik veya siyasi nedenli krizler her zaman yaşanabilir bu işin doğasında var. Son olarak pandemi nedeniyle kriz yaşıyoruz. Ancak böyle dönemlerde ağlamak yerine çözüm odaklı olmak ve hatta hazırlıklı olmak

pazarına yoğunlaştığı dönemde hem dünya turizminin gidişatını görmek hem de yeni pazarlar arayışıyla dünyayı gezmeye başladım.

Lübnan'a ilk kez 2010 yılında iki ülke arasında mütekabiliyet anlaşmasının imzalanmasının ardından gayrimenkul fuarında katılmak için gittim. Ülke hakkında o kadar az şey biliyordum ki, gitmeden önce haritada yerini aradım.

Fuara Türkiye'den katılan ilk ve tek kişiydim. Benim için çok heyecan verici oldu o fuar. O güne kadar katıldığım alışlagelen İngiltere pazarlarındaki durağanlıklardan sonra yeni ve canlı bir pazarın verdiği heyecan ve mutluluk tarif edilemezdi. Elie Nakhal ile de

bu süreçte başlayan dostluğumuz ve ortaklığımız turizm faaliyetleri ve gayrimenkul yatırımları ile gelişerek devam etti. Karşılıklı güven esasına dayanan iş birliğimiz özellikle bu pazarda başarıyı ve liderliği getirdi.

“Mütekabiliyet anlaşması” Lübnan pazarını getirdi

Türkiye’de 2010 yılından itibaren gündemde olan ve taraf ülkeler arasında karşılıklı yapılan eşit hak anlaşması anlamına gelen mütekabiliyet anlaşması, başlangıçta oldukça az sayıda ülke ile yapıldı. Mütekabiliyet anlaşmasını yapan iki ülke vatandaşları, birbirlerinden taşınmaz satın alma haklarına aynı koşullarla sahip oluyor. Bu anlaşmalar sonrasında Fethiyeli bir firma olarak müşteri portföyümüzde farklı milletler görmeye başladık. Ülkemizde 2012 yılındaki yasal düzenleme ile mütekabiliyet şartları oldukça esnetildi ve birçok ülkeye benzer haklar tanınmaya başladı. İnşaat, gayrimenkul ve turizm sektörlerinin canlanması adına yapılan bu girişimler de yatırımcılara yeni fırsatlar verdi. Bu kapsamda Orta Doğu ülkeleri arasında ilklerden biri de Lübnan oldu. Küçük bir ülke olmasına rağmen bölgenin gözde ülkelerinden olan Lübnan ile mütekabiliyet anlaşması, serbest ticaret anlaşması da eklenerek 2010 yılında imzalandı. Benim de Lübnan ile tanışmam bu anlaşmayla birlikte oldu.

O tarihe kadar turizm sektörünün çeşitli alanlarında çalışan biri olarak bölgemizi, gerek

gayrimenkul gerekse turizm sektörünü yakından ilgilendiren tüm bu gelişmeleri yakından takip ediyordum. Bu süreçte, daha öncesinden fuarlar nedeniyle yaptığım seyahatlerde tanıdığım, sektörün uluslararası pazarlama alanında faaliyet gösteren ve İngiltere’de yaşayan Lübnan asıllı arkadaşım Elie Nakhal ile gayrimenkul konulu sohbetlerimiz, sonrasında girişime dönüştü. Bu girişim, sonraki yıllarda inşaat ve turizm faaliyetleri de eklenerek her geçen yıl büyüyen Lighthouse markasının başlangıcı oldu.

Uçak kazası Lighthouse’un temeli

Uluslararası gayrimenkul sohbetini kısa sürede Fethiye’de girişime dönüştüren güvenin ardında, yıllar öncesine dayanan bir minnet duygusu ve duygusal bir hikâye yatıyor.

Roma-Beyrut, ardından Tahran güzergâhı için Paris’ten havalanan 4 motorlu 42 kişilik Air France uçağı, içinde büyük bir çoğunluğu Lübnan asıllı olan yolcuları ile Roma-Beyrut seferini yaparken arızalanır ve gece karanlığında

bir deniz feneri ışığını gören pilot, karaya yakın olduğu düşüncesiyle denize sert bir iniş gerçekleştirir. Pilotun gördüğü bu deniz feneri, Fethiye'nin Kızılada açıklarındaki deniz feneridir. Kızılada'da dönemin deniz feneri görevlileri durumu hemen Fethiye merkeze bildirir. Deniz feneri görevlileri ve ilçeden gelenlerin de yoğun çabaları sayesinde 2 saat içinde kazazedeler kurtarılır ve Fethiye'ye nakledilir. Hatta eski Fethiye Belediye Başkanı Behçet Saatcı'nın eşi değerli öğretmenimiz Nesrin Saatcı'nın yakın akrabaları da bizzat kurtarma çalışmalarında yer alır. Kazada 4 kişi yaşamını yitirir, ancak yolcuların ço-

ğu Fethiyeliler sayesinde kurtarılır.

Fethiye'de yaşayan birçok kişi bilir, 1953 yılında Kızılada açıklarına düşen ve enkazına yeni ulaşılan uçağı. Bu uçağın düşüşü ve uçtakileri kurtarma çalışmaları sırasında yaşananlar şirketimiz Lighthouse açısından çok anlamlı. Çünkü kazadan sağ kurtulanlar arasından yer alan bir çift, şirketimizin kurucusu ve ortağım Elie Nakhal'ın anne ve babasıdır.

Daha da önemlisi annesinin o sırada ortağım Elie Nakhal'a hamile olması. 1953 doğumlu Elie Nakhal'ın anne karınında yaşadığı bu mucize Fethiye ile duygusal bağ oluşturuyor.

Düşen uçaktaki yolcuların Fethiyeli-ler tarafından kurtarılması, "Lighthouse" markamıza ilham kaynağı olurken, hem de Lübnan-Fethiye arası sıcak ilişkilere vesile oldu.

Şirketimiz, deniz feneri anlamına gelen Lighthouse adını, o uçaktaki yolcuların hayatını kurtaran Kızılada Feneri'nden alıyor. Logomuzda da bu olay ve özellikle deniz feneri, Amintas, deniz dalgası ve gemi mizansenini, kanat ve uçak figürleri yer almaktadır.

Yaşanan bu kaza ve sonrasında yaşananlar ve minnet duygusu, Elie Nakhal ile ortaklığımızın ve şirketimiz Lighthouse'un temelini oluşturdu. Lübnan'dan Fethiye'ye uzanan yatırımların ve bugün inşaat ve turizm faaliyetlerinin hiç de azımsanmayacak boyutlarda olmasında bu hikâyenin önemli bir payı var.

İnşaat, gayrimenkul, villa kiralamanın yanı sıra Antalya, Bodrum, İstanbul, İzmir, Adana güzergâhlarının yanında Dalaman, Nakhal'ın haftada 14 uçak seferi yaptığı öncelikli destinasyon. Uçak şirketimiz olan WLB (Wings of Lebanon) ile Beyrut'tan direkt olarak yaptığımız bu seferler ve 1959'dan beri faaliyet gösteren NAKHAL Seyahat Acentesi ile her yıl, içlerinde yatırımcıların da olduğu binlerce turisti bölgemize ve ülkemize getiriyoruz.

Lübnan çok farklı bir pazar

Hem lira hem de pound olarak adlan-

dırılan Lübnan para birimi Amerikan doları karşısında sabit kur ile işlem gördüğünden, ülke iç ticaretindeki dengeler açısından çok değişken değil. Stabil ve klasik şekilde yürüyen ülke ekonomisinde turizm büyük paya sahip. 4 milyona yakın nüfusu olan Lübnan, başka ülkelerde yaşayan 20 milyona yakın Lübnanlı tarafından ekonomik olarak destekleniyor. Lübnan'da turizm çok gelişmiş durumda. Her ne kadar son yıllarda ülke ekonomisinde kriz yaşansa da, ülkede turizm getirisinin yüksek olması, lüks yaşama düşkünlüğü de beraberinde getiriyor. Zengin turist alan Lübnan'a nakit akışı oldukça yoğun ve bunun getirisi olarak ziyaretçilerin üst seviyeli servis anlayışı ve hizmet beklen-

tileri de inanılmaz yüksek. Bu hizmet anlayışı ülkede neredeyse bir yaşam tarzı hâline gelmiş durumda. Hemen hemen her evde farklı ülkelerden gelen siyahi ırk hizmetliler yatılı olarak çalışıyor. Yaşam tarzını da buna göre şekillenmiş. Her konutta hizmetlilerin konaklaması için bağımsız bölümler var. Bizde de daha önce olan ve müştemilat olarak adlandırılan ev hizmetlilerinin barındığı yerler, bu ülkede dairelerde de var. Sektör temsilcileri olarak bu ülke (ve yakın coğrafya) vatandaşla-

rına taşınmaz satışı yapmak istiyorsak bizim de bu alışkanlık ve yaşam tarzını dikkate almamız gerekiyor.

Diğer taraftan Orta Doğu ülkelerinde yaşam tarzı çok farklı. Lüks yaşam, son model arabalar, boş masa bulabilmek için günler öncesinden rezervasyon yapmak durumunda kalınan restoranlar, gece kulüpleri, kumarhaneler, alışveriş merkezleri Lübnan ve Orta Doğu ülkelerinin diğer özellikleri. Ve buna bağlı olarak tatil anlayışları da farklı. Bu yaşam tarzına ve beklentilerine uygun hizmet sunmak zorundayız. Dolayısıyla villalarımızda 5 hatta 7 yıldızlı otel hizmeti sunuyoruz.

Villa turizmine farklı bir sistem

Villa turizmini yatırıma dönüştüren bir sistem kurduk. Böylece hem biz kazanıyoruz hem yatırımcılarımız hem de misafirlerimiz kazanıyor. Villalarımızı kendi mülkümüz üzerinde hedef kitlemizin beklentilerine uygun olarak inşa ediyor ve satıyoruz. Ama işimiz burada bitmiyor. Lighthouse olarak, misafirlerimiz için kişiye özel lüks tatil tecrübeleri yaratıyoruz.

Lighthouse villalarında kaldıkları sürece boyunca konaklama dışındaki talep ettikleri araç veya yat kiralama, turlar, özel günler, eğlence gibi hizmetleri de koordine ediyoruz.

Yatırımcılarımızın, tatillerinin dışındaki boş kaldığı dönemlerde villalarının bakımını yapıyor, kârlı bir şekilde kiralamalarına aracılık ediyoruz. Lighthouse ekibi her müşterisinin harika bir Lighthouse tecrübesi yaşaması için titizlikle çalışıyor.

hissediyorlar. Villa turizmi aslında kayıt dışı olarak görüldüğü için eleştiriliyor. Ama Lighthouse olarak biz; doğru yapılırsa villa turizminin kayıt altında, kaliteli şekilde yapılabileceğini, hatta bununla vergi şampiyonu bile olunabileceğini göstermiş olduk. Bu da bizim

Her ne kadar bu lüks yaşam ve beklentiler şımarıklık gibi görülse de, bu coğrafya insanı ülkemize ve bizlere bakış açısı her zaman pozitif yönde. Biz de misafirlerimize kaliteyi, dürüstlüğü, samimiyeti, doğru ticaret ahlâkını dostluğu baz alarak hizmet veriyoruz. Bunun sonucu olarak da ilçemize ve ülkemize yatırımları devam ediyor.

Bizim yaptığımız işin özeti sadece gayrimenkul satmak değil, müşterilerimizin alarak kazanmalarını sağlamak. Onlar kazanırken biz de kazanmaya devam ediyoruz. Bölgemizde villa turizmi 2014-2015 yıllarında başladı. Villa turizmi son 1,5 yıldır, yani pandemi döneminde hız kazandı. İnsanlar kalabalık otel ortamları yerine aileleri ile birlikte villa tatilinde kendilerini güvende

için gurur verici. Bu bir ekip işi. Biz de ast üst ilişkisi yerine görev dağılımı vardır. Mesai kavramı farklı, herkes işinin sorumluluğunu bilir, ona göre çalışır. İş biten çıkar. Çalışanların memnuniyeti çok önemli çünkü çalışan memnuniyeti, müşteri memnuniyeti getiriyor.

Lighthouse, GER ve VEXPO olarak bizim için para kazanmak sadece araç. Hedef odaklı ilerliyoruz. Hedefimiz de BAŞARI.

BAKKALİYE TİCARETİ İLE GEÇEN 47 YIL

EDİP GÖKÇE ANLATTI

TİCARETİN TÜM İNCELİKLERİNİ
BABAM SALİH GÖKÇE'DEN ÖĞRENDİM

“Geçmiş Zaman Olur Ki” köşemizin konuğu, Fethiye Ticaret ve Sanayi Odası'nın eski Yönetim Kurulu üyelerinden Edip Gökçe. Fethiye'nin en eski bakkallarından Salih Gökçe'nin küçük oğlu olan Edip Gökçe ile günümüzün hipermarketi olan bakkaliye dönemini, ticaretin inceliklerini, 1973'ten 1999'a kadar devam eden Fethiye Ticaret Odası Yönetim Kurulu üyeliğini konuştuk. İzmir'de geçen öğrencilik hayatının ardından genç yaşta atıldığı ticaret hayatının inceliklerini babası Salih Gökçe'den ve ağabeyi Yusuf İzzet Gökçe'den öğrendiğini anlatan Edip Gökçe, neredeyse hiç tatil yapmadan geçen hayatını Makri okurlarıyla paylaştı. Şimdilerde emekliliğin keyfini kış aylarında Muğla Makası'ndaki evinde, yaz aylarında ise Çalış'taki evinde çıkaran Edip Gökçe, o günleri anlatırken eski Fethiye'ye duyduğu özlemi de dile getiriyor.

Sizi tanıyabilir miyiz?

Fethiyeliyiz, kökümüz Kaya köylü. Ben 1945 doğumluyum. İlkokul ve ortaokulu Fethiye'de bitirdim. Lise için İzmir'e Atatürk Lisesine gittim, ancak o liseyi bitirmek çok zordu. Atatürk Lisesini bitirenler o dönemde mutlaka doktor, avukat veya mühendis oluyordu. Bugün Fethiye'de bile birkaç avukat ve doktor vardır bu liseyi bitiren. Hocalarımız hep kitap yazarlarının talebesiydi. Hocalar çok zorluydu, sınavlarda kitaplardan yazdığımız cevapları beğenmez kendi anlattıklarından cevaplar isterlerdi. Hatta ağabeyim Yusuf İzzet Gökçe, o zaman babamın yanında çalışıyordu. Bana, “Ticaret lisesine git, ticaret adamı ol.” demişti. Haklıydı da. Ama ben çocukluk mu aksilik mi desem bilmiyorum, Atatürk Lisesine gitmekte ısrar ettim. Sonuçta mezun olmayı beceremedim ve lise ikinci sınıfta okulu yarım bıraktım.

Bu arada askerlik zamanım da geliyordu. Futat Erdemli adında bir arkadaşım vardı. Ankara'ya telsiz kursuna gideceğini söyledi. Bana da 'askerlikte de faydası olur' diyerek ısrar etti. Hatta onun babası, benim babamı ikna etti ve beraber Ankara'daki kursa gittik ve telsizci olduk. Gerçekten de askerlikte faydası oldu. İskenderun'da aceme birliği, oradan dağıtım için Yassı Ada'ya gittim; telsiz kursuna. Oradaki telsiz kursunu da bitirdim. Sonra Çarşamba gemisinde görev aldım, ancak ben orada yapamadım sevim çıktı. Türkiye'nin o dönemde kendi imal ettiği çıkarma gemilerine asker lazımmış, beni oraya aldılar. Gölcük'e gittik, İstanbul'dan gemileri teslim aldık, yürüdük Mersin'e. Yıl 1966, Kıbrıs'a çıkartma hazırlığının tatbikatını biz yaptık. Sivil ve askeri 164 parça geminin yer aldığı tatbikattaki imtihanda benim de içinde yer aldığım 10 kişilik ekiple birinci olduk. Ekibin yüzde 80'i Karadenizliydi, tecrübeliydi. Çok da iyi anlaşırdık. Askerliği 2 yılda bitirdim. Hatta 1 gün de geç gitmişim 2 gün daha uzadı, 24 ay 2 gün askerlik yaptım. 24 Mart 1967'de tezkereyi İstanbul Kasımpaşa'da aldım.

Kesikkapı'daki Salih Gökçe Ticarethanesinde ticarete başladım

Askerden geldim o zaman Kesikkapı'da bakkalımız vardı. Babam Salih Gökçe, ağabeyim Yusuf İzzet Gökçe ile birlikte çalışıyorlardı. Ama o zaman bakkaliye denirdi ve her şey satılırdı. Bakkaliyede manifatura var, züccaciye var, hırdavat var, nalburiye hatta hatta zirai ilaç bile vardı. Her şey bulunurdu o bakkaliye dükkânında. Ben de babam ve ağabeyimle çalışmaya başladım. Aradan 1 ay geçti, ağabeyim beni yanına çağırırdı. "Artık senin

misafirliğin bitti, ben ayrılıyorum, gidip de gelmemek var gelip de bulmamak var. Bura'yı sen devir teslim alıyorsun. Artık babamla işleri sen yürüteceksin." dedi. Sonra kendisine toptancı olarak yeni bir yer açtı. Şimdiki balık pazarının olduğu yerde, o zaman pazar yeri, oradaki dükkânlar yeni yapılmıştı 2 yer tuttu. Sonra abim aldı yürüdü, 2002 yılına kadar gitti.

"Aklından çıkar, satırdan çıkmaz"

Biz babamla Kesikkapı'da devam ettik. Tabii o zamanki ticarete şimdiki gibi eli çantalı pazarlamacı yok. Gidiyorsun İzmir'e, dükkânın eksiklerini gediğini alıp geliyorsun. Babam 1924'lü idi. Ticaretin bütün inceliklerini ben ondan öğrendim. "Aklından çıkar, satırdan çıkmaz" der dükkândaki eksikleri bana tek tek not aldırırdı. Mesela bir müşteri çakı veya başka bir şey sordu, dükkânda yok ama biz yok demezdik, kalmadı derdik. Babam, "Biz yok satmayacağız. Eksikleri, bitenleri not al." derdi.

Böylece bir süre sonra İzmir'den neler alınacağına dair liste oluştu. Bana, "İzmir'e sen gideceksin mal almaya." dedi. "Baba, nereden alınacak, kimden alacağım nasıl yapacağım?" dedim. Akşamları yatsı namazından sonra mağazaya gelirdik beraber çalışırdık. Küçük bir defter verdi bana, not aldım her şeyi. "Hırdavat eksiklerini nereden alacaksın; Abdullah İsha'dan, Özkan Yontuk'tan adresi nerede; Yeni Kavaflar iş hanında, nerede

Fevzi Paşa bulvarında. Züccaciye'yi Yahudi Santorusa'dan alacaksınız. Bakkaliye Belkozlar'dan." O zaman bayrak da satıyoruz. Bayrak Hulusi Işın'dan alınacak, defteri Ali Keskin'den. Hepsini tek tek bana yazdırdı. Öğrenciliğim İzmir'de geçtiği için o adresleri de iyi biliyordum. "Sen gittiğinde beni iyi tanırlar selamımı söyle yeter." derdi. Sıkı sıkı tembihlerdi, "Sakin veresiye alma, paran bitti iş bitti. Parayı da ona göre harca."

İlk İzmir'e mal almaya gittiğimde, o zaman milyon filan yok, 3 ya da 4 bin lira para verdi yanıma. O zaman yağlık denirdi ona koydum. Parayı kaptırırsın ya da bitirirsin, dedi. 50 lira da başka cebime koydu. Dönüş param olsun diye. Nitekim de dediği gibi oldu kaptırdım kendimi alışverişe, bir baktım sadece bozuklar kalmış cebimde. Yol 15 lira. Otobüs, ama nasıl otobüs, kamyondan dönme otobüs. Onunla gittim geldim. Tabii şimdiki gibi 4 saat değil, aşağı yukarı 12 saat-i İzmir. Bizden önce daha da zordu, 2 gün sürmüş. İlk zamanlar 2 veya 3 ayda bir giderdik mal almaya İzmir'e. 80'lerden sonra ayda 1 gitmeye başladık. Biz alıyorduk malı, ambar getiriyordu Fethiye'ye.

Pazarlık yapar mıydınız?

Pazarlık yapılacak yer vardı, yapılamayacak yer vardı. Babam, "Baharatçıya gittin mi orada azcık centeleş," derdi. Yahudilerle asla

pazarlık yapılmazdı. Hayatta kuruş düşmezlerdi, ama 15 lira demezlerdi, 14.5 lira dedi mi bitti. Yani pazarlık işi neredeyse yoktu.

Yaş 23-24. Gencim. Beni toy bulurlardı özellikle Yahudi tüccarlar, öğüt verirdi. Yaşlı bir amca vardı; 25 lira 25 kuruş, derdi. "Amca ver şunu, 25 lira olmaz mı?" derdim. "Oğlum cevap iki lakırdı; oldu ya da olmadı, aldın ya da almadın. Sonra bak işine." derdi. Diğer taraftan babam da uyarırdı; "Ne yaparsan yap Yahudilerden fazla bir şey alma. Allah hepsini affediyor, ama Yahudi'nin hakkını affetmiyor. Onun hakkı üzerinde kalmasın. 25 kuruş kesersin, işte hakkı kaldı sende." derdi.

İzmirli mal aldığımız Yahudi toptancılar babamı çok severlerdi, 'aziz dostum' derlerdi ona. Babam Salih Gökçe, rüştiye mezunu. Babam ticarete kendi kendini yetiştirmiş, köyde başlamış mal alıp satmaya. Köy malıyla başlıyor ticarete, köylünün dışardan alacakları bir sabun bir de şeker başka bir şey almazlardı. Makarnasını, yağını kendi yaparmış.

Yahudi tüccarlardan çok nasihat dinlerdim. Yahudiler genelde, baharatçı, manifaturacı, züccaciye'ci olurdu. Gıdada yoktular. Bir gün, "Neden gıda işinde yoksunuz?" diye sordum; tatlı Yahudi şivesiyle cevapladılar beni; "Oğlum gıdanın kârı az, baharat kaldırır, manifatura götürür."

1972 yılında evlendim

Bir gün İzmir'deyim, arkadaşlarla oturuyoruz. Yaşlı bir amca geldi, hepimize yaşımızı sordu. 30 yaşında olan arkadaşına, "Ooo, çok geç kalmışsın!" dedi. Bana sordu, 27 yaşındayım, dedim. "Tam zamanı, daha geç olmadan sen hemen evlen." dedi. Bu sözler beni çok etkiledi. Fethiye'ye döndüğümde arkadaşlarımla bu konuşmayı paylaştım. Akşamları kordonda arkadaşlarla buluşurduk. Yine

kordonda buluştuğum bir arkadaşım Fethiye'nin bekâr kızlarını tek tek saydı. Saydıklarının arasında eşim rahmetli Ayfer Hanım da vardı. Sonra ailem soruşturdu, isteme derken, kısmetmiş, oldu. 1972 yılında rahmetli eşim Ayfer Hanım ile evlendik. 1973 yılında oğlum Salih Zafer Gökçe oldu, 1975'te büyük kızım Diler, daha sonra 1984'te küçük kızım Selin doğdu. Oğlum iktisat okudu, büyük kızım Diler eczacılık.

Bu arada 1978 yılında dükkânı babamdan devraldım. Salih Gökçe Ticarethanesi idi adı, sonra Edip Gökçe Ticarethanesi oldu. Babam 1981 yılında vefat etti. Sonrasında oğlumla beraber yürüttük işleri. Bana çok yardımcıydı, benim elim ayağımdı. Fakat 2012 yılında oğlum 39 yaşında kalp krizi geçirdi ve vefat etti. Ailemiz için büyük yıkım oldu. Ben işimi tasfiye ettim, eşimle büyük kızımın yanına Mersin'e gittik, orada yaşamaya başladık.

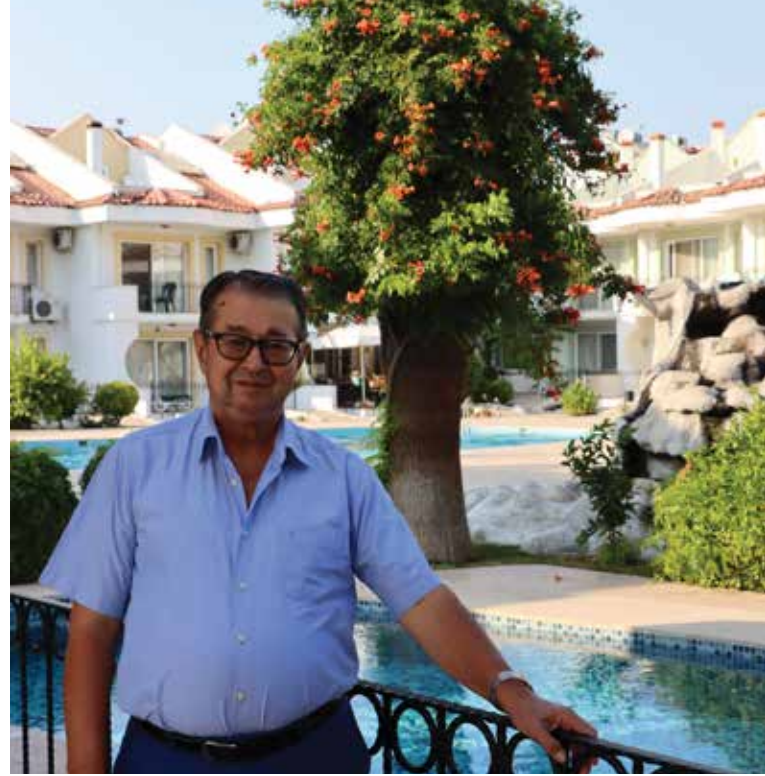
2018 yılında bir gün cuma namazına gitmek için evden çıktım. Eşim her zamanki gibi kapıda uğurladı beni. Ama eve döndüğümde eşimi hastalanmış buldum. Hemen kızıma telefon ettim, ambulansla üniversite hastanesine götürdük. Yüksek tansiyondan beyin kanaması geçiriyor, dedi doktorlar. Yoğun bakıma alındı, ama kurtaramadık. Hastalanca da, biz de ona baktık, diyebilseydim keşke. Çünkü o bana çok iyi baktı hayatı boyunca. Eşimi de kaybettikten sonra benim hale tiruhiyem değişti.

Ticaret Odası ile ilişkileriniz nasıldı?

1973'de Ticaret Odasına girdim ve hemen yönetime girdim, ta ki 1999'a kadar devam ettim. 25 yıl bilfiil Ticaret Odasında görev aldım. 25 yılda 5 kuruş oturum parası almadık. O dönemde Yılmaz Yılmaz başkandı, sonra Erol Kaya göreve geldi.

Bazen üyelerden aidat şikâyetleri olurdu. Hatta o dönemde bankaların aidatlarını Meclis kararı ile 1.000 liraya çıkardık. O sırada Ramazan Ordukan meclis başkanı idi. Bankalarla birlikte aralarında ağabeyim Yusuf İz-zet Gökçe ve Ramazan Ordukan'ın da olduğu 5 üyenin de aidatı 1.000 lira oldu. Üyelerin aidatı o dönemde 200-250 liraydı.

Yılmaz Yılmaz başkan çok aktifti. Sorun çıkmadan müdahale eder, sorunu çözerdi. Ve çok sevilirdi. O dönemde TOBB Başkanı da Yalın Erez idi.

Bakkaliyede en çok ne satılırdı?

İhtiyaç olan her şey satılırdı, ama en çok gıda satılırdı. Böyle böyle geldik 1980'lere. Sonunda toptancılığa kadar gittik. Hiç unutmam, 12 Eylül 1980'de toptancılığa başladım. Hatta çocuklar servise gittiler, dönemmediler servisten. Sıkıyönetim ilan edildiği için Muğla Makası'nda jandarma geçit vermemiş.

Hele ki 1983'ten sonra Özal ile birlikte çağ atladık. Ürün çeşidini çoğalttık. Babamın bir başka öğüdü de, "Müşteriyi asla darıltma, yok deme." derdi. Müşteriye ürünleri tek tek sayardık. Aklında yoksa bile sayar, almasını sağlardık. İşler öyle hâle geldi ki, mal göndereceğimiz eleman az geliyor. Eleman bulmak o dönemde de çok zordu. Araba var, şoför lazım. Birlikte çalıştığım elemana dedim, sen çalışacaksın, birlikte çalışacağın kişiyi kendin seç bul. Buldu geldi bir şoför. Sonra bir süre sonra bana geldi, "Ben onunla geçinemiyorum." dedi. Ben de, "Ben işten çıkaramam." dedim. En zoru da eleman çalıştırmaktır.

Enflasyon yoktu, ticarete güven vardı

O zaman Fethiye'de para yok, tütün parasından tütün parasına para görüyor Fethiye. 12 ay sonra alırdık paramızı. Ama enflasyon yoktu, para kıymetliydi. O zamanlar dolar 120 kuruş. Türk lirası ve dolar neredeyse aynıydı.

Babam veresiyeği hiç sevmezdi, “Veresiye vereceğiz, ama almayacağız.” derdi. Tabii bir yerden sonra bozuldu. Sonradan veresiye de aldık, borç da aldık. Para yetmiyor mecburen kredi alıyorsun. Yetmiyor başka bankaya derken 3 banka ile çalıştım. 50 bin alıyorsun 62 bin ödüyorsun, kâr edemiyorsun.

İzmir ticaretin gelecek 6 ayını, İstanbul 12 ayını bilirdi

Ben ticarete babamın nasihatlerini tutmaya çalıştım. Babam, “Baktın durumlar kritikler, bir kriz var, karar veremiyorsun, hemen İzmir’e git. İzmir ticarete gelecek 6 ayı, İstanbul 12 ayı bilir.” derdi. Gerçekten de öyleydi.

1995 yılında 5 Nisan öncesinde mart ayında seçim geliyor. Hiçbir şey almayacağım, İzmir’e gittim. Esnafla konuşuyorum. Herkes, “Ne kadar mal alırsan al, çok zam gelecek.” Diyor. Nereye gitsem aynı. Döndüm Fethiye’ye. Düşündüm. Sonra açtım telefonu; oraya sipariş, buraya sipariş. Uykularım kaçtı nasıl ödeyeceğim diye. Sadece 1 kamyon OMO yazdırmışım, 220 koli bir geldi mal. 243 kuruşa satılacak 580 lira oldu, ben 520 liraya sattım, ama peşin sattım. Malı bitirdim, hepsinin parasını topladım, 3 bankaya da borcunu bitirdim.

Ağabeyim Yusuf İzzet Gökçe çok hayırseverdi

Ağabeyim Yusuf İzzet Gökçe, ticareti çok iyi bilirdi; esas ticareti o yaptı. Toptancılıktan çok iyi para kazanıyordu. Güzel yatırımlar yaptı, çok zekiydi. Ama tek başına yürüme-yi severdi. Ben size fazla gelirim, bu market seni ve babamı ancak geçindirir, diyerek bizden ayrıldı.

Ağabeyimden de çok şey öğrendim. Ağabeyim, “Müşteriye mal satmak kolay. İş, ikinci defa bu müşteri geliyor mu?” derdi. Ticaretin sırrı buradaydı. Abim, “Ben rekabet için değil, ticaret için açtım. Onlar satsın 95’e, ben 100’e satacağım. Hâlbuki 80’e de satsam yine kâr ederim. Kimseye bir şey sattırmam. Ama onların da kendine göre rızkı, çalışanı var.” derdi. Farklı bir bakış açısı vardı.

Vergi vermeyi de çok severdi. 10 sene üst üste vergi rekortmenlerinin içinde yer aldı. Muhasebecisinin çıkardığı vergi miktarı az gelirdi. Bazen ek beyanname yaptırır, vereceği vergiyi yükseltirdi.

Çok da yardımseverdi. Fethiye’ye Yusuf İzzet

Gökçe ve Gülşen Gökçe adında 2 okul yaptırdı. Ağabeyim ayrıca çok da iyi hatip idi. Se-verdi de konuşmayı. Toplantılarda, yemeklerde hep ona söz verilirdi. Ağabeyim benden 13 yaş büyüktü, 1932’li idi. 82 yaşına 2014 yılında vefat etti. Benim örnek aldığım kişiydi.

Turizm nasıl etkiledi işlerinizi?

Turizmle birlikte işlerimiz de arttı. Turizm başladıktan sonra yine bayilikler aldım. Bizi aldatanlar da oldu bu dönemde. Mal aldı, geleceğim halledeceğim dedi, ama bir baktık kaçmış gitmiş. Ticarete kâr-zarar ortaktır.

Hayatım hep çalışarak geçti. Şu anki üst yol

denen yerdeki bizim bakkalın yeri hiç değişmedi, 47 yılım orada geçti. Bana, “sıkılmadın mı, bıkmadın mı” diye sorarlardı. Nasıl akşam olduğunu anlamazdım ki işle. Ben sıkılmayı bile hiç düşünmezdim ki.

Gençlere tavsiyeniz ne olur?

Ticaret yapacak gençlere önerim; iş hayatında sadakat, azim, sebat, devamlılık önemlidir. İşlerini boş bırakıp gitmesinler. İşlerinin başlarında dursunlar. Hiç unutmam ağabeyim, “Kasada kim varsa patron odur.” derdi. Çok doğru bir sözdür. Kasayı kimseye bırakmazdı, bir tek bana güvenir bırakırdı. Hatta kendi işimi bırakıp onun işinin başına giderdim.

Gençler ve ticaret yapacaklar bir işte sebat ederler ve dürüst olurlarsa mutlaka kazanırlar.

Kaybolan
Meslekler

DEĞERİ GEÇ
ANLAŞILAN
BAKIRA RAĞBET
ARTIYOR AMA
KALAYÇILIK
MESLEĞİ
KAYBOLUYOR

Röportaj: Selda OĞUZ

BAKIR VE KALAY USTALIĞI

“ Kalaycı Ercan Sazcı Mesleğin İnceliklerini Anlattı
“BAKIR, ATEŞ, NİŞADIR, PAMUK VE KALAYI KALAY
YAPAN USTALIK”

Bakırı kalayla canlandıran Ercan Sazcı, bakıra şekil vererek sipariş üzerine tencere, kazan, kepçe gibi yaptığı işlerle ustalığını konuşturuyor. Fethiye'nin tek yerleşik kalaycısı olan Ercan Usta, unutulmaya yüz tutan mesleğinin tüm inceliklerini Makri okurları için anlattı. Kalay yapmayı babasından öğ-

rendiğini ve 13 yaşından bu yana 33 yıldır bu mesleği yaptığını söyleyen Ercan Usta, çırak yetişmediğini bu nedenle kalaycılık mesleğinin kaybolmaya başladığını söyledi. Atalarımızdan miras olan ancak bir dönem haksız ithamlar nedeniyle unutulmuş bakırın ve kalayın değerinin son yıllarda yeniden anlaşılmasına başladığını dile geti-

ren Ercan Sazcı, bakır mutfak eşyasına rağbetin giderek arttığını ancak bakır ve kalay ustasının yok denecek kadar az kaldığını üzülenek vurguluyor.

Bakır, ateşi, nişadırı ve kalayı ustalıklı bir araya getiren Fethiyeli kalaycı Ercan Sazcı ile İnönü Bulvarı üzerindeki küçük dükkânında kaybolan mesleğini, kalaycılığı konuştuk.

Bir taraftan ateşin karşısında kalay yapan Ercan Usta, diğer taraftan bir dönem zehirlediği iddiasıyla haksız yere suçlanan bakır, bakıra sağlık, parlaklık ve can veren kalayı, kalay yapılırken nelere dikkat edilmesi gerektiğini içtenlikle paylaştı.

Ateş, nişadır, pamuk kalay ve ustalık

İşini severek yaptığı her halinden belli olan Ercan Usta, 'kalayda temizlik çok önemli' diyerek başlıyor anlatmaya A'dan Z'ye kalay yapımını...

"Önce kalaylanacak kazan, tencere, kap, çanak, kepçe ne ise onun doğrultmasını yapıyoruz. Biz doğrultma deriz, yani kalaylanacak kap kaçağın tamiratını yapıyoruz. Bu işte temizlik çok önemli. Kalaylanacak eşya iyice temizlenmezse kalay tutmaz bu

nedenle temizlikle işe başlıyoruz. İlk olarak kostiğe atıyoruz kalaylanacak malzemeyi, çıkardıktan sonra tuz ruhu ile temizliyor, zımparalayarak doğrultuyoruz. Son olarak yıkayıp, kurutuyoruz. Kalayı gösteren tamirattır. Tamiratını yıkamasını güzel yaptıktan sonra kalay güzel olur. Kola, şekerli su, yağ bulaşığı kalırsa kapta bunlar kalay almaz.

Her işin olduğu gibi bu işin de kolaylığı, üçkağıtçılığı var ama biz atamızdan nasıl gördüysek o şekilde yapıyoruz. Müşterilerimizin memnuniyeti ve sağlığı önemli bizim işte. Sıra kalaya geliyor. Ateşimizi yakıyoruz. Kalay tavına gelene kadar ateşte ısıtıyoruz, tavlama sıcaklığı gelince nişadırı ekerek ısıtmaya devam ediyoruz. Kalay ısının etkisiyle su haline geliyor ve bakır kaplıyor. Sıvılaşıyor. Bakırın üzerini, delikleri kaplıyor. Sonra da parlatılıyor. Önceden parlatma yoktu. Bazıları parlak sevmiyor, bazıları işlemeli seviyor. Bakırın da modası var.

"Nişadır nedir?"

Kalayın olmazsa olmazı nişadır aslına bir tür tuz. Halk arasında daha çok amonyum tuzu olarak bilinen nişadır, beyaz renkli amonyum klorür formülü NH_4Cl şeklinde olan bir kimyasal bileşik. Mineral durumda bazı volkan bacalarının çevresinde bulunuyor.

Ercan Sazcı Usta; "Nişadır, kalayın erimesini ve bakıra yapışmasını sağlar. Nişadır olmazsa kalay olmaz, bakır kalay almaz. Yani kalayı, kalaylanacak kap kaçağın üzerine yapıştıramayız." diyerek devam ediyor anlatmaya:

Ateş karşısında geçen 33 yıl

"Ben kalay yapmayı babamın yanında öğrendim. 13 yaşında başladım, 46 yaşındayım 33 yıldır yapıyorum. Ne yazık ki Fethiye'de benimle birlikte bitecek bu meslek. Fethiye'de yerleşik tek kalaycı ben kaldım. Köylerde var ama onların da sayısı çok azaldı. Bir de Hayati Çam var Üzümlü'de. O da babasından öğrenmiş çocukluktan beri 30 yıldır kalaycılık yapıyor. Birkaç kişi kaldı.

Önceden de çok yoktu ama merkezde, Fethiye içinde olan ustalar Akif Kahraman, İbrahim Çam, Osman Polat, Mustafa Mercan vardı. Süleyman Erkek vardı o kalay işi

yapardı ama tamirat işi yapamazdı, kaynak işi yapamazdı.

Mesela babamda çok iyi kalay yapardı ama doğrultma yapamazdı. Ben doğrultmayı yapa yapa kendimi geliştirdim.

Önceden deri körükler vardı, sonra el körükleri vardı, ama artık onlar kalmadı. Elektrikli körükle çalışıyoruz artık. Ateşe hava üflüyor.

Kalaycılık peygamber mesleğidir

Tekrar dünyaya gelsem bu mesleği seçerim. Sevmeden yapılmaz bu meslek. Mesleği, işin inceliklerini birilerine öğretmek istiyorum ama çırak yetişmiyor. Gençler bu işi yapmak istemiyor. Benim çırağım vardı, bıraktı şu anda başka iş yapıyor. Gençler hevesli değil bu işi öğrenmeye, yapmaya. Sonra işi öğretecek usta arayacaklar ama bulamayacaklar. Kalaycılık peygamber mesleği olarak geçer. O kadar ustalık emek isteyen iştir. Mesleği en iyi şekilde öğrenmesi için bir çırağın 3-4 sene benim yanımda çalışması lazım. Bu mesleği her yönüyle tüm incelikleriyle öğrenmesi 4-4'lük yapabilmesi için.

Para kazanmak için işi düzgün yapmak gerekir. Çünkü müşteri bir kere gelir beğenmezse bir daha gelmez. Kendi beğenmediğim işi vermem müşteriye. Hakkımı almadığım işi de yapmam. Bana İstanbul'dan, Ankara'dan iş gönderiyorlar. İnter-netten beni buluyorlar, gönderiyorlar. Sürekli müşterilerim var. Herkes kalay yapar ama herkes doğrultma yapamaz. Bizim işte doğrultma yani tamirat önemli. Tamiratı doğrultmasını güzel yapamıyorlar. O zaman da kaliteli iş çıkmıyor.

İş olunca sabahtan akşama kadar çalışıyoruz. Kalay işi ne aç ne açık bırakır, ama zengin de etmez. Şu anda 75 TL'ye tencere, 200-350 TL'ye kazan kalaylıyoruz. İşçiliğine göre değişiyor. Pahalı deniyor ama maliyetler çok yüksek. Kalayın kilosu pandemi döneminde ithalat olmayınca 520 TL'ye kadar çıktı sonra 400TL'ye indi. Bir çubuk kalay en az 70 TL, pamuk, nişadır kömür vs. en az 100 TL masrafı var.

Kalay midenin aynasıdır

Uzun süre unutulmuş hatta 'zehirli' diye kötülenen bakırın ve kalayın değeri, son birkaç yıldır yeniden anlaşılıyor. Aslında ba-

kır kap da kalay da sağlıklıdır, sağlıklıdır. Bakırın her yeri eşit ısındığı için yemeğin her yerini eşit pişirir. Dolayısıyla bakır kaptaki pişen yemek lezzetli olur. Mumu ışığında bile pişirilse, bakırın her yeri eşit ısındığı için yemeğin her yeri eşit pişer. Bakırın özelliği budur. İçinde kesinlikle kanserojen yoktur. Kalay midenin aynasıdır, çok sağlıklıdır. Alüminyum mide ülseri yapar ama kalay yapmaz.

Sokaklarda yapılan kalaylara dikkat!

Sokakta kalaycılık yapan arkadaşlar var, bakır kapları olanlar onlara kalay yaptırmasınlar çünkü kalay yerine kurşun kullanıyorlar ve o kurşunla yapıldığı zaman insan sağlığına büyük zararı var. Sokak kalaycıları kazanı, kabı, tencereyi iyi temizleyemedikleri için kurşunla kalay yapıyorlar. İş ayna gibi çıkıyor ama kurşun ağır metal insan sağlığına zararlı. Ucuz, çünkü kurşunun kilosu 20 TL. Bir de bir iki sefer yemek pişirince bitiyor, kurşunla yapılan kalay. Kurşunla yapılan kalay renginden belli olur. Parlak kurşuni renk olur. Aman dikkat etsinler, kurşunla kalaylanan tencereler sonra zor kalay tutar. Çünkü kurşunun üzerine bakır kalay tutmaz. Kurşun-

la kalaylanan kabın temizlenmesi de çok zor oluyor, en az 10-15 gün bizde kalması gerekiyor. Mesela ben kurşunla kaplanmış kap kaçağı ocağıma yaklaştırmam. Kalayı da bozar.

Bakır ve kalay sağlıklıdır

Bakır kaplar senede bir kez kalaylatılırsa hiçbir sıkıntı olmaz. Kullanmaya göre 2 senede de kalay yaptırılabilir. Ne zaman kırmızılık çıkarsa kalay zamanı gelmiş de-

mektir. Mesela bizim buralarda uzun süre nerdek (nar ekşisi) kaynatılınca kalay çabuk bitiyor.

Rengi kararsa da zehirleme yapmaz. Bakırın zehirlediğini ben hiç duymadım ama yıllar önce çelik tencerelerin piyasaya çıktığı dönemde bunları satmak için, 'bakır zehirliyor' diyerek bakırı kötülediler. İnsanları buna öyle inandırdılar ki bu bir türlü silinmiyor.

Aslında kaliteli olmayan çelik, granit tencereler sağlığa zararlı. Altı alüminyum üstü boya. Boya ile granit veya çelik görüntüsü verilen tencerelere çok dikkat edilmeli. En sağlıklı doğadan gelen; toprak, ağaç, cam ve bakır. Diğerlerinin hepsi insan sağlığına zararlı maddeler içeriyor. Hastalıklara neden oluyor.

İşler 2 senedir arttı

Pandemiden önce Fethiye'de Mart ayından Haziran ayına kadar itibaren gece gündüz çalışıyorduk. Otellerin işini yapıyorduk. Pandemiden dolayı kapalı olduk-

ları için oteller, restoranlar eskisi gibi çok iş getirmiyor ama işlerde 2 senedir işlerde artış var. Bakırın değeri, sağlıklı olduğu anlaşıldığı için evlerde bakır kap, kaçak, tencere kullanımı arttı. Bakır tencere, kap kaçak sahipleri artık bunlara sahip çıkıyor. Yüzde 90'ını sahip çıkıyor, bakırlarını satanlar ise pişman. Yeni nesilde bakır hastalığı çok.

Ben dükkanımda bakır tencere de satıyorum. Bakır tencere alanlar çok arttı.

Kalaya getirilen tencereler arasında 60 yaşında olan var, elde yapılmış. Yenisi 250-300 TL arasında. Kalayla 75 TL'ye yenileniyor. Ben de özel sipariş olursa bakır kap yapıyorum. Ama özel, butik iş olduğu için biraz daha pahalıya mal oluyor. Çünkü el işçiliğiyle yapıyoruz, istenen ölçülere göre kalıp çıkarıyor, kesip bakırı kaynatıp, şekil veriyoruz. Bakırı kaynatmak önemlidir.

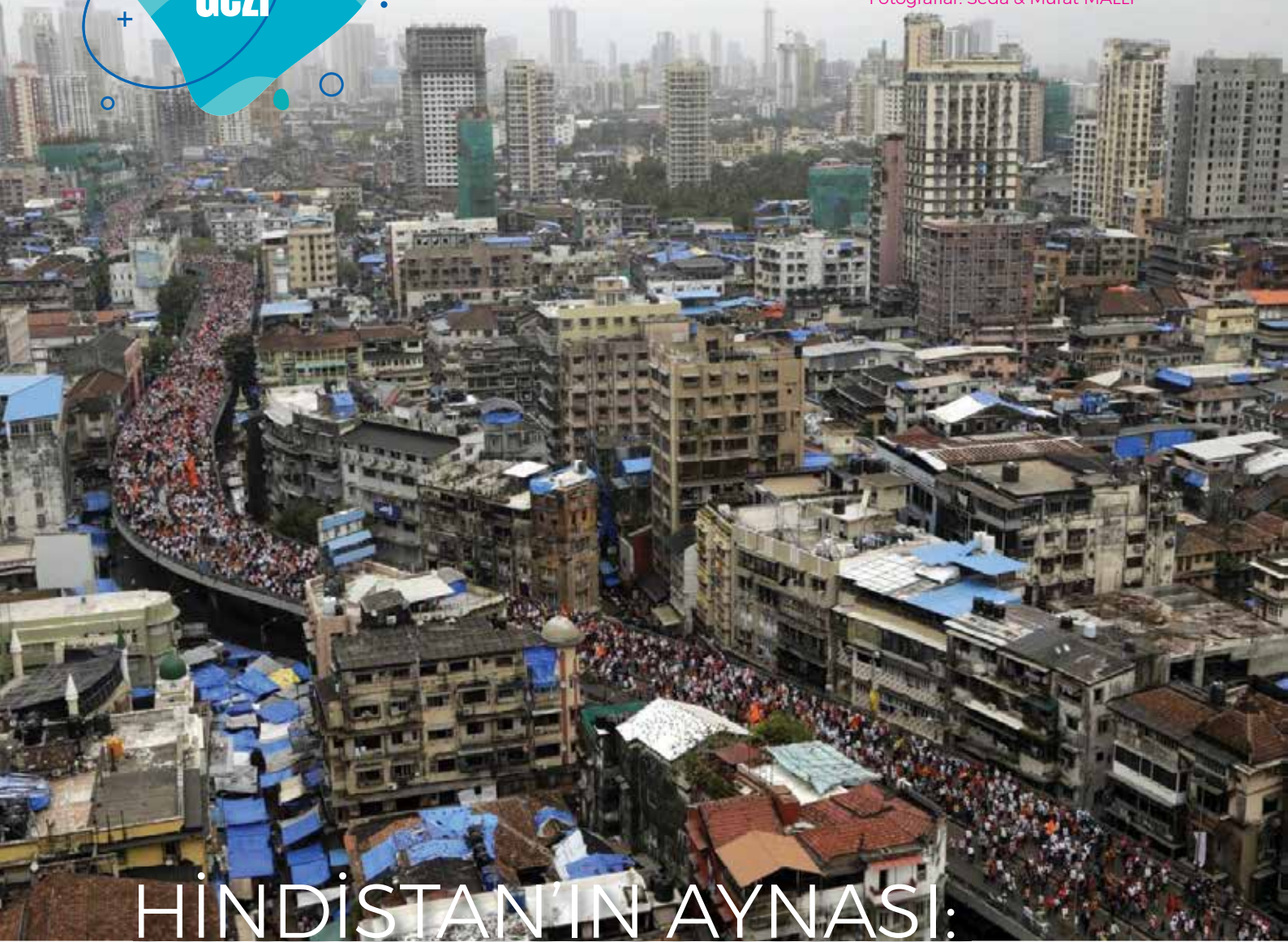
En çok oteller talep ediyor, sipariş veriyor.

Turizmde yenilik arayışı bakıra yönetti. Lykia World'ün yumurta sahanları bakırdır, Sahil Lokantasının her şeyi bakırdır. Kalaylarını da ben yaparım. Hem görsel olarak değişik, otantik hem de sağlıklı. Ve yıllarca kullanılıyor. Bugün dünyada en lüks restoranlar bile bakır kullanılıyor.

Bakır kullanımı arttı ama yetişen usta olmadığı için mesleğimiz kayboluyor. Kalaycılık Türkiye genelinde bitiyor. Burdur'da çoktu 1 veya 2 kişi kaldı, Denizli'de 1 kişi kaldı. Antep'te, Maraş'ta var ama orada da çok azalmış.

Bakır ve kalay ustalık isteyen bir meslek. Çok istememe rağmen çırak yetiştiremiyorum. Fethiye'de bakır eşya yapımı ve kalaycılık mesleği ne yazık ki benimle birlikte bitecek. Özellikle iş bulamayan gençlere, mesleğimi tavsiye ederim."

HİNDİSTAN'IN AYNASI:

BOMBAY

ESKİ BOMBAY
YA DA
YENİ MUMBAİ

Uzun süredir hayalini kurduğumuz, içimizdeki gizli coğrafyada keşfedilmeyi bekleyen, muhteşem olduğunu düşündüğümüz Hindistan'a ilk giriş kapımızdı Bombay ya da yeni adı ile Mumbai. 1534'te bölgeyi ele geçiren Portekizliler buraya ilk olarak "iyi körfez" anlamına gelen "Bom Bahia" ismini vermişler ve ardından bu isim 1661'de bölgeyi ele geçiren İngilizlerin etkisi ile "Bombay" olmuş. 1995 yılında da, koca bir şehrin ismi değiştirilerek, Hint tanrıçası Mumba'dan (Mumba devi) türeyen "Mumbai" olmuş. Yolculuğumuz süresince yanımızdaki Hintli,

şehrin isminin Bombay olmasını tercih ediyor ve her fırsatta bu durumdan memnuniyetsizliğini bildiriyor: "Yaklaşık 4 asırdır aynı olan şehrin ismini nasıl değiştirirsiniz!"

Uçağın inmesi ile günün son ışıklarının veda etmeye hazırlanmaya başladığı kenti, pencereden merakla izliyorum. Oldukça yoğun bu havalimanında, yer hizmetlerini veren bir şirketin Türk olduğunu görünce ilk şaşkınlığımı yaşıyorum ve daha sonraları bu şaşkınlığı, farklı bir kültürün içine düşmenin yarattığı şok etkisinin şaşkınlığı alıyor. Alandan çıkışımız ile fotoğraf makinemi açmam ve fotoğraf çekmeye başla-

mam aynı hızla devam ediyor. Hindistan, gerçekten fotoğraf açısından oldukça keyifli karelere sahip bir yer. Bana kalırsa bir fotoğrafçının hacı olduğu, fotoğraf açısından en kutsal yerlerden biri.

Bizi karşılayan şoförümüzün otelimizin yerini bilmemesi nedeniyle araba ile gerçek bir şehir turuna benzeyen otel aramadaki ilk saatlerimiz

etrafı izlememize ve biraz da bu gürültülü kente alışmamızı sağlıyor. Şehrin işten çıkış saatinin getirmiş olduğu yoğunluk ve telaş, trafik sıkışıklığı ile birlikte âdeta bir yarışa dönüşüyor. Yoğun korna sesleri arasında her farklı sese kafamı çevirirken başka bir fotoğraf karesini görüyor ve bir yandan da bu kadar korna sesinin olmasının hemen hemen bütün araçların arkasındaki "Please Horn OK" (Lütfen korna çalınız) yazısını gördükten sonra doğal karşılıyorum. Kesilmeyen korna sesleri, yoğun egzoz dumanı, her yandan çıkan tuktuklar (rikşalar), otomobiller, otobüsler, motorlar, bisikletler, insanlar arasında zikzak çizen, bir yandan da cep telefonu ile otelin bilgisini almaya çalışan şoförümüzün telefonda konuşurken polise yakalanmasından sonra ceza işlemlerinin sürmesi ile soluklanıyoruz.

Mumbai Hindistan'ın en büyük eyaletlerinden biri olan Maharaşta'nın başkenti ve dünyanın en büyük 3 kentinden biridir. 20 milyon insanın yaşadığı şehir Salsette Adası üzerine kurulmuştur ve daha sonra şehrin kapladığı alan eskiden 7 farklı ada olan yere doğru yayılmıştır. Hindistan'ın başkenti Delhi iken, Mumbai de gerçek anlamda Hindistan'ın ticaret ve kültür başkenti olarak adlandırılabilir. Bu benzerlikle de İstanbul ve Ankara ayırımında da benzerlikler oluşur. Fakat bu dev şehir İstanbul'dan daha da farklı olarak içinde birçok farklı dil, kültür ve dini barındırıyor. Mumbai halkının yüzde 67'si Hindu, yüzde 19'u Müslüman, yüzde 5'i Budist, yüzde 4'ü Cayna, yüzde 4'ü Hristiyan.

Otelimizi nihayet bulur bulmaz, odamıza eşyalarımızı bırakıyor ve hemen kendimizi tekrar dışarı atıyoruz. Güneş, denizin üstünden kenti veda etmeye başladığını büyük bir kızıllıkla gösterirken, çok kısa yürüme mesafesi ile geldiğimiz "Marine Drive"daki plaj kenarında âdeta İzmir'in kordon heyecanını görüyorum. Sevgililer el ele romantizmi yaşarken, yaşlılar yürüyüş yaparak sağlıklarına, dilenciler de cebimizdeki paraya kavuşuyorlardı. Ardından, daha fazla paraya kavuşmuş insanların yaşadığı bir yer olan Marine Drive'ın ucundaki yarımadanın yani "Nariman Point" bölgesinin ışıklarını izleyerek devam ediyoruz. Dünyanın en hızlı büyüyen ikinci ekonomisinin vitrini olan bu yer bizi çok etkilenmediğinden olsa gerek, yürüyerek akşam saatlerinde oldukça yoğun olan "Gateway of India" yani Hindistan Kapisına kadar geliyoruz. İngiltere Kralı Beşinci George'un Hindistan'a olan ziyaretinin onuruna 1911'de yapılmış olan mimari eser şehirde görülmesi gereken en önemli eser. Bu anıtın hikâyesinin insanları buraya her daim çektiğini ve günün her saatinde burayı canlı tuttuğunu söylemek doğru olacaktır.

Mumbai'nin tarihindeki en önemli olay İngiliz Doğu Hindistan Şirketi'ne (British East India Company) 1668'de şehrin kiralınması olmuş. Buradaki doğal limanının bulunması ile ülke Hindistan'daki ilk limana kavuşmuş. Böylelikle, ticaretin gelişmesi ile bölgenin nüfusu hızlı bir artış göstermiş. 1817-1845 yılları arasında yapılan büyük bir projeye adalar birleştirilmiş ve daha sonra, Amerikan İç Savaşı ve Süveyş Kanalı'nın açılması ile bölgedeki ticareti artmış. 1940'larda, şehir Hindistan'ın bağımsızlık hareketlerinin önemli bir merkezi hâline gelmiş ve 1970'lerde şehre yoğun bir göç yaşanması sonucu Mumbai bugün Hindistan'ın en kalabalık şehri hâline gelmiş durumda. İngiliz sömürgeciliği döneminin bitmesiyle şehir, ulusal ve uluslararası kapitalizmin göz diktiği bir yer olarak hâlen gelişimini sürdürüyor. Hemen Hindistan Kapısı'nın karşısında yer alan Taj Hotel'ine doğru yöneliyoruz. Hindistan İngiliz sömürge-

si döneminde, Mumbai'nin en iyi otelinin giriş kapısında Hintlilerin girmemesine yönelik olan uyarıdan etkilenen Parsi zengin Tata, bu aşağılanmanın bedelini ödetmek için bu ihtişamlı oteli yaptırtıyor. Geçen yıl, bütün dünyayı dehşete düşüren ve 200 kadar kişinin ölmesiyle sonuçlanan terörist saldırılarının etkisini görmek hâlâ mümkün. Ne yazık ki tadilat nedeniyle otelin tarihi bölümleri kapalı. 60 saat boyunca şehrin farklı noktalarında dehşet saçan teröristlerin bir diğer hedef noktası olan Leopold Cafe'de terörizmin izleri arasında kahve içtikten sonra otelimize doğru bir rikşa tutarak biraz da yorgunluk ve hüznle dönüyoruz.

Mumbai'deki ilk gecemizi geçirdikten sonra, daha önceden bütün organizasyonunu internetten ayarladığım gün boyunca birlikte gezeceğimiz rehberimiz Vinay'la sabahın erken saatlerinde buluşuyoruz. Gün kısa, gezecek-görececek daha çok yer var! İlk başlarda anlamakta zorlandığım Hintlilerin İngilizceleri Vinay'la birlikte gün ilerledikçe daha anlaşılır hâle geliyor. Yine araçla başladığımız geziye, ilk olarak şehrin en canlı bir yerlerinden olan tren istasyonuna gidiyoruz. Gerçekten şehrin kalbinin atış seslerini duyduğunuz bir nokta olan, İngilizlerin yaptığı, eski adıyla Victoria Terminus Tren İstasyonunun, şimdiki adı ile de Chhatrapati Shivaji Terminalinin Avrupa'daki önemli mimari eserleri aratmayacak nitelikte olduğunu belirtebilirim. Burada da ne yazık ki geçen yıl teröristlerin saldırısı sonucu 50 kişi kadar ölmüş. Her gün 2 milyon kişinin geçtiği, sabah ve akşam saatlerinde neredeyse üç dakikada bir trenin kalktığı bu istasyon başımızı döndürecek kadar hareketli. Tren istasyonundan, asker/polisin fotoğraf

çekmemizin yasak uyarısını almamızla ayrılıyor ve araba ile Crawford Market'in yanından geçerek, bembeyaz kıyafetleri ile ülkenin en tutkulu sporu kriket oynayan insanların kısa süreliğine fotoğraflıyoruz. Ardından, Chowpatty Kumsalı'nda rehberimizin bilgi vermesi için kısa süreliğine duruyoruz. Bu plajın en önemli özelliği olan Ganeş Festivali'nin burada kutlandığını

törleri ve zengin iş adamlarının yaşadığı, güzel parkların olduğu bu semtte kısa bir süre kalıyoruz. Mumbai'yi yukarıdan kuşbakışı görerek, buranın en ünlü parkı Asma Bahçeleri'nde, bir botanik parkında olduğu gibi bitkilerin Latince ve İngilizce isimleri belirtilmiş ve bazı bitkiler çeşitli hayvan şekillerinde budanmış.

Gezimize rehberimizi ve şoförümüzü zorla birlikte yemek yemeğe davet ettiğimiz muhteşem bol baharatlı öğle yemeğinden sonra devam ediyoruz. Şehrin en büyük müzesi olan "Prince of Wales" Müzesini ziyaret ediyoruz. Hint-Gotik mimari tarzının bir örneği olan müzede minyatürler ve arkeolojik bölümler yer alıyor. Ama bana kalırsa en ilginç olanları, büyük boy rölyefler, Budha heykelleri ve en ince detayı gördüğümüz minyatürler. Klasik bir şehir müzesi olan bu müzeden sonra beni daha da heyecanlandıracak bir müze olan, Hindistan'ın kurucusu, vermiş olduğu siyasi mücadele ile bütün dünyanın takdirini kazanmış olan Mahatma (Kutsal Ruh) Gandi'nin 1917 - 1934 yıllarında yaşadığı bugün müze olan evini ziyaret etmek oluyor. Müzenin en önemli ziyaretçilerinin, almış oldukları oraya dair notlarla öğren-

öğreniyoruz. Fil kafalı dev Ganeş tanrısı heykeli, çiçeklerle süslendikten sonra günlerce kentte gezdiriliyor ve bu festival sırasında bu plajdan Umman Denizi'ne bırakılıyor.

Festivalde burada olmanın hayalini kurarak şehrin en şık semti Malabar Hill (Malabar Tepesi)'e gidiyoruz. Şık apartmanlar, Bollywood ak-

cilerin olduğu belli. Gandi'nin hayatını ve eşsiz siyasi mücadelesinin canlandırılarak anlatıldığı müzede yeni nesil Hintlilere ve turistlere oldukça etkili bir görsellik sunuluyor. Hindistan'da tanıştığım bir Hintli, nereden geldiğimizi sorduğunda, "Türkiye'denim." dediğimde bana şaşırarak ve biraz da heyecanla, "Siz Mustafa Kemal

Paşa'nın ülkesindensiniz!" demişti ve Gandhi ile Atatürk arasındaki benzerliklerinden bahsetmesini, şimdi bu müzeyi gezdikten sonra daha iyi anlıyorum. 1919'da İngilizlerin Amritsar'da toplanan silahsız halka ateş açması üzerine direniş hareketini başlatan Gandhi, İngiliz yönetimine karşı pasif direniş uygulamış ve bağımsızlık savaşını sadece orta sınıfın desteklediği bir hareket olmaktan çıkarıp köylülere de mal etmiştir. Gandhi, bu başarıyı halkın desteğini alarak şiddetsiz birlik oluşturma temeli ile, İngilizlerin adaletsiz tuz vergisini ve İngiliz tekstil ürünlerine boykot edilmesi ile sağlamış ve çok kan kaybı olabilecek durumları engellemiştir.

Hindistan'ın bağımsızlık mücadelesindeki yolculuğumuzdan sonra, "Slumdog Milyoner" filmine de sahne olan Mumbai'nin ünlü dünyanın en büyük açık hava çamaşırhanesine gidiyoruz. Yaklaşık 5 bin kişinin çamaşır yıkadığı Dhobi Ghats'ı daha çok Mahalaksimi tren istasyonunun çevresindeki lokanta, otel ve diğer iş yerleri ile birlikte kentin büyük hastaneleri, otelleri ve hatta evlerde kullanıyor. Bir parça çamaşırın yıkanma bedeli en fazla 10 rupi (120 kuruş). Yüksekteki iplere serilmiş yüzlerce gömlek, pantolon, çarşafın havadaki dalgalanma seslerine, çamaşır yıkamakta olan binlerce erkeğin, kare şeklinde beton bloklara her vurduğundaki ses karışıyor. Çamaşırlar önce kazanlarda kaynıyor, dövülüyor, sıkılıyor ve mandallarla iplere asılıyor. Bu kadar karmaşanın içinde kimsenin çamaşırının karışmadığını duymak gerçekten şaşırtıcı.

Gelişen ticaretin büyüklüğü, eski Bombay'in sokaklarını, iş yerlerini yeni Mumbai'nin plazalarına bırakıyor. Bu yüzden de bu plazaları inşa edenlerin gözlerini diktiği gecekondu mahallelerini de görmeden gitmek olmaz diye düşünüp, rehberimizi zor da olsa ikna ederek Hindistan'ın bir diğer yüzü ile karşılaşıyoruz. Mumbai'nin en büyük gecekondu mahallesi Dharevi, yalnızca insanların yaşadıkları evlerin değil, aynı zamanda birçok iş yerinin de bulunduğu bir bölge. Bir milyon kadar insan burada, çok da kolay olmayan şartlarda ve düşük ücretlerle, deri atölyeleri, çamaşırhane, tekstil boyama gibi işlerde çalışıyor. Kentin büyük çoğunluğu (yaklaşık 7 milyon) bu bölgelerde yaşıyor. Özellikle sekiz Oscarlı "Slumdog Milyoner" filminden sonra turistlerin merakının arttığı Asya'nın en büyük gecekondu semtini dolaşırken, farklı bir şehir türünün heyecanını, biraz da rehberimizin bizi koruma tedirginliği içinde geziyoruz. Vızır vızır trafiğin olduğu cadde kenarlarında uzanmış yatan muhtemelen evsiz insanlara gürültünün ninni gibi geldiğini düşünüyorum. Karton, teneke ve kulübe görünümlü evlerin arasında geçerken en çok da çocukların görü-

nümlerinden etkileniyorum. Bırakın çocuk olmayı, yetişkin olmanın zor olduğu bir hayatla karşı karşıyayız! Hindistan'ın uçlar ülkesi olduğunu ve gelir dağılımının ne kadar dengesiz ve eşitsiz olduğunu bu kentte daha iyi anlıyorsunuz. Bir yandan bu gecekondu yıkılıyor; yerlerine plazalar, çok lüks apartmanlar, gökdelenler yapılıyor; ama hemen önlerinde de bazılarında üstlerinde kıyafet olmayan çocuklar oynamaya, yıkanmaya ve yaşama mücadelesine devam ediyor. Diğerlerinden farklı olduğunuzu gören insanların meraklı bakışları altında yürürken, en acısı da tıpkı filmde olduğu gibi acımasız bir dilenci çetesinin eline düşen çocukları düşünüyorum. Bizden yiyecek isteyen ve dilenen bu çocukların görüntüleri, acaba onlar da bu işlemlere maruz kalmış mıdır sorusunu akıllara getiriyor. Rehber Vinay, filmde olanların abartılı olduğunu belirtse de, bende sadece şehrin acımasız olduğunu düşündüğüm arka sokaklarında gözlerimin gördüğünü burada yazıyorum.

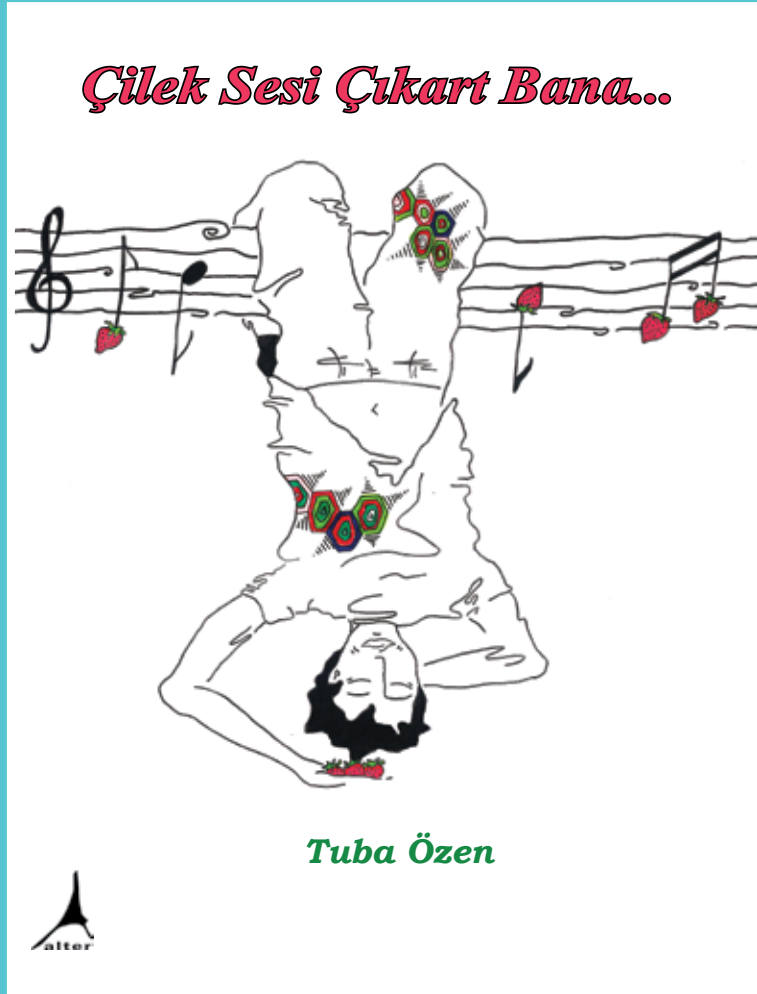
Tabii ki bu filmin etkisinden bu kadar bahsederken, Hindistan'ın film endüstrisi kalbi Bollywood'dan bahsetmemek olmaz. Hollywood ve Bombay'in isimlerinden oluşan Bollywood, Hindistan kültürü ve yaşamını bütün dünyaya Hint filmleri ile tanıtmıştır. Hindistan'ın belki de en renkli ya da en dramatik film karelerinin gerçeğini gözlerimizle gördüğümüz hayatların içindeki eski Bombay yeni Mumbai'ye, güneyi görmek için gittiğimiz havalimanı yolunda, en uzun modern köprüleri Sea-Link'i geçerken, bir kez daha hayretle bakıyorum.

Kaynak :

<http://tr.wikipedia.org/wiki/Mumbai>
Cumhuriyet Gazetesi : Nilgün Cerrahoğlu Hindistan yazı dizisi.
Kitap: Hindistanı Keşfedelim (Hindistan Turist Ofisleri yayını)
Kitap: Hindistan Gezi Rehberi - Zafer Bozkaya

Çilek Sesi

**Çilek Sesi
Çıkart Bana...**

“Doğaçlama ve bu kendi hâline satırlar arasında kayboluşu ve belki başka bir satırda yeniden kendini buluşu yaşamak, belki de satır aralarında yakalayacağınız tek bir sözcükte keşfedebilmek hayatın anlamını.” diye betimliyor kitabın editörü, Tuba Özen’in kitabını.

Yazar Tuba Özen, çocukluk hayallerini gerçekleştirebilmek için çıktığı yolda, çocuklar için ve içinde hâlâ çocuk ruhunu taşıyan tüm insanlar için yazdı 'Çilek Sesi Çıkart Bana' isimli kitabı.

Küçük bir çocuğun sevgi dolu kocaman yüreğinin, Efe'nin dünyasının anlatıldığı kitapta çocukluk anılarının yanı sıra, düşler, hayaller, hayal kırıklıkları ve umutların da yolculuğu kaleme alındı. Çocuk diliyle yazılan kitap aynı zamanda doğayı bize taşıırken aşkı, sevgiyi, heyecanı, korkuyu; kısacası hayatı dile getiriyor.

Kitapta okurların kendi filmlerini izlemiş gibi sürüklenmesini isteyen yazar seçimlerimizin ve düşlerimizi bize sunarken bir yol haritası sunmayı umut ediyor.

KABAK ÇİÇEĞİ DOLMASI

MALZEMELER

20-25 adet kabak çiçeği
1 su bardağı pirinç
1 adet kuru soğan
1 adet domates
Nane, maydanoz
Karabiber, tuz, zeytinyağı

HAZIRLANIŞI

Kabak çiçeklerini yıkadıktan sonra çiçeğin sap kısmındaki yeşillikleri koparın. Çiçeğin içindeki sarı kısmı çay kaşığı yardımı ile (yaprak yırtmadan) çıkarın. Yemeklik doğradığınız soğanı zeytinyağında kavurun, üzerine yıkadığınız pirinci ilave edin. Pirinçler şeffaflaşınca domates rendesi ilave edin. Bir iki karıştırıp yeşillikleri, karabiberi, yarım su bardağı su ve tuzunu da ekleyip demlenmeye bırakın. Dolma içi soguyunca kabak çiçeklerinin içine birer tatlı kaşığı koyun. Çiçeğin üst kısmını katlayıp, katladığınız yer altta kalacak şekilde tencereye (hafif dik) sıralayın. Üzerine bir iki kaşık zeytinyağı gezdirin, tuzunu ve suyunu koyup pişirin.

MALZEMELER

1 kg yeşil domates
1 kaşık toz kırmızıbiber
1 adet kuru soğan
1 kaşık tereyağı
1/2 çay bardağı zeytinyağı
1 tepeleme kaşık bulgur
1 bardak süt veya ekşi
Tuz

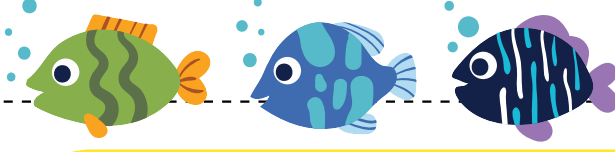
HAZIRLANIŞI

Zeytinyağı ve tereyağı ile yemeklik doğranmış soğanlar kavrulur. Kuşbaşı doğranmış yeşil domatesler ve toz biber ilave edilerek çevrilir. Bulguru ilave edilip karıştırılır. Yemek kıvamında olacak kadar sıcak su konularak pişirilir. Pişince isteğe bağlı süt veya ekşi ilave edilerek sıcak veya ılık yenir.

Afiyet olsun.

ÇAKIR DOMATES YEMEĞİ

Balık çiftliklerinde yetiştirilen balıkları taze değildir.

Hasat işleminden birkaç gün önce aç bırakılmaya başlanan balıklar bu sayede sindirim sistemini boşaltmakta ve sonrasında hasat edilmektedir. Bu da etin hızlı bozulmasını engelleyen önemli ayrıntılardan biridir. Bunun yanında hasat işleminde balıkların et kalitelerinin korunması amacıyla çok hızlı ölmesi istenir. Bu uygulama, AB balık refahı yönergelerinde yer aldığı gibi işletmelerde uygulanması zorunlu bir uygulamadır. Bu kapsamda hasat edilen balıklar buz ve su ile doldurulmuş özel olarak hazırlanan şoklama tanklarına alınarak şoklanır. Ardından bu tanklar soğuk paketlenme ve su ürünleri işleme ünitelerine gönderilerek AB kriterlerine uygun en hijyenik şekilde pazara sunulur. Hazırlanan ürünler tüketiciye ulaşacağı noktaya kadar frigorifik (soğutma özelliği olan) kamyonlarda soğuk zincir esaslarına uyularak taşınmaktadır.

(YANLIŞ)**Yabancı dil öğrenimi için bir metot geliştirdim. Kelime ezberlemek için uyguladığım bu yöntemin patentini almak ve tüm okullarda bu öğrenme yöntemini uygulamak istiyorum.**

Bu tarz yöntemler teknik unsurlara sahip olmadığından ve iş görme yöntemi (business method) olarak değerlendirildiğinden Türkiye’de patent başvurusuna konu olamamaktadır..

(YANLIŞ)**Çiftlik balıkları ağır metal içermektedir.**

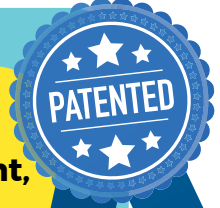
Su ürünleri yetiştiricilik faaliyetleri Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından çıkarılan Denizlerde Faaliyet Gösteren Balık Çiftliklerinin Çevresel Yönetimi Yönetmeliği kapsamında belirtilen kriterlere göre yapılmaktadır. Bu bölgelerde balığın zeminle ve sedimentle herhangi bir ilişkisi söz konusu olmayıp deniz suyu akıntı hızı değerleri de suda herhangi bir askı yükünün kalmasını engelleyecek düzeydedir. Ayrıca kıyı ötesi alanda kurulan bu yüksek teknolojiye sahip tesislerde üretilen balıkların da beslenmesinde ileri teknoloji kullanan yem fabrikalarında özel formüller ve rasyonlar ile üretilen yemler kullanılmaktadır. Bu yemlerin ağır metal içermesi söz konusu olmadığı gibi bu aşamada balıkların zemin ile etkileşimi ya da ağ kafes ortamında başka bir doğal orijinli yemle beslenmesi de söz konusu değildir.

(YANLIŞ)

Yurt dışında bir ürün var. Araştırdık, Türkiye’de bu üründen yok. Biz bu ürünü Türkiye’ye getirdik ve patent, faydalı model ya da tasarım başvurusu yapabiliriz.

Burada kilit soru şudur: Ürünü siz mi tasarladınız ya da icat ettiniz? Eğer hayır ise bir başkasının icat ettiği bir ürün için herhangi bir koruma türünden yararlanamazsınız. Başkasına ait bir ürün için başvuruda bulunmanız hâlinde tarafınıza gasp davası açılması an meselesi olabilir. Ürünü kim bulduysa ya kişinin kendisi ya da kişi herhangi bir yerde çalışıyor ise işvereni ürün için başvuruda bulunabilir. Söz konusu ürün gerçekten Türkiye’de yoksa ve patent, faydalı model ya da tasarım başvurusu yapılmadığından emin isek ürünü tasarlayan ya da bulan kişi, ürünün kullanımı ve satışını ülkemizde serbest bırakmış demektir. O zaman ürünü kullanıp satabilirsiniz. Ama koruyamazsınız, yani herkes serbestçe ürünü kullanabilir.

Patent, faydalı model ve tasarım koruması ülkeseldir, ancak patent veya faydalı model ve/veya tasarım belgesi almak için söz konusu ürünün dünya üzerinde sizden önce kamuya sunulmadığının tespit edilmesi gereklidir. “Yenilik” bahsedilen koruma türleri için kilit kelimedir.

(YANLIŞ)

Müşteri sadakatini ölçümlemek mümkün değildir.

Çağımız yakın çağ olarak adlandırılıyor, ama aslında bilgi çağını yaşıyoruz. O kadar büyük miktarda bilgi var ki, artık önemli olan bilgiyi doğru şekilde analiz etmek. Bilgi işlendikçe analiz yöntemleri daha verimli hâle geliyor ve müşteri sadakatini ölçümlemek sanıldığı kadar imkânsız değil. Tıpkı müşteri sadakati oluşturma konusunda olduğu gibi, ölçümleme de departmanlar arası koordineli çalışmayı gerektirir. Her departmanın farklı metrikleri olması nedeniyle müşteri sadakati ölçülmesi; müşteri ziyaret sayısı, ziyaret süresi, alışveriş sıklığı gibi parametrelerin doğru şekilde kullanılarak yaşam boyu müşteri değeri (customer lifetime value) olarak hesaplanmasıyla ortaya çıkar.

Sadakat hesaplamasında kullanılan parametreler kendi başına anlamlı görünebilse de bu parametreleri bir bütün olarak değerlendirmek daha önemlidir. Tek başına mağazanızı ziyaret eden müşteri sayısının ya da ziyaret süresinin artması işlerin iyiye gittiği anlamına gelmeyebilir. Bu sebeple elde olan tüm veriler en optimize şekilde değerlendirilerek sadakat hesaplamalarında kullanılmalıdır. Muhasebe departmanında 2-3 değeri kontrol ederek şirketin kârlılığını belirlemek kadar kolay olmasa da müşteri sadakati yeterli ilgi ve çalışmayla ölçümlenebilir.

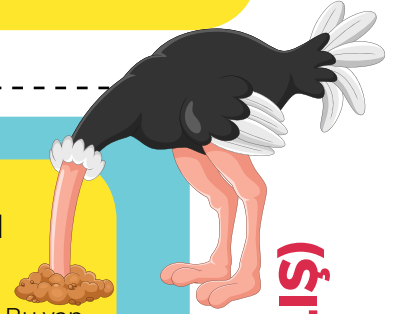
Özetle; doğru parametreleri kullanarak müşteri sadakatini ölçümlemek mümkündür.

(YANLIŞ)

Deve kuşları saklanmak için kafalarını kuma gömer.

Deve kuşları düşmanlarından gizlenmek için kafalarını kuma gömmez. Bu yanlış anlama muhtemelen Romalı ünlü düşünür Büyük Plinius’tan kaynaklanıyor. Büyük Plinius bir kitabında deve kuşları için, “Kafalarını ve boyunlarını kuma sakladıklarında bütün vücutlarının gizlendiğini sanıyorlar.” yazar. Tarihçiler, bu cümlelerin deve kuşlarıyla ilgili yanlış bir mite sebep olduğunu düşünür. Deve kuşları beslenirken bazen kum ve çakıl taşı yer. Sert taşlar yedikleri besinleri öğütmelerine yardımcı olur. Uzaktan bakıldığında da deve kuşları başlarını kuma gömmüş gibi görünür.

(YANLIŞ)

FETHİYE SU ALTI TARİH PARKI PROJESİ

Fethiye tarihi su altında canlanacak

